

A Kúria
Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Irodájának
Hírlevele

2013. május 31.
IV. évfolyam 5. szám

EURÓPAI UNIÓS JOGI KÖZLEMÉNYEK.....3

KÖZZÉTETT ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL IRÁNTI KÉRELMEK.....	3
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	3
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	3
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	4
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	4
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	5
ELŐZETES DÖNTÉSHOZATAL TÁRGYÁBAN KÖZZÉTETT HATÁROZATOK.....	14
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	14
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	15
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	16
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	19
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	22
EGYÉB, MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÜGYEK AZ EURÓPAI BÍRÓSÁG ELŐTT.....	30
A KÚRIA UNIÓS JOGI TÁRGYÚ HATÁROZATAI.....	35
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	35
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	35
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	35
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	38
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	38

EMBERI JOGI KÖZLEMÉNYEK.....53

AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK MAGYAR VONATKOZÁSÚ ÍTÉLETEI.....	53
AZ EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGÁNAK KIEMELTEN FONTOS ÍTÉLETEI.....	56
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ IRÁNYMUTATÁSAI.....	69
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	69
A KÚRIA EMBERI JOGI VONATKOZÁSÚ HATÁROZATAI.....	69
BÜNTETŐ ÜGYSZAK.....	69
GAZDASÁGI ÜGYSZAK.....	73
MUNKAÜGYI ÜGYSZAK.....	73
POLGÁRI ÜGYSZAK.....	73
KÖZIGAZGATÁSI ÜGYSZAK.....	74

Európai uniós jogi közlemények

Közzétett előzetes döntéshozatal iránti kérelmek

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem tettek ilyen tárgyú kérelmet.

Gazdasági ügyszak

11. A Tribunal Central Administrativo Norte (Portugália) által 2013. február 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-57/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: portugál

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A munkáltató fizetéseképtelensége miatt fennálló bérkövetelések biztosításának területén úgy kell-e értelmezni az uniós jogot, különösen a 80/987/EGK irányelv 4. és 10. cikkét, hogy azzal ellentétes a nemzeti jog olyan rendelkezése, amely kizárólag a munkáltató fizetéseképtelenségének megállapítása iránti kereset megindítását megelőző hat hónapon belül esedékessé vált követeléseket biztosítja, még abban az esetben is, ha a munkavállalók a Tribunal do Trabalho előtt fellépnek a munkáltatóval szemben a tartozás összegének bírósági megállapítása és annak végrehajtása céljából?

12. Az Amtsgericht Rüsselsheim (Németország) által 2013. február 8-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-68/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Közvetlenül a helyfoglalással érintett járat vonatkozásában kell-e felmerülnie a [261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi] rendelet 5. cikkének (3) bekezdése értelmében vett rendkívüli körülménynek?

2. Az első kérdésre adandó nemleges válasz esetén: a tervezett járat lebonyolítására szánt légi jármű hány korábbi oda- vissza útja bír jelentőséggel valamely rendkívüli körülmény szempontjából? Van-e időbeli korlát a korábbi oda-vissza járatok során felmerült rendkívüli körülmények figyelembevételére tekintetében? És ha igen, miként kell ezen időbeli korlátot megszabni?

3. Amennyiben a korábbi oda-vissza utak során felmerülő rendkívüli körülmények is jelentőséggel bírnak valamely későbbi járat szempontjából: az üzemeltető légifuvarozónak csak a rendkívüli körülmény elkerülésére kell-e a rendelet 5. cikkének (3) bekezdése szerinti ésszerű intézkedéseket megtenni, vagy a hosszabb késés elkerülésére is?

13. A Tribunal d'instance de Quimper (Franciaország) által 2013. február 14-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-77/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétes-e a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvvel a nemzeti jog olyan értelmezése, amely jóváhagyja a hitelszerződések kamatlábának egyoldalú módosítására vonatkozó feltételeket, azáltal, hogy — a szerződésben megjelölt érvényes feltételek hiányában — a hitelezőre bízta a kamatláb módosítása indokainak, illetve számítási módjainak értékelését, amennyiben e feltételek megfelelnek egy

rendeletben meghatározott formulának, valamint a hitelező tiszteletben tartotta a szerződés végrehajtása során a hitelfelvevő tájékoztatására vonatkozó törvényi előírásokat?

Munkaügyi ügyszak

17. A Verwaltungsgericht Giessen (Németország) által 2012. december 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-610/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Összhangban áll-e a 2000/78/EK irányelvvel az, ha a házasság és a bejegyzett élettársi kapcsolatban élő közalkalmazottak tekintetében alkalmazott eltérő bánásmód esetében, melyet már a múltban meg lehetett állapítani, az egyenlő bánásmódot célzó, visszaható hatályú illetményjogi igényt a Németországi Szövetségi Köztársaságban érvényes alkotmányos elveknek megfelelően csak azon pénzügyi év kezdetétől ismerik el, amelyben a közalkalmazott először érvényesítette ezen igényét a munkáltatójával szemben?

18. Debreceni Munkaügyi Bíróság (Magyarország) által 2012. december 31-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-614/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikkére és az Európai Unió Alapjogi Charta 30. cikkére figyelemmel az uniós jognak a Charta 51. cikk (1) bekezdése értelmében vett végrehajtása valósul-e meg akkor, amikor a nemzeti jog munkavégzésre irányuló jogviszony megszűnését, illetve megszüntetését szabályozza?

2. Amennyiben az 1. kérdésre adott válasz igenlő, az Európai Unió Alapjogi Chartájának 30. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy az indokolatlan elbocsátások tilalmát rögzíti, illetve akként rögzíti-e, hogy megköveteli, hogy a jogviszony megszüntetéséről rendelkező okiratból az intézkedés oka világosan kitűnjön, annak valósága és okszerűsége a munkavállaló számára megállapítható legyen?

3. Amennyiben igen, úgy az Európai Unió Alapjogi Chartájának 30. cikkében meghatározott indokolási kötelezettséggel ellentétes-e egy olyan nemzeti jogszabály, amely lehetőséget biztosít a tagállam részére, hogy — kizárólag azokban a jogviszonyokban, ahol az állam az államigazgatás szervein keresztül munkáltatóként lép fel — a munkavállalót indokolás nélküli felmentse (elbocsássa)?

Polgári ügyszak

34. A Landgericht Krefeld (Németország) által 2012. november 30-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-548/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a 44/2001 rendelet 5. cikkének 1. pontját, hogy az a felperes, aki azt állítja, hogy kárt szenvedett egy másik szerződő államban székhellyel rendelkező, vele szerződő félnek a német jog szerint jogellenes károkozásként értékelendő versenyellenes cselekménye miatt, az említett szerződő féllel szemben akkor is szerződéssel kapcsolatos igényt érvényesít, ha keresetében jogellenes károkozással összefüggő jogalapokra hivatkozik?

35. A Juzgado Contencioso-Administrativo de Barcelona (Spanyolország) által 2013. január 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-25/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az Európai Unió Bírósága 2012. július 12-én hozott ítéletének azon megállapítása, hogy az (engedélyezési) irányelv 13. cikkében foglalt díjak kizárólag a hálózatok tulajdonosaira alkalmazhatók, kiterjedhet-e bármely olyan díjazásra vagy ellenszolgáltatásra, amelyet a köz- vagy magántulajdonban lévő területek tulajdonosai a területükön vagy tulajdonukon távközlő hálózatok létesítményei telepítésének ellenszolgáltatásaként kaphatnak?
2. Az ilyen ellenszolgáltatásokat és a díj fizetésére kötelezetteket az állam belső joga alapján kell-e meghatározni?

Közigazgatási ügyszak

59. Kúria (Magyarország) által 2012. december 5-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-563/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Értelmezhető-e úgy a Tanács 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik irányelve a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap- megállapítás (a továbbiakban: régi HÉA irányelv) 15. cikke és a Tanács 2006. november 28-i 2006/112/EK irányelve a közös hozzáadottértékadó-rendszerről (a továbbiakban: új HÉA irányelv) 146. cikke akként, hogy az exportra szánt termék Közösség területén kívülre történő kiszállításának meghatározott időn belül meg kell történnie ahhoz, hogy az adómentes exportértékesítésnek minősülhessen?
2. Befolyásolja-e vagy sem az 1. pont alatti kérdésre adandó választ a fuvarparitás, az eladó, a vevő, a fuvarozó jó- avagy rosszhiszemű, kellően gondos esetleg felróható magatartása, a bevallási időszak, vagy az, hogy a termék határidőn túl ugyan, de még az adó megállapítására nyitva álló elévülési időn belül ténylegesen kiszállításra kerül?
3. Összeegyeztethető-e az adósemlegesség, a jogbiztonság, az arányosság elvével, ha tagállami szabályozás az irányelvi rendelkezésekhez képest többletfeltételeket támaszt, és több együttes, az irányelvekben nem szereplő objektív feltételtől teszi függővé az adómentes export megállapítását?
4. Értelmezhető-e a régi HÉA irányelv 15. cikke és az új HÉA irányelv 131. és 273. cikke akként, hogy az adókikerülés, az adóvisszaélés, az adócsalás megakadályozása, az adó pontos megállapítása és beszedése érdekében a tagállam olyan feltételekhez is kötheti az adómentes termékexportot, mint amilyeneket az általános forgalmi adóról szóló 1992. évi LXXIV. törvény 11.§ (1) bekezdése, illetve az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXXVII. törvény 98.§ (1) bekezdése tartalmaz?
5. Összhangban áll — e az uniós jog alapelveivel, irányelvi rendelkezésekkel az, hogy az irányelvek 15. és 146. cikkében nem szereplő feltételek hiánya esetén az adóhatóság az adómentes termékexportot átminősíti, és az adózó terhére adófizetési kötelezettséget ír elő, ha igen, akkor erre milyen keretek között kerülhet sor?

60. A Cour administrative d'appel de Paris (Franciaország) által 2012. december 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-618/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: francia

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Az [1979. december 6-i 79/1072/EGK] irányelv 2. cikke sérti-e a letelepedés szabadságát azáltal, hogy kizárólag az ingó dolgokra korlátozza a visszatérítéshez való jogot?

61. A Verwaltungsgericht Hannover (Németország) által 2012. december 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-603/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Ellentétes-e az EUMSZ 20. és 21. cikk által az uniós polgároknak biztosított szabad mozgás jogával és szabad tartózkodás jogával az a nemzeti szabályozási rendszer, amelynek értelmében a Németországi Szövetségi Köztársaságon kívül állandó lakóhellyel rendelkező német állampolgárok számára csak abban az esetben nyújtható képzési támogatás az Európai Unió valamelyik tagállamában található oktatási intézmény látogatása vonatkozásában, ha az egyedi eset különös körülményei igazolják a támogatást, és amelynek értelmében a képzési támogatás engedélyezése egyebekben az illetékes hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik, abban az esetben, ha a Németországgal szomszédos valamelyik uniós tagállamban lakó és határ menti ingázóként Németországban dolgozó szülőknél élő diák kér képzési támogatást valamely harmadik uniós országban folytatott képzés tekintetében?

62. A Commissione tributaria provinciale di Genova (Olaszország) által 2012. december 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-606/12. és C-607/12. sz. ügy)¹

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A „terméken végzett munk[ának]” a 2006/112/EK irányelv 17. cikke (2) bekezdésének f) pontja szerinti fogalma alá sorolható-e a termékeknek az egyik tagállamból Olaszországba történő továbbítása abból a célból, hogy az említett termékeknek az ország területén beszerzett más termékekkel való együttalkalmazhatóságát ellenőrizzék, anélkül hogy az Olaszországba behozott termékeken bármiféle beavatkozást végeznének, továbbá e vonatkozásban szükséges-e az F.B. ITMI és a DR-IT közötti ügyletek jellegének értékelése;

2. Úgy kell-e értelmezni a 2006/112/EK irányelv 17. cikke (2) bekezdésének f) pontját, hogy az nem engedi a tagállamok számára, hogy jogszabályaikban, illetve jogalkalmazásukban úgy rendelkezzenek, hogy a termékek feladása vagy fuvarozása nem tekinthető másik tagállamba történő továbbításnak, kivéve ha a termékek abba a tagállamba térnek vissza, ahonnan eredetileg feladták vagy elfuvarozták őket?

63. A Finanzgericht Düsseldorf (Németország) által 2012. december 24-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-613/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Az áru származása nem bizonyított, ha az árura az EU-Egyiptom Társulási Tanács 2006. február 17-i 1/2006 határozatával módosított, a származó termék fogalmának meghatározásáról és az igazgatási együttműködés módszereiről szóló 4. jegyzőkönyv 20. cikke szerinti részleges szállítási bizonyítványt adtak ki, jöllehet az e rendelkezésben előírt feltételek nem voltak adottak, mivel az áru a részleges szállítási bizonyítvány kiadásának időpontjában nem állt az azt kiadó vámhivatal felügyelete alatt?

¹ A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

64. A Bundesgerichtshof (Németország) által 2012. december 27-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-609/12. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Már 2010-ben is eleget kellett-e tenni az 1924/2006/EK rendelet 10. cikkének (2) bekezdése szerinti figyelmeztetési kötelezettségeknek?

65. A Bundesfinanzhof (Németország) által 2013. január 2-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-4/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az 1408/71 rendelet 76. cikkének (2) bekezdését, hogy a foglalkoztatás szerinti tagállam illetékes intézményének mérlegelési jogkörébe tartozik az 1408/71 rendelet 76. cikke (1) bekezdésének alkalmazása, ha a családtagok lakóhelye szerinti tagállamban nem nyújtanak be az ellátásokra vonatkozó kérelmet?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: a foglalkoztatás szerinti tagállamnak a családi ellátások tekintetében illetékes intézménye mely mérlegelési szempontok alapján alkalmazhatja az 1408/71 rendelet 76. cikkének (1) bekezdését ugyanúgy, mintha az ellátásokat a családtagok lakóhelye szerinti tagállamban nyújtanák?

3. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén: mennyiben vizsgálhatja felül a nemzeti bíróság az illetékes intézmény mérlegelési jogkörben hozott határozatát?

66. Szombathelyi Törvényszék (Magyarország) által 2013. január 3-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-5/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: magyar

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

A hátrányos megkülönböztetés tilalmának, a személyek szabad mozgásának szabályát és a tisztességes eljáráshoz való jogot úgy kell-e értelmezni, mellyel ellentétes az 1988. évi I. törvény 25/B.§-a szerinti olyan tagállami szabályozás, mely alapján Magyarországon közúti forgalomban magyar hatósági engedéllyel és jelzéssel rendelkező jármű vehet részt és ezen rendelkezés alóli mentesülési feltételek fennállását csak az ellenőrzés során lehet igazolni?

67. A Hanseatisches Oberlandesgericht Hamburg (Németország) által 2013. január 10-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-15/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (2) bekezdésének a) pontja szerinti „közbeszerzési szerződés” alatt érteni kell-e az olyan szerződést is, amelynek esetében az ajánlatkérő ugyan nem a saját szerveihez hasonlóan ellenőrzi az ajánlattevőt, azonban az ajánlatkérőt és az ajánlattevőt is ugyanaz, a 2004/18 irányelv szerinti ajánlatkérő szervnek minősülő szerv ellenőrzi, és az ajánlatkérő és az ajánlattevő lényegében a közös szerv érdekében tevékenykedik (horizontális in-house-ügylet)?

Az első kérdésre adott igenlő válasz esetén:

2. A saját szolgálatok felett gyakorolthoz hasonló ellenőrzésnek ki kell terjednie az ajánlattevő teljes tevékenységére, vagy elegendő az, ha a beszerzési területre korlátozódik?

68. A Finanzgericht Hamburg (Németország) által 2013. január 15-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-21/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

A Kínai Népköztársaságból származó kézi emelőkocsik és alapvető részegységeik behozatalára az 1174/2005/EK rendelettel kivetett végleges dömpingellenes vámnak a Thaiföldön feladott, akár Thaiföldről származóként, akár nem ilyenként bejelentett ugyanezen termék behozatalára történő kiterjesztéséről szóló, 2009. június 11-i 499/2009/EK tanácsi rendelet érvénytelenségét eredményezi-e, hogy a Bizottság az Európai Közösségben tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozattal szembeni védelemről szóló, 1995. december 22-i 384/96/EK tanácsi rendelet 13. cikkéből következő, a dömpingellenes intézkedések kijátszásának megállapításával szemben támasztott követelmények megsértésével pusztán azért megállapította a kijátszást, mert a megfelelő thaiföldi export volumene az intézkedések bevezetését követően jelentősen emelkedett, jóllehet a Bizottság a thaiföldi exportőrök együttműködésének hiányára való hivatkozással nem tett további konkrét megállapításokat?

69. A Juzgado Contencioso-Administrativo de Barcelona (Spanyolország) által 2013. január 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-25/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: spanyol

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az Európai Unió Bírósága 2012. július 12-én hozott ítéletének azon megállapítása, hogy az (engedélyezési) irányelv 13. cikkében foglalt díjak kizárólag a hálózatok tulajdonosaira alkalmazhatók, kiterjedhet-e bármely olyan díjazásra vagy ellenszolgáltatásra, amelyet a köz- vagy magántulajdonban lévő területek tulajdonosai a területükön vagy tulajdonukon távközlő hálózatok létesítményei telepítésének ellenszolgáltatásaként kaphatnak?

2. Az ilyen ellenszolgáltatásokat és a díj fizetésére kötelezetteket az állam belső joga alapján kell-e meghatározni?

70. Az Administrativen sad Sofia-grad (Bulgária) által 2013. január 21-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-29/13. és C-30/13. sz. ügyek)²

Az eljárás nyelve: bolgár

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Az következik-e a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 245. cikkével, valamint a védelemhez való jog és a jogerő elvével összefüggésben értelmezett 243. cikkének (1) bekezdéséből, hogy az lehetővé tesz a Zakon za mitnitsite (vám törvény) 220. és 211a. cikke szerintihez hasonló olyan nemzeti szabályozást, amelynek értelmében megtámadható a vámhatóságnak a további vámtartozást annak későbbi beszédése céljából megállapító több mint egy határozata, mégpedig akkor is, ha az alapeljárás körülményei között a 2913/92/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet 181a. cikkének (2) bekezdése értelmében vett végleges határozat lenne hozható e vámtartozás megállapítása tárgyában?

2. Úgy kell-e értelmezni a 2913/92 rendelet 243. cikkének a jogorvoslati kérelem benyújtására vonatkozó (2) bekezdését, hogy az nem írja elő, hogy a 2454/93 rendelet 181a. cikkének (2) bekezdése

2 A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

értelmében vett végleges határozatot először közigazgatási úton kell megtámadni ahhoz, hogy az bírósági eljárásban is megtámadható legyen?

3. Úgy kell-e értelmezni a 2454/93 rendelet 181a. cikkének (2) bekezdését az alapeljárás körülményei között, hogy abban az esetben, ha a meghallgatáshoz és a kifogások emeléséhez való jog tekintetében nem tartották be az e rendelkezésben előírt eljárást, a vámhatóság e szabályok megsértésével hozott határozata nem az említett rendelkezés értelmében vett végleges határozatnak, hanem csak a végleges határozat meghozatalára irányuló eljárás részének minősül? Vagy úgy kell-e értelmezni e rendelkezést az alapeljárás körülményei között, hogy az említett eljárási hiba elkövetése mellett hozott határozat közvetlenül felülvizsgálható a nemzeti bíróság által, és e bíróság érdemben köteles határozni az említett határozattal szemben indított kereset tárgyában?

4. Úgy kell-e értelmezni a [2454/93] rendelet 181a. cikkének (2) bekezdését az alapeljárás körülményei között és a jogszerűség elvére tekintettel, hogy abban az esetben, ha a meghallgatáshoz és a kifogások emeléséhez való jog tekintetében nem tartották be az e rendelkezésben előírt eljárást, a vámhatóság e szabályok megsértésével hozott határozata semmis olyan alapvető eljárási hiba miatt, amely rokon jellegű az olyan eljárási szabály megsértésével, amelynek figyelmen kívül hagyása a jogi aktus érvénytelenségét vonja maga után, függetlenül a jogsértés konkrét következményeitől, és így a nemzeti bíróságnak anélkül kell határoznia az ezzel szemben indított kereset tárgyában, hogy mérlegelhetné, hogy az ügyet az eljárás jogszerű befejezése céljából visszautalja-e a közigazgatási hatóság elé?

71. A Gerechtshof Amsterdam (Hollandia) által 2013. január 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-39/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A letelepedési szabadság EK 48. cikkel összefüggésben értelmezett EK 43. cikk értelmében vett korlátozása áll-e fenn akkor, ha az adófizetésre kötelezett személytől megtagadják az adózási egység holland rendszerének a vállalati láncban (az anyavállalatnál három szinttel) lejjebb elhelyezkedő holland illetőségű Alphabet Holding, HP Holding és Alpha Holding leányvállalatok tevékenységére és vagyonára történő alkalmazását?

E körülmények között és az adózási egység holland rendszerének célkitűzésére [...] tekintettel a vállalati láncban (az anyavállalatnál három szinttel) lejjebb található Alphabet Holding, HP Holding és Alpha Holding leányvállalatok helyzete

- i. azon holland illetőségű társaságok helyzetével hasonlítható-e össze objektíve, amelyek olyan holland illetőségű közvetítő holdingtársaságnak közvetett, illetve közvetlen leányvállalatai, amely nem kívánta, hogy holland illetőségű anyavállalatával egy adózási egységbe vonják, és közvetett leányvállalatokként ezért az Alphabet Holdinghoz, a HP Holdinghoz és az Alpha Holdinghoz hasonlóan nem alkalmazhatják a — kizárólag — közvetett anyavállalatukkal képzett adózási egység rendszerét, vagy
- ii. azon holland illetőségű közvetett leányvállalatok helyzetével hasonlítható-e össze objektíve, amelyek holland illetőségű anyavállalatukkal/közvetítő holdingtársaságukkal együtt adózási egységet kívántak képezni holland illetőségű (közvetett) anyavállalatukkal, és amelyek tevékenysége és vagyona ezért — az Alphabet Holding, a HP Holding és az Alpha Holding tevékenységétől és vagyonától eltérően — adózási szempontból konszolidált [...]?

2. Jelentőséggel bír-e az első kérdés első mondatára adandó válasz szempontjából az is [...], hogy az érintett belföldi társaságok tagja egyetlen (a csoportszerkezet következő magasabb szintjén elhelyezkedő) más tagállamban illetőséggel rendelkező közvetítő holdingtársaság vagy — mint az Alphabet Holding, a HP Holding és az Alpha Holding esetében — két (vagy több), (a csoportszerkezet kettővel vagy többel magasabb szintjén elhelyezkedő) más tagállamban illetőséggel rendelkező közvetítő holdingtársaság?

3. Az első kérdés első mondatára adandó igenlő válasz esetén: igazolható-e a korlátozás ebben az esetben nyomós közérdekkel, különösen az adórendszer koherenciája megőrzésének szükségességével, beleértve a veszteségek egy- vagy kétoldalú kétszeres elszámolásának megakadályozását is [...]?

Jelentőséggel bír-e e körülmények között az is, hogy a konkrét ügyben megállapítást nyert, hogy nem került sor a veszteségek kétszeres elszámolására [...]?

4. A harmadik kérdésre adandó igenlő válasz esetén: arányosnak tekintendő-e a korlátozás ebben az esetben [...]?

72. A Gerechtshof Amsterdam (Hollandia) által 2013. január 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-40/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A letelepedési szabadság EK 48. cikkel összefüggésben értelmezett EK 43. cikk értelmében vett korlátozása áll-e fenn akkor, ha az adófizetésre kötelezett személyektől megtagadják az adózási egység holland rendszerének a holland illetőségű [X3 Holding], [D1] és [D2] testvérvállalatok tevékenységére és vagyonára történő alkalmazását?

E körülmények között és az adózási egység holland rendszerének célkitűzésére [...] tekintettel az [X3 Holding], a [D1] és a [D2] helyzete

- i. azon holland illetőségű testvérvállalatok helyzetével hasonlítható-e össze objektíve, amelyek nem kívánták, hogy holland illetőségű közös anyavállalatukkal (anyavállalataikkal) egy adózási egységbe vonják őket, és testvérvállalatokként ezért együtt az adófizetésre kötelezett személyekhez hasonlóan nem alkalmazhatják az adózási egység rendszerét, vagy
- ii. azon holland illetőségű testvérvállalatok helyzetével hasonlítható-e össze objektíve, amelyek holland illetőségű közös anyavállalatukkal (anyavállalataikkal) együtt adózási egységet kívántak képezni anyavállalatukkal (anyavállalataikkal), és amelyek tevékenysége és vagyona ezért — az adófizetésre kötelezett személyek tevékenységétől és vagyonától eltérően — adózási szempontból konszolidált [...]?

2. Jelentőséggel bír-e az első kérdés első mondatára adandó válasz szempontjából az is (lásd a 4.13.13. pontot), hogy az érintett társaságok

- i. — miként a [D1] és a [D2] esetében — közös (közvetlen) anyavállalattal rendelkeznek a másik tagállamban, vagy
- ii. — miként egyrészt az [X3 Holding], másrészt a [D1] és a [D2] esetében — különböző (közvetlen) anyavállalatokkal rendelkeznek a másik tagállamban, és így csak a csoportszerkezet valamely magasabb — mindazonáltal e másik tagállamban elhelyezkedő — szintjén van szó e különböző társaságok közös (közvetett) anyavállalatáról?

3. Az első kérdés első mondatára adandó igenlő válasz esetén: igazolható-e a korlátozás ebben az esetben nyomós közérdekkel, különösen az adórendszer koherenciája megőrzésének szükségességével, beleértve a veszteségek egy- vagy kétoldalú kétszeres elszámolásának megakadályozását is [...]?

4. A harmadik kérdésre adandó igenlő válasz esetén: arányosnak tekintendő-e az ilyen korlátozás ebben az esetben [...]?

73. A Gerechtshof Amsterdam (Hollandia) által 2013. január 25-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-41/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. A letelepedési szabadság EK 48. cikkel összefüggésben értelmezett EK 43. cikk értelmében vett korlátozása áll-e fenn akkor, ha az adófizetésre kötelezett személyektől megtagadják az adózási

egység holland rendszerének a holland illetőségű közvetett leányvállalat/az adófizetésre kötelezett 2. személy tevékenységére és vagyonára történő alkalmazását?

E körülmények között és az adózási egység holland rendszerének célkitűzésére [...] tekintettel a közvetett leányvállalat/az adófizetésre kötelezett 2. személy helyzete

- i. azon holland illetőségű társaság helyzetével hasonlítható-e össze objektíve, amely egy olyan holland illetőségű közvetítő holdingtársaságnak a leányvállalata, amely nem kívánta, hogy holland illetőségű anyavállalatával egy adózási egységbe vonják, és közvetett leányvállalatként ezért az adófizetésre kötelezett 2. személyhez hasonlóan nem alkalmazhatja a — kizárólag — közvetett anyavállalatával képzett adózási egység rendszerét, vagy
- ii. azon holland illetőségű közvetett leányvállalat helyzetével hasonlítható-e össze objektíve, amely holland illetőségű anyavállalatával/ közvetítő holdingtársaságával együtt adózási egységet kívánt képezni holland illetőségű (közvetett) anyavállalat[á]val, és amelynek tevékenysége és vagyona ezért — az adófizetésre kötelezett 2. személy tevékenységétől és vagyonától eltérően — adózási szempontból konszolidált [...]?

2. Jelentőséggel bír-e az első kérdés első mondatára adandó válasz szempontjából az is [...], hogy az érintett külföldi közvetítő holdingtársaságnak abban az esetben, ha Hollandiában nem leányvállalaton, hanem állandó telephelyen keresztül gyakorolná tevékenységét, lehetősége lenne arra, hogy — ezen állandó holland telephely vagyona és tevékenységei vonatkozásában — holland illetőségű anyavállalatával adózási egységet képezzen?

3. Az első kérdés első mondatára adandó igenlő válasz esetén: igazolható-e a korlátozás ebben az esetben nyomós közérdekkel, különösen az adórendszer koherenciája megőrzésének szükségességével, beleértve a veszteségek egy- vagy kétoldalú kétszeres elszámolásának megakadályozását is [...]?

4. A harmadik kérdésre adandó igenlő válasz esetén: arányosnak tekintendő-e az ilyen korlátozás ebben az esetben [...]?

74. A Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Olaszország) által 2013. január 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-42/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Ellentétes-e a közösségi joggal az az értelmezés, amely szerint abban az esetben, ha a közbeszerzési eljárásban részt vevő vállalkozás az ajánlatában elmulasztott arról nyilatkozni, hogy az egyik műszaki igazgatója nem áll a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 38. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontja szerinti eljárás és büntetés hatálya alatt, az ajánlatkérő szervezet köteles kizárni e vállalkozást akkor is, ha ez utóbbi megfelelően igazolta, hogy a műszaki igazgató minősítés csupán elírási hiba miatt került megjelölésre?

2. Ellentétes-e a közösségi joggal az az értelmezés, amely szerint abban az esetben, ha a közbeszerzési eljárásban részt vevő vállalkozás megfelelően és alkalmas módon igazolta, hogy a 163/2006. sz. törvényerejű rendelet 38. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontja szerinti nyilatkozat tételére köteles személyek nem állnak az ott előírt eljárás és büntetés hatálya alatt, az ajánlatkérő szervezet köteles kizárni e vállalkozást, mivel az nem tartotta be a közbeszerzési eljárás kiírásáról rendelkező *lex specialis* előírását?

75. A Bundesfinanzhof (Németország) által 2013. január 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek (C-43/13. és C-44/13. sz. ügyek)³

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Megköveteli-e az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről szóló 2003/96/EK irányelv 2. cikkének (3) bekezdése, hogy azon energiatermékek kivételével, amelyekre az irányelv adómértéket határoz meg, az energiatermékek adóztatása során olyan adómértéket alkalmazzanak, amelyet a nemzeti jog az energiatermék tüzelő-, fűtőanyagként történő felhasználásának esetére határoz meg, amennyiben az adott energiaterméket szintén tüzelő-, fűtőanyagként használják fel? Vagy, ha az adott energiatermék a tüzelő-, fűtőanyagként történő felhasználás esetén közel áll egy bizonyos energiatermékhez, akkor is alkalmazható-e az utóbbi energiatermékre a nemzeti jogban meghatározott adómérték, ha annak esetében az üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként történő felhasználásra tekintet nélkül meghatározott egységes adómértékről van szó?

76. Az Østre Landsret (Dánia) által 2013. január 28-án benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-48/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: dán

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Az EUMSZ 54. cikkel összefüggésben értelmezett EUMSZ 49. cikk (korábban az EK 48. cikkel összefüggésben értelmezett EK 43. cikk), valamint az EGT-Megállapodás 34. cikkével összefüggésben értelmezett 31. cikke úgy értelmezendő-e, hogy azok kizárják, hogy az olyan tagállam, amely lehetővé teszi a területén letelepedett társaság számára, hogy folyamatosan levonja más tagállamban található állandó telephelye veszteségeit, utólagosan teljes körűen megadóztassa a társaságot az állandó telephelytől származó veszteségek után (amennyiben azokat nem egyenlítik ki a következő évek nyereségei), abban az esetben, ha az állandó telephelyet bezárják, és ezzel összefüggésben a telephely üzleti tevékenységét részben az állandó telephellyel azonos tagállambeli illetőségű, csoporthoz tartozó kapcsolatos vállalkozásra ruházzák, illetve amikor vélelmezhető, hogy a szóban forgó veszteségek felhasználására vonatkozó lehetőségek kimerültek?

77. A Bundesverwaltungsgericht (Németország) által 2013. január 29-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-47/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: német

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

A [1782/2003/EK tanácsi] rendelet 2. cikkének 2. pontja értelmében vett állandó legelőnek minősül-e a mezőgazdasági földterület, ha azt jelenleg és legalább öt éve gyep vagy egyéb egynyári takarmánynövények termesztésére használják, a földterületet azonban ezen időszakban felszántják, és az addigi egynyári takarmánynövény (a jelen esetben: füves here) helyett más egynyári takarmánynövényt (a jelen esetben: szántóföldi gyepet) vetnek bele, vagy ilyen esetekben az állandó legelő létezését kizáró vetéskörölről van-e szó?

3 A megjelölt ügyekben feltett kérdések szó szerint megegyeznek.

78. A Consiglio di Stato (Olaszország) által 2013. január 31-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-52/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: olasz

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Úgy kell-e értelmezni a 2006/114/EK irányelvet az eladók vagy szolgáltatók védelme tekintetében, hogy az olyan reklámra vonatkozik, amely megtévesztő és ugyanakkor meg nem engedetten összehasonlító, vagy két különböző jogellenes, önmagában is releváns, a megtévesztő reklámból, illetve a meg nem engedett összehasonlító reklámból álló tényállásra?

79. Az Arbeidshof te Brussel (Belgium) által 2013. február 15-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-79/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: holland

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Abban az esetben, ha a tagállam úgy dönt, hogy a menedékkérők befogadása minimumszabályainak megállapításáról szóló, 2003. január 27-i 2003/9 irányelv 13. cikkének (5) bekezdése szerinti anyagi támogatást pénzzuttatás formájában nyújtja, arról is köteles-e gondoskodni, hogy a menedékkérő valamilyen formában az említett irányelv 13. cikkének (1) és (2) bekezdése, valamint 14. cikkének (1), (3), (5) és (8) bekezdése szerinti minimális védelmi intézkedésekben is részesüljön?

2. A menedékjog és a befogadás iránti kérelem benyújtásának időpontjától, a (2003/9) irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti határidő lejártát követően vagy valamely más időponttól folyósítandó-e az említett irányelv 13. cikkének (5) bekezdése szerinti pénzzuttatás? Olyan összegűnek kell-e lennie a pénzzuttatásnak, hogy az abban az esetben, ha a tagállam vagy valamely általa kijelölt intézmény nem biztosít tényleges befogadást a menedékkérőnek, lehetővé tegye a menedékkérő számára, hogy amíg állandó szállást nem kínálnak fel számára, vagy amíg nem képes a maga számára hosszabb időszakra szállást szerezni, maga gondoskodhasson szállásról, adott esetben szállodában?

3. Összeegyeztethető-e a (2003/9) irányelvvel, ha a tagállam csak annyiban biztosítja a tényleges befogadást, amennyiben a létező, az állam által létrehozott befogadóintézmények biztosítani képesek e szállást, és az azon elhelyezést nem nyelő menedékkérőket az adott állam minden lakosát megillető szociális segély igénybevételére hívja fel anélkül, hogy léteznének azok a szükséges jogszabályi rendelkezések és intézmények, amelyek ténylegesen lehetővé tennék a nem közvetlenül az állam által kialakított intézmények számára, hogy a menedékkérőket rövid időn belül méltó színvonalon befogadják?

80. Az Arbetsdomstolen (Svédország) által 2013. február 19-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-83/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: svéd

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

Alkalmazandó-e az EGT-Megállapodás szolgáltatások, tengeri szállítási szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó szabálya — amely szabálynak megvan a megfelelője az EK-Szerződésben — az EFTA egyik tagállamában székhellyel rendelkező társaságra azon tevékenysége tekintetében, miszerint az EK/EGT területén kívüli másik országban nyilvántartásba vett és annak lobogója alatt lajstromozott hajóval végez valamely EK vagy EFTA tagállamba irányuló szállítási szolgáltatásokat?

81. Az Augstākās tiesas Senāts (Lettország) által 2013. március 4-én benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem (C-104/13. sz. ügy)

Az eljárás nyelve: lett

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1. Úgy kell-e értelmezni az emberi felhasználásra szánt gyógyszerek közösségi kódexéről szóló 2001/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 10. cikkét vagy más rendelkezését, hogy a referencia-gyógyszer gyártója alanyi jogon megtámadhatja az illetékes szerv által, más gyógyszergyártó generikus gyógyszerének engedélyezéséről hozott határozatot, amennyiben referencia-gyógyszerként felhasználják a referencia-gyógyszer gyártójának engedélyezett gyógyszerét? Másképpen fogalmazva, rendelkezik-e az említett irányelvből következően a referencia-gyógyszer gyártója jogorvoslathoz való joggal annak vizsgálata céljából, hogy a generikus gyógyszer gyártója jogszerűen és megalapozottan hivatkozott-e a referencia-gyógyszer gyártójának engedélyezett gyógyszerére az irányelv 10. cikkének említett rendelkezései alapján?

2. Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén, úgy kell-e értelmezni az irányelv 10. és 10a. cikkét, hogy egy olyan gyógyszer, amelyet az említett irányelv 10a. cikke szerinti jól megalapozott gyógyászati felhasználással rendelkező gyógyszerként engedélyeztek, felhasználható-e referencia-gyógyszerként a 10. cikk (2) bekezdésének a) pontja értelmében?

Előzetes döntéshozatal tárgyában közzétett határozatok

Büntető ügyszak

3. A Bíróság elnökének 2013. február 6-i végzése (a Giudice di Pace di Revere (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-51/12–C-54/12. sz. egyesített ügyek)⁴

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

4. A Bíróság (nagytanács) 2013. február 26-i ítélete (a Haparanda tingsrätt (Svédország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Åklagaren kontra Hans Åkerberg Fransson (C-617/10. sz. ügy)⁵

1. *Az Európai Unió alapjogi chartájának 50. cikkében szabályozott ne bis in idem elve nem zárja ki, hogy valamely tagállam a hozzáadottérték-adóval összefüggő bevallási kötelezettségek teljesítésének elmulasztásában megnyilvánuló ugyanazon tényállásra egymást követően adójogi szankciót és büntetőjogi szankciót alkalmazzon, amennyiben az első szankció nem büntető jellegű, aminek vizsgálata a nemzeti bíróság feladata.*

2. *Az uniós jog nem szabályozza az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában 1950. november 4-én kelt európai egyezmény és a tagállamok jogrendje közötti kapcsolatot, és nem határozza meg a nemzeti bíróság által abban az esetben levonandó következtetéseket sem, ha az ezen egyezmény által biztosított jogok és a nemzeti jog valamely szabálya ütközik.*

Az olyan bírósági gyakorlat, amely a nemzeti bíróságot terhelő, az Európai Unió alapjogi chartája által biztosított valamely alapvető joggal ellentétes valamennyi rendelkezés alkalmazásának mellőzésére irányuló kötelezettséget attól a feltételtől teszi függővé, hogy az említett ellentét a charta szövegéből vagy a rá vonatkozó ítélkezési gyakorlatból világosan kitűnjék, az uniós jogba ütközik, amennyiben e gyakorlat megfosztja a nemzeti bíróságot azon jogtól, hogy az említett rendelkezés e chartával való összeegyeztethetőségét — adott esetben az Európai Unió Bíróságával együttműködve — teljes körűen mérlegelje.

4 A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Büntető ügyszak, 1. sz. alatt.

5 A kérdés: Hírlevél II. évf. 4. sz., Büntető ügyszak, 1. sz. alatt.

5. A Bíróság (nagytanács) 2013. február 26-i ítélete (a Tribunal Constitucional Madrid (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Stefano Melloni elleni büntetőeljárás (C-399/11. sz. ügy)⁶

1. A személyek eljárási jogainak megerősítéséről, valamint a kölcsönös elismerés elvének az érintett személy megjelenése nélkül lefolytatott eljárásokat követően hozott határozatokra való alkalmazásának előmozdításáról szóló, 2009. február 26-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha a végrehajtó igazságügyi hatóság az e rendelkezésben említett esetekben a szabadságvesztés-büntetés végrehajtása érdekében kibocsátott európai elfogatóparancs teljesítését attól a feltételtől teszi függővé, hogy a terhelt távollétében hozott büntető ítélet a kibocsátó tagállamban felülvizsgálható legyen.

2. A 2009/299 kerethatározattal módosított 2002/584 kerethatározat 4a. cikkének (1) bekezdése összhangban áll az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikkéből és 48. cikkének (2) bekezdéséből eredő követelményekkel.

3. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 53. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az nem teszi lehetővé a végrehajtó tagállam számára, hogy a távollétében elítélt személy átadását ahhoz a feltételhez kösse, hogy a kibocsátó államban lehetővé teszik az ítélet felülvizsgálatát, abból a célból, hogy elkerülje az alkotmánya által biztosított, a tisztességes eljáráshoz és a védelemhez való jog megsértését.

Gazdasági ügyszak

12. A Bíróság (első tanács) 2012. október 22-i végzése (a Krajský súd v Prešove (Szlovákia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-252/11. sz. ügy)⁷

A Krajský súd v Prešove (Szlovákia) által a C-252/11. sz. ügyben a 2011. április 7-i végzéssel előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelemről nem szükséges határozni.

13. A Bíróság (ötödik tanács) 2012. november 8-i végzése (a Krajský súd v Prešove (Szlovákia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-433/11. sz. ügy)⁸

A Krajský súd v Prešove (Szlovákia) által a 2011. augusztus 10-i határozattal előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

14. A Bíróság nyolcadik tanácsa elnökének 2012. november 16-i végzése (a Tribunalul Comercial Cluj (Románia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-571/11. sz. ügy)⁹

A nyolcadik tanács elnöke elrendelte az ügy törlését.

15. A Bíróság elnökének 2013. január 17-i végzése (a Rechtbank Breda (Hollandia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-315/11. sz. ügy)¹⁰

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

⁶ A kérdés: Hírlevél II. évf. 11. sz., Büntető ügyszak, 2. sz. alatt.

⁷ A kérdés: Hírlevél II. évf. 10. sz., Gazdasági ügyszak, 1. sz. alatt.

⁸ A kérdés: Hírlevél II. évf. 12. sz., Gazdasági ügyszak, 2. sz. alatt.

⁹ A kérdés: Hírlevél III. évf. 2. sz., Gazdasági ügyszak, 1. sz. alatt.

¹⁰ A kérdés: Hírlevél II. évf. 10. sz., Gazdasági ügyszak, 2. sz. alatt.

16. A Bíróság (nagytanács) 2013. február 26-i ítélete (a Bundesgerichtshof (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Air France kontra Heinz-Gerke Folkerts, Luz-Tereza Folkerts (C-11/11. sz. ügy)¹¹

A visszautasított beszállás és légi járatok törlése vagy hosszú (helyesen: jelentős) késése esetén az utasoknak nyújtandó kártalanítás és segítség közös szabályainak megállapításáról, és a 295/91/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. február 11-i 261/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az említett cikk alapján kártalanítás jár a csatlakozást magában foglaló olyan repülőút utasának, amelynek esetében az indulásnál az említett rendelet 6. cikkében meghatározott küszöbértékeknél kisebb mértékű késés merült fel, de amely tekintetében a végső célállomásra való érkezés a tervezett érkezési időponthoz képest legalább három órát késett, tekintettel arra, hogy az említett kártalanításnak nem feltétele, hogy az indulásnál késés álljon fenn, és következésképpen az említett 6. cikkben foglalt feltételek teljesüljenek.

17. A Bíróság (első tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Fővárosi Törvényszék (korábbi Fővárosi Bíróság) (Magyarország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Banif Plus Bank Zrt. kontra Csipai Csaba, Csipai Viktória (C-472/11. sz. ügy)¹²

1. A fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését és 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a valamely szerződési feltétel tisztességtelen jellegét hivatalból észlelő nemzeti bíróságnak ahhoz, hogy levonhassa az ezen észlelésből származó következményeket, nem kell megvárnia, hogy a jogairól tájékoztatott fogyasztó az említett feltétel megsemmisítését kérő nyilatkozatot tegyen. Mindazonáltal a kontradiktórius eljárás elve főszabály szerint kötelezi a szerződési feltétel tisztességtelen jellegét hivatalból észlelő nemzeti bíróságot arra, hogy a peres feleket tájékoztassa erről, és lehetőséget biztosítson számukra, hogy a nemzeti eljárásjogi szabályokban erre vonatkozóan előírt eljárások szerint kontradiktórius eljárásban vitassák meg azokat.

2. A nemzeti bíróságnak az általa elbírálandó igény alapjául szolgáló szerződési feltétel esetlegesen tisztességtelen jellegére vonatkozó értékelés céljából figyelembe kell vennie a szerződés minden egyéb feltételét.

Munkaügyi ügyszak

9. A Bíróság (kilencedik tanács) 2012. november 15-i végzése (Curtea de Apel Braşov (Románia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-369/12. sz. ügy)¹³

Az Európai Unió Bírósága nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel a Curtea de Apel Braşov (Románia) által 2012. június 27-én előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem elbírálására.

10. A Bíróság elnökének 2012. november 16-i végzése (a Court of Session in Scotland (Egyesült Királyság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-44/12. sz. ügy)¹⁴

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

11 A kérdés: Hírlevél II. évf. 4. sz., Polgári ügyszak, 9. sz. alatt.

12 A kérdés: Hírlevél III. évf. 1. sz., Gazdasági ügyszak, 1. sz. alatt.

13 A kérdés: Hírlevél III. évf. 12. sz., Munkaügyi ügyszak, 1. sz. alatt.

14 A kérdés: Hírlevél III. évf. 5. sz., Munkaügyi ügyszak, 1. sz. alatt.

11. A Bíróság elnökének 2013. február 7-i végzése (az Arbeitsgericht Nienburg (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-311/12. sz. ügy)¹⁵

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

12. A Bíróság (első tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Concepción Salgado González kontra Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS), Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS) (C-282/11. sz. ügy)¹⁶

Az EUMSZ 48. cikket, valamint az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint a 2006. április 5-i 629/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 3. cikkét, a 46. cikke (2) bekezdésének a) pontját és a 47. cikke (1) bekezdésének g) pontját, továbbá ugyanezen rendelet VI. melléklete H részének 4. pontját úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az alapügyben szóban forgó tagállami szabályozás, amelynek értelmében az önálló vállalkozó öregségi nyugdíjának elméleti összegét, függetlenül attól, hogy migráns-e, vagy sem, az ezen önálló vállalkozó által az ebben az államban teljesített utolsó járulékfizetést megelőző éves rögzített referencia-időszak járulékalapjaiból minden esetben egyforma módon, állandó osztószám alkalmazásával kell kiszámítani, anélkül hogy akár ezen időszak tartamát, akár ezen osztószámot változtatni lehetne azon tény figyelembevételének érdekében, hogy az érintett önálló vállalkozó a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta.

13. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Consiglio di Stato (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Ministero per i beni e le attività culturali és társai kontra Ordine degli Ingegneri di Verona e Provincia és társai (C-111/12. sz. ügy)¹⁷

Az építészmérnöki oklevelek, bizonyítványok és a képzés megszerzéséről szóló egyéb tanúsítványok kölcsönös elismeréséről, valamint a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadságának tényleges gyakorlását elősegítő intézkedésekről szóló, 1985. június 10-i 85/384/EGK tanácsi irányelv 10. és 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az a nemzeti szabályozás, amely szerint azon személyek, akik a fogadó tagállamtól eltérő tagállam által kiállított, az építészet területén folytatott tevékenységek megkezdését lehetővé tévő olyan tanúsítvánnyal rendelkeznek, amely kimondottan szerepel az említett 11. cikkben, a fogadó tagállamban művészeti értékkel bíró ingatlanokkal kapcsolatos tevékenységeket csak akkor gyakorolhatnak, ha — adott esetben a szakmai alkalmasság sajátos vizsgálata keretében — bizonyítják a kulturális javak területére vonatkozó különleges képesítésüket.

14. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. február 21-i végzése (a Juzgado de lo Social de Benidorm (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Concepción Maestre García kontra Centros Comerciales Carrefour SA (C-194/12. sz. ügy)¹⁸

1. A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló, 2003. november 4-i 2003/88/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes a nemzeti szabályozás olyan értelmezése, amely szerint az a munkavállaló, aki az őt foglalkoztató vállalkozás szabadságolási naptárában egyoldalúan meghatározott szabadságolási időszakban betegszabadságon volt, a vállalkozás termelésével vagy szervezésével kapcsolatos okok miatt a

15 A kérdés: Hírlevél III. évf. 10. sz., Munkaügyi ügyszak, 2. sz. alatt.

16 A kérdés: Hírlevél II. évf. 10. sz., Munkaügyi ügyszak, 3. sz. alatt.

17 A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Munkaügyi ügyszak, 2. sz. alatt.

18 A kérdés: Hírlevél III. évf. 8. sz., Munkaügyi ügyszak, 3. sz. alatt.

betegszabadság lejártával nem jogosult az eredetileg meghatározott időszaktól eltérő — adott esetben az érintett referencia-időszakon kívüli — időszakban igénybe venni az éves rendes szabadságát.

2. A 2003/88 irányelv 7. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes a nemzeti szabályozás olyan értelmezése, amely lehetővé teszi a munkaszerződés időtartama alatt a munkavállaló által átmeneti munkaképtelenség miatt igénybe nem vett szabadság pénzbeli megváltását.

15. A Bíróság (hatodik tanács) 2013. február 21-i végzése (a tribunal du travail de Huy (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-312/12. sz. ügy)¹⁹

Az Európai Unió Bírósága nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel a tribunal du travail de Huy (Belgium) által feltett kérdések megválaszolására.

16. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. február 28-i ítélete (a High Court of Ireland (Írország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Margaret Kenny és társai kontra Minister for Justice, Equality and Law Reform és társai (C-427/11. sz. ügy)²⁰

Az EK 141. cikket és a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1975. február 10-i 75/117/EGK tanácsi irányelvet az alábbiak szerint kell értelmezni:

- *adott munkavállalók akkor végeznek egyenlő munkát vagy egyenlő értékűnek tekinthető munkát, ha azon tényezők összességének fényében, mint amilyen a munka jellege, a képzés és a munkavégzés feltételei, e személyek helyzete összehasonlíthatónak tekinthető, aminek mérlegelése a nemzeti bíróság feladata;*
- *a díjazást illető közvetett hátrányos megkülönböztetés esetén a munkáltató feladata, hogy objektív igazolással szolgáljon az állításuk szerint hátrányos megkülönböztetést elszenvedett munkavállalók és a referenciaszemélyek megállapítást nyert eltérő díjazására vonatkozóan;*
- *a nem alapuló hátrányos megkülönböztetés vélelméhez vezető eltérő díjazás munkáltató részéről történő igazolásának azon referenciaszemélyekre kell vonatkoznia, akiket — lévén, hogy e személyek helyzete az egyének megfelelő számára vonatkozó, nem csupán véletlen és átmeneti jelenséget bemutató, általánosságban jelentősnek tűnő statisztikai adatokkal jellemezhető — a nemzeti bíróság tekintetbe vett az említett eltérő díjazás megállapítása során, és*
- *a nemzeti bíróság figyelembe veheti a szociális partnerek közötti jó kapcsolathoz fűződő érdeket azon többi tényező mellett, amelyek lehetővé teszik számára annak mérlegelését, hogy a munkáltatók két csoportjának eltérő díjazását a nem alapuló hátrányos megkülönböztetéstől független, továbbá az arányosság elvének megfelelő, objektív okok indokolják-e.*

17. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. február 21-i ítélete (a tribunal du travail de Brüssel (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Patricia Dumont de Chassart kontra Office national d’allocations familiales pour travailleurs salariés (ONAFTS) (C-619/11. sz. ügy)²¹

Az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, valamint az 1999. április 29-i 1399/1999/EK tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 72. cikkét, 78. cikke (2) bekezdésének b) pontját és 79. cikke (1) bekezdése második albekezdésének a) pontját úgy kell értelmezni, hogy ha valamely nemzeti szabályozás úgy rendelkezik, hogy mind az elhunyt, mind pedig a túlélő szülő — amennyiben munkavállalónak minősül — árvaellátásra jogosult, e rendelkezések

19 A kérdés: Hírlevél III. évf. 10. sz., Munkaügyi ügyszak, 3. sz. alatt.

20 A kérdés: Hírlevél II. évf. 11. sz., Munkaügyi ügyszak, 7. sz. alatt.

21 A kérdés: Hírlevél III. évf. 3. sz., Közigazgatási ügyszak, 9. sz. alatt.

megkövetelik, hogy a túlélő szülő által valamely más tagállamban teljesített biztosítási és szolgálati időt vegyék figyelembe a jog megszerzéséhez az elsőként említett tagállamban szükséges időszakok összesítése során. E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a túlélő szülő az említett nemzeti szabályozásban e jog megszerzése céljából meghatározott referencia-időszak során nem rendelkezik semmilyen biztosítási vagy szolgálati idővel e tagállamban.

18. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. március 7-i ítélete (az Arbeidshof te Antwerpen (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Aldegonda van den Booren kontra Rijksdienst voor Pensioenen (C-127/11. sz. ügy)²²

A 2001. június 5-i 1386/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, korábban az 1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra és önálló vállalkozókra, illetve családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 46a. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás alkalmazása, amely olyan rendelkezést tartalmaz, melynek értelmében az ebben az államban folyósított túlélő hozzátartozói nyugdíj valamely másik tagállam jogszabályai alapján folyósított öregségi nyugdíj növekedése következtében csökkentésre kerül, feltéve hogy többek között az ugyanezen 46a. cikk (3) bekezdésének d) pontjában előírt feltételeket betartják.

Az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal sem ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás alkalmazása, amennyiben az érintettet nem hozza hátrányosabb helyzetbe azon személyekhez képest, akik helyzete egyáltalán nem tartalmaz határokon átnyúló elemet, és azt — egy ilyen hátrány megállapítása esetén — objektív megfontolások igazolják, valamint a nemzeti jog által jogszerűen megállapított célkitűzéssel arányos, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

Polgári ügyszak

16. A Bíróság elnökének 2012. október 4-i végzése (az Okresný súd Prešov (Szlovákia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-30/12. sz. ügy)²³

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

17. A Bíróság (hatodik tanács) 2012. november 21-i végzése (a Juridiction de Proximité de Chartres (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-603/11. sz. ügy)²⁴

A Juridiction de Proximité de Chartres bírása által a 2011. november 17-i határozatában előterjesztett, előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

18. A Bíróság elnökének 2013. február 5-i végzése (az Audiencia Provincial de Barcelona (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-364/12. sz. ügy)²⁵

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

22 A kérdés: Hírlevél II. évf. 6. sz., Munkaügyi ügyszak, 6. sz. alatt.

23 A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Polgári ügyszak, 10. sz. alatt.

24 A kérdés: Hírlevél III. évf. 3. sz., Polgári ügyszak, 3. sz. alatt.

25 A kérdés: Hírlevél III. évf. 11. sz., Polgári ügyszak, 4. sz. alatt.

19. A Bíróság (első tanács) 2013. február 7-i ítélete (a Cour de cassation (Franciaország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Refcomp SpA kontra Axa Corporate Solutions Assurance SA, Axa France IARD, Emerson Network, Climaveneta SpA (C-543/10. sz. ügy)²⁶

A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló 44/2001/EK rendelet 23. cikkét úgy kell értelmezni, hogy valamely dolog gyártója és vevője közötti szerződésben létrejött joghatósági kikötésre a különböző tagállamokban letelepedett felek közötti, tulajdonjogot átruházó egymást követő szerződések alapján e dolgot megszerző és a gyártóval szemben kártérítési igényt érvényesíteni kívánó jogutóddal szemben nem lehet hivatkozni, kivéve ha bizonyítják, hogy e harmadik személy ténylegesen hozzájárult az említett kikötéshez a szóban forgó cikkben meghatározott feltételek szerint.

20. A Bíróság (tizedik tanács) 2013. február 7-i végzése (a Tribunale di Tivoli (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-498/12. sz. ügy)²⁷

Az Európai Unió Bírósága nyilvánvalóan nem rendelkezik hatáskörrel a Tribunale di Tivoli (Olaszország) által feltett kérdések megválaszolására.

21. A Bíróság (tizedik tanács) 2013. február 7-i végzése (Tribunale di Tivoli (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-499/12. sz. ügy)²⁸

Az Európai Unió Bíróságának nyilvánvalóan nincs hatásköre a Tribunale di Tivoli (Olaszország) által feltett kérdések megválaszolására.

22. A Bíróság harmadik tanácsa elnökének 2013. február 8-i végzése (a Tribunale di Palermo — Sezione Distaccata di Bagheria (Olaszország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-464/11. sz. ügy)²⁹

A harmadik tanács elnöke elrendelte az ügy törlését.

23. A Bíróság (első tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Hof van Cassatie van België (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — ProRail NV kontra Xpedys NV, DB Schenker Rail Nederland NV, Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen NV, FAG Kugelfischer GmbH (C-332/11. sz. ügy)³⁰

A polgári és kereskedelmi ügyekben a bizonyításfelvétel tekintetében történő, a tagállamok bíróságai közötti együttműködéséről (helyesen: együttműködésről) szóló, 2001. május 28-i 1206/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikke (1) bekezdésének b) pontját és 17. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az a tagállami bíróság, amely egy másik tagállamban kíván szakértői bizonyítást lefolytatni, e bizonyításfelvétel elrendelése érdekében nem feltétlenül köteles az e rendelkezések szerinti bizonyításfelvételi módot alkalmazni.

26 A kérdés: Hírlevél II. évf. 3. sz., Polgári ügyszak, 1. sz. alatt.

27 A kérdés: Hírlevél IV. évf. 2. sz., Polgári ügyszak, 20. sz. alatt.

28 A kérdés: Hírlevél IV. évf. 2. sz., Polgári ügyszak, 20. sz. alatt.

29 A kérdés: Hírlevél II. évf. 12. sz., Polgári ügyszak, 5. sz. alatt.

30 A kérdés: Hírlevél II. évf. 10. sz., Polgári ügyszak, 2. sz. alatt.

24. A Bíróság (első tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Juzgado de lo Mercantil de Alicante (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Fédération Cynologique Internationale kontra Federación Canina Internacional de Perros de Pura Raza (C-561/11. sz. ügy)³¹

A közösségi védjegyről szóló, 2009. február 26-i 207/2009/EK tanácsi rendelet 9. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy a közösségi védjegy jogosultjának a védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló megjelölések gazdasági tevékenység körében történő használata bármely harmadik személynek történő megtiltásához való kizárólagos joga kiterjed az olyan harmadik személyre, aki valamely későbbi közösségi védjegy jogosultja, anélkül hogy ezen utóbbi védjegy előzetes törlésére lenne szükség.

25. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. március 7-i ítélete (a cour d'appel de Bruxelles (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — DKV Belgium kontra Association belge des consommateurs Test-Achats ASBL (C-577/11. sz. ügy)³²

Az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosításra vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról és a 73/239/EGK irányelv, valamint a 88/357/EGK irányelv módosításáról szóló, 1992. június 18-i 92/49/EGK tanácsi irányelv (harmadik nem életbiztosítási irányelv) 29. cikkét, 39. cikke (2) és (3) bekezdését, valamint a 92/49 irányelvvel módosított, az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenység megkezdésére és gyakorlására vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1973. július 24-i első tanácsi irányelv 8. cikkének (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azok nem tiltják, hogy a tagállamok a szakmai tevékenységhez nem kötött egészségbiztosítási szerződések esetében olyan rendelkezéseket írjanak elő, amelyek alapján a biztosítási díjat, az önrészt és az ellátást a biztosítási díj éves időpontjában kizárólag a következő tényezők alapján lehet kiigazítani:

- fogyasztói árindex alapján, vagy
- az úgynevezett „egészségügyi” indexre tekintettel, amennyiben ezen index alakulásának mértéke meghaladja a fogyasztói árindexét, vagy
- az érintett biztosítótársaság kérelmére eljáró, a biztosítótársaságok felügyeletét ellátó közigazgatási hatóság engedélye alapján, ha a hatóság megállapítja, hogy a díj alkalmazása — e kétfajta index alapján számított kiigazítások ellenére — a vállalkozás számára veszteséghez vezet vagy vezethet.

Az EUMSZ 49. cikket és az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az ilyen szabályozás, amennyiben nem léteznek más, a fogyasztó biztosítási díj jelentős és váratlan emelésével szembeni védelmének célját azonos feltételekkel biztosító, kevésbé korlátozó intézkedések, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

26. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. március 7-i ítélete (a High Court of Justice (Chancery Division) (Egyesült Királyság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — ITV Broadcasting Limited és társai kontra TV Catch Up Limited (C-607/11. sz. ügy)³³

1. Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló, 2001. május 22-i 2001/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmát úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a valamely földfelszíni televíziós adásba foglalt művek olyan továbbközvetítését,

— amelyet az eredeti műsorsugárzó szervezettől eltérő szervezet valósít meg,

31 A kérdés: Hírlevél III. évf. 2. sz., Polgári ügyszak, 4. sz. alatt.

32 A kérdés: Hírlevél III. évf. 3. sz., Polgári ügyszak, 2. sz. alatt.

33 A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Polgári ügyszak, 2. sz. alatt.

- amely az előfizetők rendelkezésére e szervezet által bocsátott internetes adatfolyam útján történik, melynek során az előfizetők a fenti szervezet szerverére csatlakozva foghatják a továbbközvetítést,
- noha előfizetői az említett földfelszíni műsorsugárzás vételi területén találhatóak, és jogszerűen foghatják az adást televízió készülékükön.

2. Az első kérdésre adott választ nem befolyásolja az a tény, hogy a továbbközvetítést, ahogyan a jelen alapeljárás tárgyát is, reklámok finanszírozzák, és ezért annak haszonszerző jellege van.

3. Az első kérdésre adott választ nem befolyásolja az a tény, hogy a továbbközvetítést, ahogyan a jelen alapeljárás tárgyát is, olyan szervezet nyújtja, amely az eredeti műsorsugárzó szervezettel közvetlenül versenyben áll.

Közigazgatási ügyszak

73. A Bíróság (hatodik tanács) 2012. szeptember 19-i végzése (Tribunal de première instance de Bruxelles (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Daniel Levy Carine Sebbag kontra État belge (C-540/11. sz. ügy)³⁴

Mivel a közösségi jog az alapeljárás tényállásának megvalósulásakor hatályos állapotában nem ír elő általános feltételeket a kettős adóztatásnak az Európai Közösségen belüli elkerülése terén a hatáskörök tagállamok közötti megosztása tekintetében, az EK 56. cikket az EK 10. cikkel és az EK 293. cikkel együttesen olvasva úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan helyzet, amikor a tagállam, amely a kettős adóztatás elkerüléséről szóló kétoldalú egyezmény útján kötelezettséget vállalt arra, hogy olyan mechanizmust hoz létre, amely megszünteti az osztalékok ilyen adóztatását, később megszünteti ezt a mechanizmust olyan jogszabály-módosítás útján, amely a kettős adóztatás visszaállításával jár.

74. A Bíróság (hetedik tanács) 2012. október 10-i végzése — (a Sąd Rejonowy w Zakopanem [Lengyelország] előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-31/12. sz. ügy)³⁵

A Sąd Rejonowy w Zakopanem (Lengyelország) által 2012. január 13-án előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

75. A Bíróság elnökének 2012. november 9-i végzése (a Cour d'appel (Luxemburg) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-395/12. sz. ügy)³⁶

A Bíróság elnöke elrendelte az ügy törlését.

76. A Bíróság kilencedik tanácsa elnökének 2012. november 14-i végzése (az Upper Tribunal (Egyesült Királyság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-680/11. sz. ügy)³⁷

A kilencedik tanács elnöke elrendelte az ügy törlését.

34 A kérdés: Hírlevél III. évf. 2. sz., Közigazgatási ügyszak, 13. sz. alatt.

35 A kérdés: Hírlevél III. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 1. sz. alatt.

36 A kérdés: Hírlevél III. évf. 12. sz., Közigazgatási ügyszak, 8. sz. alatt.

37 A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Közigazgatási ügyszak, 24. sz. alatt.

77. A Bíróság (kilencedik tanács) 2012. november 27-i végzése (az Inalta Curte de Casație și Justiție (Románia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) (C-627/11. sz. ügy)³⁸

Az Inalta Curte de Casație și Justiție — Secția de Contencios Administrativ și Fiscal (Románia) által a 2011. november 3-i határozattal előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem nyilvánvalóan elfogadhatatlan.

78. A Bíróság (tizedik tanács) 2013. január 10-i végzése (az Augstākās tiesas Senāts előzetes döntéshozatal iránti kérelme — Lettország) — Ilgvārs Brunovskis kontra Lauku atbalsta dienests (C-650/11. sz. ügy)³⁹

Az uniós jogot és különösen a 2004. március 22-i 2004/281/EK tanácsi határozattal módosított, a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról, továbbá a 2019/93/EGK, 1452/2001/EK, 1453/2001/EK, 1454/2001/EK, 1868/94/EK, 1251/1999/EK, 1254/1999/EK, 1673/2000/EK, 2358/71/EGK és a 2529/2001/EK rendelet módosításáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003 tanácsi rendelet 143d. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes egy olyan nemzeti szabályozás, mint amilyen a jelen alapeljárás tárgya, amely egyes nemzeti kiegészítő közvetlen kifizetéseket a csordában anyatehenek jelenlétéhez köti és a támogatás nyújtását az érintett év július 1-jét megelőzően tett nyilatkozathoz köti, anélkül, hogy figyelembe lehetne venni a fenti dátumot követően az anyatehenek számának növekedését.

79. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. február 7-i ítélete (az Augstākās Tiesas Senāts (Lettország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Gunārs Pusts kontra Lauku atbalsta dienests (C-454/11. sz. ügy)⁴⁰

A 2003. szeptember 29-i 1783/2003/EK tanácsi rendelettel módosított, az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapból (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről szóló, 1999. május 17-i 1257/1999/EK tanácsi rendeletet, az 1257/1999 rendelet alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 817/2004 bizottsági rendeletet, valamint a közös agrárpolitika keretébe tartozó közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott támogatási rendszerek létrehozásáról szóló, 2003. szeptember 29-i 1782/2003/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2004. április 21-i 796/2004/EK bizottsági rendeletet úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely szerint a többéves agrár-környezetvédelmi kötelezettségvállalása ellentételezéseként nyújtott támogatás kedvezményezettje köteles visszatéríteni a korábbi években már felvett támogatás teljes összegét, mivel nem nyújtott be éves kérelmet az alkalmazandó nemzeti rendelkezésekkel összhangban, jóllehet e kedvezményezett megerősíti, hogy továbbra is teljesítette az érintett területen történő gazdálkodással kapcsolatos kötelezettségeit, és hogy az illetékes közigazgatási szerv nem hallgatta meg; az érintett területekre vonatkozó helyszíni

80. A Bíróság (tizedik tanács) 2013. február 7-i ítélete (a Najvyšší súd Slovenskej republiky (Szlovákia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Protimonopolný úrad Slovenskej republiky kontra Slovenská sporiteľňa a.s. (C-68/12. sz. ügy)⁴¹

1. Az EUMSZ 101. cikket úgy kell értelmezni, hogy annak megítélése szempontjából, hogy egy versenykorlátozó célú kartell a fenti rendelkezés értelmében jogsértésnek minősül-e, irreleváns az a

38 A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Közigazgatási ügyszak, 7. sz. alatt.

39 A kérdés: Hírlevél III. évf. 3. sz., Közigazgatási ügyszak, 11. sz. alatt.

40 A kérdés: Hírlevél II. évf. 12. sz., Közigazgatási ügyszak, 6. sz. alatt.

41 A kérdés: Hírlevél III. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 2. sz. alatt.

körülmény, hogy egy versenykorlátozó célú kartell által érintett versenytárs a kartellmegállapodás megkötésének időpontjában jogellenesen működött az érintett piacon.

2. Az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a versenykorlátozó megállapodás létezésének megállapításához nem szükséges a versenykorlátozó megállapodásban részt vevő vállalkozás törvényes képviselője személyes magatartásának vagy meghatalmazás útján kinyilvánított olyan személyes egyetértésének a bizonyítása, amellyel e törvényes képviselő jóváhagyta azon alkalmazottjának magatartását, aki versenyellenes találkozón vett részt.

3. Az EUMSZ 101. cikk (3) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az csak akkor alkalmazható az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése által tiltott megállapodásra, amennyiben az a vállalkozás, amely e rendelkezésre hivatkozik, bizonyította, hogy az e rendelkezésben előírt négy együttes feltétel mindegyike teljesült.

81. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2013. február 7-i végzése (az Audiencia Provincial de Burgos (Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — La Retoucherie de Manuela S. L. kontra La Retoucherie de Burgos S. C. (C-117/12. sz. ügy)⁴²

A[z EK-]Szerződés 81. cikke (3) bekezdésének a vertikális megállapodások és összehangolt magatartások csoportjaira történő alkalmazásáról szóló, 1999. december 22-i 2790/1999/EK bizottsági rendelet 5. cikkének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy az abban foglalt, „telephely és terület, ahol a vevő a szerződés időtartama alatt működött” mondatrész azon helyekre korlátozódik, ahonnan a szerződésben meghatározott árukat értékesítették, illetve a szolgáltatásokat nyújtották, és nem vonatkozik azon teljes területre, ahol ezen áruk, illetve szolgáltatások a franchise-szerződés alapján értékesíthetők, illetve nyújthatók.

82. A Bíróság (első tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Rechtbank van eerste aanleg te Brussel (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — RVS Levensverzekeringen NV kontra Belgische Staat (C-243/11. sz. ügy)⁴³

Az életbiztosításról szóló, 2002. november 5-i 2002/83/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 50. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha valamely tagállam közvetett adót vet ki azon természetes személy biztosítottak által fizetett életbiztosítási díjak után, akiknek a szokásos tartózkodási helye e tagállamban van, ha a szóban forgó biztosítási szerződést olyan másik tagállamban kötötték, amelyben az említett biztosítottaknak a szerződéskötéskor a szokásos tartózkodási helye volt.

83. A Bíróság (ötödik tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Nejvyšší správní soud (Cseh Köztársaság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Město Zamberk kontra Finanční ředitelství v Hradci Králové, jelenleg Odvolací finanční ředitelství (C-18/12. sz. ügy)⁴⁴

1. A közös hozzáadottértékadó-rendszerrel szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 132. cikke (1) bekezdésének m) pontját úgy kell értelmezni, hogy a nem szervezett, nem rendszeres és nem sportversenyeken való részvételt célzó sporttevékenységek az e rendelkezés értelmében vett sportnak minősülhetnek.

2. A 2006/112 irányelv 132. cikke (1) bekezdésének m) pontját úgy kell értelmezni, hogy a látogatók számára nem kizárólag sporttevékenységet, hanem egyéb, a pihenést és a rekreációs tevékenységek gyakorlását is lehetővé tévő berendezéseket kínáló aquaparkba való belépés a sporttal és a testneveléssel szoros kapcsolatban álló szolgáltatásnak minősülhet. A kérdést előterjesztő bíróság

42 A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 16. sz. alatt.

43 A kérdés: Hírlevél II. évf. 9. sz., Közigazgatási ügyszak, 8. sz. alatt.

44 A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Közigazgatási ügyszak, 30. sz. alatt.

feladata annak meghatározása a Bíróság által a jelen ítéletben szolgáltatott értelmezési szempontokra és az alapügy sajátos körülményeire figyelemmel, hogy ebben az ügyben erről van-e szó.

84. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. február 21-i ítélete (az Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtte (Dánia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — L. N. kontra Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte (C-46/12. sz. ügy)⁴⁵

Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 7. cikke (1) bekezdésének c) pontját és 24. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy az olyan uniós polgártól, aki valamely fogadó tagállamban tanulmányokat folytat, és ugyanott ezzel párhuzamosan olyan valós és tényleges keresőtevékenységet végez, amely számára az EUMSZ 45. cikk szerinti „munkavállalói” jogállást biztosít, nem tagadható meg a tanulmányok folytatásához e tagállam állampolgárainak nyújtott megélhetési támogatás. A kérdést előterjesztő bíróság feladata az annak értékeléséhez szükséges vizsgálatok elvégzése, hogy az alapeljárás felperese által végzett tevékenység elegendő-e számára e jogállás biztosításához. Az a körülmény, hogy az érdekelt azzal a fő szándékkal érkezett a fogadó tagállam területére, hogy ott tanulmányokat folytasson, nem releváns annak meghatározása szempontjából, hogy e személy rendelkezik-e az EUMSZ 45. cikk szerinti „munkavállalói” jogállással, és ennél fogva ő, a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK tanácsi rendelet 7. cikke (2) bekezdésének megfelelően, a fogadó tagállam állampolgáraival azonos feltételek mellett jogosult-e erre a támogatásra.

85. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Curtea de Apel Alba Iulia (Románia) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — SC Mora IPR SRL kontra Direcția Generală a Finanțelor Publice Sibiu, Direcția Județeană pentru Accize și Operațiuni Vamale Sibiu (C-79/12. sz. ügy)⁴⁶

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 211. cikkét akként kell értékelni, hogy azzal nem ellentétes az olyan tagállami szabályozás alkalmazása, mint az alapügybeli, amely a behozott termékek után fizetendő hozzáadottérték-adó halasztott megfizetését olyan igazolás beszerzéséhez köti, amelyet nem ír elő ez az irányelv, amennyiben az ilyen igazolás beszerzésére vonatkozó feltételek tiszteletben tartják az adósemlegesség elvét, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

86. A Bíróság (első tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Bundesfinanzhof (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Finanzamt Köln-Nord kontra Wolfram Becker (C-104/12. sz. ügy)⁴⁷

Adott ügylet és az adóalany tevékenységének egésze közötti közvetlen és azonnali kapcsolat fennállása annak megállapítása céljából, hogy a termékeket és a szolgáltatásokat az adóalany a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 17. cikke (2) bekezdésének a) pontja értelmében vett „adóköteles tevékenységéhez” használta-e fel, vagy vette-e igénybe, az ezen adóalany által beszerzett termék vagy igénybe vett szolgáltatás objektív tartalmától függ.

45 A kérdés: Hírlevél III. évf. 5. sz., Közigazgatási ügyszak, 3. sz. alatt.

46 A kérdés: Hírlevél III. évf. 5. sz., Közigazgatási ügyszak, 8. sz. alatt.

47 A kérdés: Hírlevél III. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 12. sz. alatt.

A jelen ügyben azon ügyvéd szolgáltatásai, akinek a célja azon természetes személyek elleni büntetőjogi szankció elkerülése, akik egy adóköteles vállalkozás ügyvezetői, nem jogosítják fel e vállalkozást a nyújtott szolgáltatások után előzetesen felszámított hēa levonására.

87. A Bíróság (negyedik tanács) 2013. február 21-i ítélete (a Korkein hallinto-oikeus (Finnország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — A Oy (C-123/11. sz. ügy)⁴⁸

1. Az alapügybeli körülmények között az EUMSZ 49. cikkel és az EUMSZ 54. cikkel nem ellentétes az a nemzeti jogszabály, amely kizárja, hogy az a belföldi illetőségű anyavállalat, amely a másik tagállamban illetőséggel rendelkező és tevékenységét beszüntető leányvállalatával egyesül, levonhassa az adóköteles jövedelméből azokat a veszteségeket, amelyek e leányvállalatnál az egyesülést megelőző adóelszámolási időszakokban keletkeztek, noha e nemzeti jogszabály biztosítja ezt a lehetőséget a belföldi illetőségű leányvállalattal történő egyesülés esetén. Az ilyen nemzeti jogszabály azonban összeegyeztethetetlen az uniós joggal, ha nem teszi lehetővé az anyavállalat számára annak bizonyítását, hogy a külföldi illetőségű leányvállalata e veszteségek tekintetében minden elszámolási lehetőséget kimerített, és már nincs lehetőség arra, hogy ő vagy valamely harmadik személy a székhelye szerinti államban e veszteségeket a későbbi adóelszámolási időszakokban elszámolja.

2. Amennyiben az olyan egyesülés esetén, mint az alapügybeli, a külföldi illetőségű leányvállalat veszteségeit belföldi illetőségű anyavállalat vállalja át, az e célból alkalmazott veszteségszámítási szabályok nem jelenthetnek egyenlőtlen bánásmódot azon számítási szabályokhoz képest, amelyek a belföldi illetőségű leányvállalattal való egyesülés esetén lettek volna alkalmazandók.

88. A Bíróság (kilencedik tanács) 2013. február 21-i végzése (Tribunal de première instance de Bruxelles (Belgium) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Isera & Scaldis Sugar SA, Philippe Bedoret and Co SPRL, Jean Rigot, Mathieu Vrancken kontra Bureau d'intervention et de restitution belge (BIRB) (C-154/12. sz. ügy)⁴⁹

A előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés vizsgálata során nem merült fel semmilyen olyan körülmény, amely befolyásolja a a cukorágazat piacának közös szervezéséről szóló, 2006. február 20-i 318/2006/EK tanácsi rendelete 16. cikkének és a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet (az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet) 51. cikkének érvényességét.

89. A Bíróság (második tanács) 2013. február 28-i ítélete (a Bundesfinanzhof (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Manfred Beker, Christa Beker kontra Finanzamt Heilbronn (C-168/11. sz. ügy)⁵⁰

Az EUMSZ 63. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amelynek értelmében a kettős adóztatás elkerülésére irányuló szabályozás keretében, amennyiben a teljes körű adókötelezettség alá tartozó személyek külföldi jövedelmére a jövedelem származási helye szerinti államban az említett tagállamban megfizetett jövedelemadónak megfelelő adót vetnek ki, e külföldi adót oly módon számítják be az ezen államból származó jövedelmet terhelő belföldi jövedelemadó összegébe, hogy az e tagállamban adóköteles jövedelem — a külföldi jövedelmet is ideértve — vonatkozásában fizetendő adó összegét megszorozzák az említett külföldi eredetű jövedelemnek a jövedelmek összegéhez viszonyított arányával, figyelmen kívül hagyva ezáltal a különleges és rendkívüli kiadásokat, mint a magánélethez, valamint a személyes és családi körülményekhez kapcsolódó költségeket.

48 A kérdés: Hírlevél II. évf. 6. sz., Közigazgatási ügyszak, 15. sz. alatt.

49 A kérdés: Hírlevél III. évf. 7. sz., Közigazgatási ügyszak, 9. sz. alatt.

50 A kérdés: Hírlevél II. évf. 8. sz., Közigazgatási ügyszak, 4. sz. alatt.

90. A Bíróság (harmadik tanács) 2013. február 28-i ítélete (a Finanzgericht Baden-Württemberg (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Katja Ettwein kontra Finanzamt Konstanz (C-425/11. sz. ügy)⁵¹

Az egyrészt az Európai Közösség és tagállamai, másrészt a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló, 1999. június 21-én Luxembourgban aláírt megállapodás I. cikkének a) pontját, valamint e megállapodás I. melléklete 9. cikkének (2) bekezdését, 13. cikkének (1) bekezdését és 15. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely az ezen állam állampolgárságával rendelkező, teljes adóköteles jövedelme tekintetében ezen államban a jövedelemadó hatálya alá tartozó házaspártól kizárólag azon okból tagadja meg az e szabályozás által előírt, „splittingnek” nevezett eljárás alkalmazásával nyújtott közös adózás kedvezményét, hogy a házaspár lakóhelye a Svájci Államszövetség területén található.

91. A Bíróság (első tanács) 2013. február 28-i ítélete (a Finanzgericht Rheinland-Pfalz (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Helga Petersen, Peter Petersen kontra Finanzamt Ludwigshafen (C-544/11. sz. ügy)⁵²

Az EUMSZ 45. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan tagállami szabályozás, amely értelmében az e tagállami illetőségű és teljes körűen adókötelezett adóalany által a nem önálló tevékenység címén szerzett jövedelem adómentes, amennyiben a munkáltató székhelye a szóban forgó tagállamban található, de nem az, ha más tagállamban található a székhelye.

92. A Bíróság (második tanács) 2013. február 28-i ítélete (a Tribunal da Relação de Lisboa (Portugália) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas kontra Autoridade da Concorrência (C-1/12. sz. ügy)⁵³

1. Az Ordem dos Técnicos Oficiais de Contas (okleveles könyvvizsgálók kamarája) hasonló szakmai kamara által elfogadott, a képzési kreditek szerzéséről szóló rendelet (Regulamento da Formação de Créditos) hasonló rendeletet az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdése értelmében vett vállalkozások társulása által elfogadott döntésnek kell tekinteni.

Az a körülmény, hogy az Ordem dos Técnicos Oficiais de Contashoz hasonló szakmai kamara jogszabályi követelmény értelmében köteles a tagjai számára szóló kötelező továbbképzési rendszer létrehozására, nem elegendő ahhoz, hogy az általa hozott szabályok ne tartozzanak az EUMSZ 101. cikk hatálya alá, amennyiben e szabályok csak e kamarának tudhatók be.

Az a körülmény, hogy e szabályok közvetlenül nem befolyásolják e szakmai kamara tagjainak gazdasági tevékenységét, nincs hatással EUMSZ 101. cikk alkalmazására, mivel az e kamarával szemben kifogásolt jogsértés azt a piacot érinti, amelyen az utóbbi maga is gazdasági tevékenységet végez.

2. A Ordem dos Técnicos Oficiais de Contashoz hasonló szakmai kamara által elfogadott, a képzési kreditek szerzéséről szóló rendeletre hasonló olyan rendelet, amely okleveles könyvvizsgálók kötelező továbbképzésére vonatkozó rendszert hoz létre az utóbbiak által nyújtott szolgáltatások minőségének biztosítása érdekében, az EUMSZ 101. cikk által tiltott versenykorlátozásnak minősül annyiban, amennyiben — amely kérdést az előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia —, az érintett piac jelentős részén e szakmai kamara javára megszünteti a versenyt, és a piac másik részén hátrányosan megkülönböztető feltételeket kényszerít e szakmai kamara versenytársaira.

51 A kérdés: Hírlevél II. évf. 12. sz., Közigazgatási ügyszak, 2. sz. alatt.

52 A kérdés: Hírlevél III. évf. 2. sz., Közigazgatási ügyszak, 16. sz. alatt.

53 A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Közigazgatási ügyszak, 26. sz. alatt.

93. A Bíróság (első tanács) 2013. március 7-i ítélete (Bundesfinanzhof (Németország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — GfBk Gesellschaft für Börsenkommunikation mbH kontra Finanzamt Bayreuth (C-275/11. sz. ügy)⁵⁴

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap- megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 13. cikke B. része d) pontjának 6. alpontját úgy kell értelmezni, hogy a harmadik személy által befektetési alapkezelő társaságnak nyújtott, átruházható értékpapírokba történő befektetési tanácsadási szolgáltatás az említett rendelkezésben előírt adómentesség tekintetében „befektetési alapok kezelésének” minősül akkor is, ha a harmadik személy nem a 2002. január 21-i 2001/107/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, az átruházható értékpapírokkal foglalkozó kollektív befektetési vállalkozásokra (ÁÉKBV) vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló, 1985. december 20-i 85/611/EGK tanácsi irányelv 5g. cikke szerinti megbízás alapján járt el.

94. A Bíróság (második tanács) 2013. március 7-i ítélete (a Korkein hallinto-oikeus (Finnország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue (C-358/11. sz. ügy)⁵⁵

1. Az uniós jog nem zárja eleve ki azt, hogy a veszélyesnek minősített hulladék elveszítse a hulladékokról és egyes irányelvek hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2008. november 19-i 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti hulladék minőségét, ha valamely hasznosítási művelet az emberi egészség veszélyeztetése és a környezet károsítása nélkül lehetővé teszi a használhatóvá tételét, és ha egyébként nem nyert megállapítást, hogy a szóban forgó tárgytól birtokosa megválna, megválni szándékozik vagy megválni köteles ugyanezen irányelv 3. cikkének 1. pontja értelmében, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

2. A vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK bizottsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2006. december 18-i 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet 2009. június 22-i 552/2009/EK bizottsági rendelettel módosított változatát, és különösen annak XVII. mellékletét, amennyiben bizonyos feltételek mellett engedélyezi az ún. CCA (réz-, króm- és arzénvegyület) oldatával kezelt faanyag felhasználását, úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplőkhöz hasonló körülmények között jelentőséggel bír annak meghatározása céljából, hogy az ilyen faanyag elveszítheti a hulladék minőségét, mert ha ezek a feltételek teljesülnének, a birtokosa nem lenne köteles attól a 2008/98 irányelv 3. cikkének 1. pontja értelmében megválni.

3. Az 1907/2006 rendelet 552/2009 rendelettel módosított változatának 67. és 128. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az uniós jog harmonizációt valósít meg az e rendelet XVII. melléklete szerinti korlátozás alá tartozó anyag gyártásával, forgalomba hozatalával vagy felhasználásával kapcsolatos, az arzénvegyületekre vonatkozó követelményhez hasonló követelmények tekintetében.

4. Az 1907/2006 rendelet 552/2009 rendelettel módosított változata XVII. melléklete 19. pontja 4. pontjának b) alpontját, amely felsorolja azokat a felhasználási területeket, ahol eltérés címén felhasználható az ún. CCA (réz-, króm- és arzénvegyület) oldatával kezelt faanyag, úgy kell értelmezni, hogy az e rendelkezésben szereplő felsorolás kimerítő jellegű, és ezen eltérés ennélfogva nem alkalmazható az itt felsoroltakon kívüli esetekre. A kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy megvizsgálja, hogy az alapügyben szereplőkhöz hasonló körülmények között a szóban forgó telefonoszlopok pallóaljzat céljából történő felhasználása valóban az említett rendelkezésben felsorolt felhasználási területek közé tartozik-e.

⁵⁴ A kérdés: Hírlevél II. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 4. sz. alatt.

⁵⁵ A kérdés: Hírlevél II. évf. 10. sz., Közigazgatási ügyszak, 22. sz. alatt.

5. Az 1907/2006 rendelet 552/2009 rendelettel módosított változata XVII. melléklete 19. pontja 4. pontja d) alpontjának második francia bekezdésében szereplő azon rendelkezéseket, melyek szerint az ún. CCA (réz-, króm- és arzénvegyület) oldatával kezelt faanyag nem használható fel semmilyen olyan felhasználási területen, ahol ismétlődően fennáll a bőrrel érintkezés kockázata, úgy kell értelmezni, hogy a szóban forgó tilalmat minden olyan helyzetben alkalmazni kell, amikor minden valószínűség szerint fennáll a kezelt faanyag bőrrel való ismétlődő érintkezése, ennek valószínűségét azon felhasználási területen történő rendes használat konkrét feltételeiből kell levezetni, amelyre e faanyagot alkalmazták, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell értékelnie.

95. A Bíróság (első tanács) 2013. március 7-i ítélete (a First-tier Tribunal (Tax Chamber) (Egyesült Királyság) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Wheels Common Investment Fund Trustees Ltd és társai kontra Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (C-424/11. sz. ügy)⁵⁶

A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról — közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap- megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 13. cikke B. része d) pontjának 6. alpontját és a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 135. cikke (1) bekezdésének g) pontját úgy kell értelmezni, hogy a valamely nyugdíjrendszer eszközeit összegyűjtő befektetési alap nem tartozik a fent hivatkozott rendelkezések értelmében vett olyan „befektetési alap” fogalmába, amelynek a kezelése az említett irányelvek céljára és az adósemlegesség elvére tekintettel mentesíthető a hozzáadottérték-adó alól, mivel a tagok nem viselik az említett alap kezelésének kockázatát, és a munkáltató által a nyugdíjrendszerbe befizetett hozzájárulások annak egy módját jelentik számára, hogy teljesítse a munkavállalói felé fennálló törvényi kötelezettségeit.

96. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2013. március 7-i ítélete (a Varhoven administrativen sad (Bulgária) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Efir OOD kontra Direktor na Direktsia „Obzhalvane i upravlenie na izpalnenieto” Plovdiv (C-19/12. sz. ügy)⁵⁷

1. *A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 63. és 65. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az alapügyben szereplő körülmények között — amennyiben épület felépítése céljából ráépítési jogot alapítanak valamely társaság javára bizonyos ingatlanok ezen épületen belüli kialakítására irányuló építési szolgáltatás ellenértékéért, és az említett társaság kötelezettséget vállal az e ráépítési jogot alapító személyek javára történő kulcsrakész átadásra — azzal nem ellentétes, hogy az ezen építési szolgáltatásokra vonatkozó hozzáadottérték-adó felszámítható a ráépítési jog alapításának időpontjától, azaz e szolgáltatásnyújtások teljesítését megelőzően, amennyiben e jog alapításának időpontjában e jövőbeni szolgáltatásnyújtások valamennyi lényeges eleme ismert, és különösen a szóban forgó szolgáltatásokat kifejezetten megjelölték, és az említett jog értéke kifejezhető készpénzben, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.*

Az alapügyben szereplő körülmények között, amelyek szerint az ügylet nem olyan személyek között jött létre, akik között a 2006/112 irányelv 80. cikk szerinti kapcsolat áll fenn, aminek vizsgálata mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság feladata, az említett irányelv 73. és 80. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, mint amilyen az alapügyben szerepel, amely szerint amikor valamely ügylet ellenértéke teljes mértékben termékekből vagy szolgáltatásokból áll, az ügylet adóalapja az értékesített termékek vagy nyújtott szolgáltatások szabadpiaci forgalmi értéke.

2. *A 2006/112 irányelv 63., 65. és 73. cikke közvetlen hatállyal rendelkezik.*

⁵⁶ A kérdés: Hírlevél II. évf. 11. sz., Közigazgatási ügyszak, 10. sz. alatt.

⁵⁷ A kérdés: Hírlevél III. évf. 4. sz., Közigazgatási ügyszak, 31. sz. alatt.

97. A Bíróság (nyolcadik tanács) 2013. március 7-i ítélete (a Székesfehérvári Törvényszék (Magyarország) előzetes döntéshozatal iránti kérelme) — Fekete Gábor kontra Nemzeti Adó- és Vámhivatal Közép-dunántúli Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatósága (C-182/12. sz. ügy)⁵⁸

A 2001. május 4-i 993/2001/EK bizottsági rendelettel módosított, a Közösségi Vámkodex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet 561. cikkének (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az Európai Unió vámterületén letelepedett személy által magáncélra használt szállítóeszköz esetében a behozatali vámok alóli teljes mentességet csak akkor lehet megadni, ha az említett magánhasználatról az e személy és az említett területen kívül letelepedett gépjármű-tulajdonos között létrejött munkaszerződés rendelkezik.

Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt

IX. A Törvényszék 2013. február 27-i ítélete — Nitrogénművek kontra Bizottság (T-387/11. sz. ügy)⁵⁹

1. A Törvényszék a keresetet elutasítja.
2. A Törvényszék a Nitrogénművek Vegyipari Zrt.-t kötelezi a költségek viselésére.

X. A Bíróság (első tanács) 2013. február 28-i ítélete — Európai Bizottság kontra Magyarország (C-473/10. sz. ügy)⁶⁰

1. Magyarország — mivel az előírt határidőn belül nem fogadta el mindazokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljen a 2007. október 23-i 2007/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel módosított, a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról szóló, 2001. február 26-i 2001/14/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint 7. cikke (3) bekezdésének — nem teljesítette az e rendelkezésekből eredő kötelezettségeit.

2. A Bíróság a keresetet ezt meghaladó részében elutasítja.
3. Az Európai Bizottság és Magyarország maguk viselik saját költségeiket.
4. A Cseh Köztársaság és a Lengyel Köztársaság maguk viselik saját költségeiket.

I. Első kifogásában a Bizottság lényegében azt róttta fel, hogy a magyar jogszabály a forgalomirányítást két olyan pályahálózat-működtető társaságra – azaz a MÁV-ra és a GySEV-re – bízta, amelyek egyúttal vasúttársaságok is, és nem a független szervezet VPE-re, mivel a Bizottság szerint a forgalomirányítás – részben – a menetvonal-kijelöléshez tartozik. A Bizottság és Magyarország e tekintetben nem értett egyet abban, hogy a forgalomirányítás – és különösen üzemzavar és vészhelyzet esetén – menetvonal-kijelölést érintő döntéseket von-e maga után, és ha igen, úgy a forgalomirányítást csak független szervezet végezheti-e.

A Bíróság emlékeztetett arra, hogy a 91/440 irányelv kezdte meg a vasúti közlekedés liberalizációját azzal a céllal, hogy biztosítsa a vasúttársaságoknak az infrastruktúrához egyenlő feltételek alapján és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon való hozzáférését. Az ilyen hozzáférés garantálása céljából a 91/440 irányelv 6. cikke (3) bekezdésének első albekezdése megállapította az ezen irányelv II. mellékletében felsorolt alapvető funkciókkal megbízott szerv függetlenségének elvét. E II. melléklet értelmében az említett 6. cikk (3) bekezdése szerinti alapvető funkciónak minősül a vasúttársaságok engedélyezésével kapcsolatos előkészületek és döntéshozatal, a menetvonal-kijelöléssel kapcsolatos döntéshozatal, ideértve a rendelkezésre állás meghatározását és felmérését,

58 A kérdés: Hírlevél III. évf. 8. sz., Közigazgatási ügyszak, 4. sz. alatt.

59 A kérdés: Hírlevél II. évf. 10. sz., Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt, 1. sz. alatt.

60 A kérdés: Hírlevél II. évf. 1. sz., Egyéb, magyar vonatkozású ügyek az Európai Bíróság előtt, (1. sz.) alatt.

valamint az egyes egyedi menetvonalak elosztását is, az infrastruktúra-használati díjak meghatározásával kapcsolatos döntéshozatal, valamint a bizonyos szolgáltatáshoz kapcsolódó közszolgáltatási kötelezettségek betartásának ellenőrzése. A Bíróság szerint meg kellett állapítani, hogy jóllehet az említett II. melléklet független szervezetre bízandó alapvető funkcióként említi a menetvonal-kijelöléssel kapcsolatos döntéshozatalt, egyáltalán nem említi a forgalomirányítást. Ha az uniós jogalkotó ezt alapvető funkciónak kívánta volna tekinteni, akkor azt – ennek a funkciónak ebben a mellékletben való feltüntetésével – kifejezetten jelezte volna.

Azt is megjegyezte, hogy a valamennyi vasúttársaság számára tisztességes és hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférési feltételek biztosítására irányuló célkitűzést a 2001/14 irányelv (11) preambulumbekkezdése megismétli. E preambulumbekkezdés értelmében a díjszabási és kapacitáselosztási rendszereknek minden vállalkozás számára lehetővé kell tenniük az egyenlő és hátrányos megkülönböztetéstől mentes hozzáférést, és törekedniük kell arra, hogy a lehető legnagyobb mértékben, tisztességes és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon teljesítsék minden felhasználó és közlekedéstípus igényeit. E célkitűzés elérése a kapacitáselosztási funkció függetlenségének a 2001/14 irányelv 14. cikkének (2) bekezdésében előírt elvében nyilvánul meg. Ez a rendelkezés előírja, hogy ha a pályahálózat-működtető nem független a vasúttársaságoktól, az ugyanezen cikk (1) bekezdésében említett és az ezen irányelvnek „Az infrastruktúra-kapacitás elosztása” címet viselő III. fejezetében leírt funkciókat a vasúttársaságoktól független elosztó szervnek kell ellátnia.

Az említett III. fejezetben szereplő és független szervezetre bízandó feladatok körében különösen a kapacitáselosztási eljárások lefolytatását, a több hálózatra kiterjedő infrastruktúra-kapacitás hatékony elosztását illetően folytatott együttműködést, a naptári évenként egyszer elkészített szolgálati menetrend megtervezését, az egyedi menetvonalak eseti elosztását és a kért menetvonalak közötti, lehetőség szerinti legjobb összehangolás biztosítása céljából azok összeegyeztetését kell említeni. Következésképpen a kapacitáselosztás 91/440 irányelv és 2001/14 irányelv szerinti alapvető funkciójának részét képező tevékenységeknek kell tekinteni a lényegében a szolgálati menetrend megtervezésére, megállapítására, valamint az egyedi menetvonalak eseti elosztására irányuló igazgatási jellegű tevékenységeket. A 2001/14 irányelv 2. cikkének 1) pontja a „menetvonalat” egy vonatnak két pont között adott időtartam alatt történő közlekedtetéséhez szükséges infrastruktúra-kapacitásként határozza meg. A menetvonalnak valamely vasúttársaság számára a menetrendbe való felvétel vagy a 2001/14 irányelv 23. cikkének megfelelő eseti döntés útján történő kiosztása e társaság számára jogot biztosít arra, hogy meghatározott infrastruktúra-kapacitásokat használjon. Ezt az értelmezést megerősíti ugyanezen irányelv 13. cikke (2) bekezdésének első albekezdése, amely az „adott infrastruktúra-kapacitás használati joga menetvonal formájában” fordulatot használja. Következésképpen a forgalomirányítás – első ránézésre – nem foglalja magában a menetvonal-kijelöléssel kapcsolatos döntéshozatalt, mivel az valamely vasúttársasággal szemben a vasúti infrastruktúra-kapacitás használati jogának – a menetrendbe való felvétel vagy eseti egyedi döntések útján való – megadásában nyilvánul meg.

A Bíróság szerint meg kell azonban állapítani, hogy a 2001/14 irányelv 2. cikkének h) pontja értelmében az infrastruktúra-működtetésbe az ellenőrző és biztonsági rendszerek működtetése is beletartozhat. E tekintetben pontosítani kell, hogy a 91/440 irányelv 3. cikkének a pályahálózat-működtető fogalommeghatározására vonatkozó második francia bekezdését ettől kissé eltérően fogalmazták meg, mivel az azt írja elő, hogy az említett pályahálózat-működtető adott esetben a szabályozási és biztonsági rendszerek működtetésével is megbízható. Hozzáfűzte, hogy noha a forgalomirányítás fogalmát a 91/440 irányelv és a 2001/14 irányelv nem határozza meg, ez utóbbi irányelv II. mellékletének 1. pontja e tekintetben jelzésekkel szolgál. E rendelkezés ugyanis felsorolja mindazon minimális szolgáltatásokat, amelyekre a vasúttársaságok jogosultak lehetnek. E szolgáltatások körében szerepel ezen 1. pont d) alpontjában többek között a vonatközlekedés szabályozása – ideértve a jelző- és biztosítóberendezési rendszert, a szabályozást, a vonatindítást és a vonatmozgással kapcsolatos információk továbbítását és szolgáltatását –, valamint az említett 1. pont e) alpontjában a kapacitással már rendelkező szolgáltatás bevezetéséhez vagy üzemeltetéséhez szükséges minden egyéb információ. Következésképpen a forgalomirányítás az infrastruktúra-működtetésbe tartozó tevékenységeket foglal magában, és nem a menetvonal-kijelöléssel kapcsolatos döntések meghozatalából, hanem e döntések végrehajtásából vagy érvényesítéséből áll. Amint azt a

főtanácsnok indítványának 59. pontjában jelezte, a forgalomirányítás olyan tevékenységet jelent, amelynek célja a kapacitások használatára vonatkozó, menetvonalak formáját öltő jogok tényleges, teljes biztonság mellett történő gyakorlásának biztosítása.

A fenti megfontolásokból következik, hogy a forgalomirányítás nem tekinthető valamely független szervezetre bízandó alapvető funkciónak. Márpedig – amint az a 91/440 irányelv 6. cikke (3) bekezdésének második albekezdéséből kitűnik – az alapvető funkciókat kivéve az infrastruktúra működtetésének felelőssége átruházható a vasúttársaságokra. A forgalomirányítással tehát olyan pályahálózat-működtetőt is meg lehet bízni, amely egyben vasúttársaság is, ahogyan az Magyarországon történik.

Ezt a megállapítást nem kérdőjelezheti meg a Bizottság azon érve, amely szerint üzemzavar vagy vészhelyzet esetén a menetrend szerinti közlekedés helyreállításához szükséges intézkedések – köztük a menetvonalak visszavonásának – meghozatala a menetvonal-kijelölés körébe tartozik. A 2001/14 irányelv 29. cikke ugyanis előírja a műszaki hiba vagy baleset miatti üzemzavarra, valamint az infrastruktúrát ideiglenesen használhatatlanná tevő vészhelyzetre vagy üzemzavarra való reagálásra irányuló, szükséges intézkedések elfogadásának lehetőségét. A bíróság megállapította egyrészt, hogy ez a rendelkezés ugyan az említett irányelvnek a kapacitáelosztásra vonatkozó III. fejezetében található, nem szerepelt a Bizottság irányelvre irányuló eredeti javaslatában, továbbá hogy azt az Európai Közösséget létrehozó szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően eljárva, a vasúti infrastruktúra-kapacitás elosztásáról, továbbá a vasúti infrastruktúra használati díjának felszámításáról és a biztonsági tanúsítványról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelv elfogadása céljából a Tanács által elfogadott, 2000. március 28-i 28/2000/EK közös álláspontra (HL C 178., 28. o.) illesztették be.

Másrészt a Bíróság azt is megállapította, hogy ez a rendelkezés a menetrend szerinti közlekedés biztonsági okokból történő helyreállítása céljából a vonatközlekedésben üzemzavar esetén megteendő különös és szükséges intézkedésekre irányul, ellentétben a III. fejezetben szereplő más rendelkezésekkel, amelyek a menetrend megállapítására és az egyedi menetvonalak eseti kiosztására vonatkoznak. Ennélfogva a 2001/14 irányelv 29. cikke alapján elfogadott intézkedések nem tekinthetők az ezen irányelv 14. cikkének (2) bekezdése értelmében vett kapacitáelosztás vagy menetvonal-kijelölés alapvető funkcióját közvetlenül érintő intézkedéseknek, amely funkcióval független elosztó szervet kell megbízni. Olyan azonnali intézkedésekről van inkább szó, amelyeket sürgősen kell elfogadni egy sajátos helyzettel való megbirkózás és annak biztosítása érdekében, hogy a kapacitáshoz menetvonalak formájában való jogokat a jogosult – a szolgálati menetrendnek megfelelően – ténylegesen gyakorolhassa. Ennélfogva az ilyen intézkedések elfogadása a forgalomirányítás körébe tartozik, és arra nem vonatkozik a függetlenség követelménye, ily módon pedig egy ilyen funkcióval olyan pályahálózat-működtető is megbízható, amely egyben vasúttársaság is.

Ezt a megállapítást megerősíti egyfelől a 2001/14 irányelv 2. cikke h) pontjának szövege, amely akként rendelkezik, hogy a pályahálózat-működtetőre ellenőrző és biztonsági rendszerek működtetését is át lehet ruházni. E megállapítás másfelől megfelel az ugyanezen irányelv által elérni kívánt céloknak. Annak (15) és (20) preambulumbekkezdéséből ugyanis kitűnik, hogy a pályahálózat-működtetőt ösztönözni kell a hálózati zavarok minimalizálására és a vasúti hálózat teljesítményének javítására, valamint hogy a pályahálózat hatékonyabb kihasználása érdekében bizonyos rugalmasságot kell biztosítani számára.

A jelen ügyben a meghatározott kapacitáshoz való jognak a menetvonalak útján történő kiosztása alapvető funkció, amelyet Magyarországon kizárólag a VPE végez. A vonatkozó magyar jogszabály értelmében a vonatközlekedésben bekövetkezett zavarok vagy vészhelyzet esetén a pályahálózat-működtetők – azaz a MÁV és a GySEV – megteszik a normál körülmények visszaállításának biztosításához szükséges intézkedéseket, és – biztonsági okokból – vissza is vonhatják a menetvonalakat. Ilyen esetben a VPE feladata valamely menetvonal újbóli kiutalása. Ilyen körülmények között – a Bizottság állításával ellentétben – nem tekinthető úgy, hogy a magyar jogszabály amiatt nem felel meg a 91/440 irányelv 6. cikkének (3) bekezdésében és a 2001/14 irányelv 14. cikkének (2) bekezdésében szereplő követelményeknek, hogy lehetővé teszi a vonatközlekedésben

bekövetkezett zavarok vagy vészhelyzet esetén a pályahálózat-működtetők számára a normál körülmények visszaállításának biztosításához szükséges intézkedések megtételét.

A Bizottság azon érvét is meg kellett vizsgálni, amely szerint a forgalomirányítónak – az irányítással összefüggő kötelezettségeinek ellátásához – ismernie kell a kapacitáselosztási döntéseket, így a MÁV és a GySEV, mivel értesítést kap a versenytársait érintő valamennyi kapacitáselosztási döntésről, lényegében részévé válik a kapacitáselosztási folyamatnak.

Ennek az érvnek nem lehetett helyt adni, mivel a forgalomirányítónak nem amiatt van befolyása a kapacitáselosztással kapcsolatos döntéshozatalra, mert tájékoztatják a kapacitáselosztási döntésekről. A forgalomirányítás ugyanis a független kijelölő szervezet által a menetvonal-kijelöléssel kapcsolatban elfogadott döntések végrehajtásából áll, ily módon pedig a forgalomirányítási tevékenységre szükségszerűen az említett döntések elfogadását követően kerül sor. Ezen túlmenően a vonatkozó magyar jogszabály szerint a pályahálózat-működtetőnek – szankció terhe mellett – a kiutalt menetvonalnak megfelelő szerződést kell kötnie a hozzáférésre jogosulttal, valamint az említett menetvonalnak megfelelően kell közlekedtetnie a jogosult vonatát. Ennélfogva nem tekinthető úgy, hogy a MÁV-nak és a GySEV-nek befolyása lehet a kapacitáselosztási döntések meghozatalára.

Ugyanígy a MÁV és a GySEV a versenytársaikra vonatkozó kapacitáselosztási döntésekkel kapcsolatos információk révén sem juthat versenyelőnyhöz, mivel egyrészt ezen információkról azután szerez tudomást, hogy a független szervezet – a jelen esetben a VPE – meghozta ezeket a döntéseket, másrészt pedig azok általában szerepelnek a szolgálati menetrendben, amely – jellegénél fogva – harmadik felek számára hozzáférhető. Ezen túlmenően emlékeztetni kell arra, hogy a 91/440 irányelv 6. cikke (3) bekezdésének második albekezdése lehetővé teszi, hogy az infrastruktúra-működtetéssel – az alapvető funkciók kivételével – vasúttársaságot bízzanak meg. Következésképpen az uniós jogalkotó szükségszerűen elismerte, hogy amennyiben a hálózat karbantartását vasúttársaság végzi – még akkor is, ha nem annak felelőssége a forgalomirányítás –, e társaságnak hozzá kell tudnia férni a menetvonal-kijelöléssel kapcsolatos információkhoz.

A fenti megfontolások összességéből következően a Bíróság a Bizottság által a keresetének alátámasztására felhozott első kifogásnak nem adott helyt.

II. A 91/440 irányelv II. mellékletével együttesen értelmezett 6. cikkének (3) bekezdéséből, valamint a 2001/14 irányelv 4. cikkének (2) bekezdéséből kitűnik, hogy a díjak megállapítása az infrastruktúrához egyenlő feltételek alapján és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon való hozzáférés biztosítását szolgáló alapvető funkció, amelyet jogi, szervezeti és döntéshozatali szempontból a vasúttársaságoktól független díjszabási szervezetnek kell biztosítania. Ugyanezen rendelkezések értelmében a pályahálózat-működtetőként eljáró vasúttársaság kizárólag a díjak beszedésével bízható meg. Második kifogásában a Bizottság lényegében azt rója fel, hogy a magyar jogszabály a díjak számlázásával a MÁV-ot és a GySEV-et, azaz két olyan vasúttársaságot bíz meg, amelyek egyúttal pályahálózat-működtetők is, holott a számlázás a díjak megállapításának körébe tartozik, továbbá hogy e két vállalkozás ebből versenyelőnyhöz jut.

Azt a kérdést illetően, hogy a számlázás a díjak megállapításának körébe tartozik-e, a Bíróság emlékeztetett, hogy a 2001/14 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamoknak díjszabási rendszert kell létrehozniuk, és a pályahálózat-működtetők függetlenségének tiszteletben tartása mellett különös díjszabási szabályokat is megállapíthatnak. A díjak megállapítása és a díjak beszedése a pályahálózat-működtető feladata. Amint arra a főtanácsnok indítványának 82. pontjában rámutatott, a 2001/14 irányelv a „megállapítás” kifejezés használatával azt írja elő, hogy a díjazási rendszert a vasúttársaságoktól független pályahálózat-működtető számára kell fenntartani. A díjak megállapítása azt vonja maga után, hogy e működtetőnek némi mozgástérrel kell rendelkeznie, amely lehetővé teszi számára legalábbis a számítás alapjául szolgáló tényezők vagy paraméterek kiválasztásával és értékelésével kapcsolatos döntések meghozatalát.

Ezt a megállapítást az a szabályozási környezet is megerősíti, amelybe az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdése illeszkedik. A 2001/14 irányelv 30. cikke ugyanis a pályahálózat-működtető által – többek között a díjazási rendszerre, valamint az infrastruktúra-használati díjak szintjére és struktúrájára vonatkozóan – hozott döntésekkel foglalkozó ellenőrzési szervet hoz létre. Ezen irányelv 8. cikkének (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy a pályahálózat-működtető egyes beruházási

projektek hosszú távú költségei alapján magasabb díjakat is megállapíthat, illetve alkalmazhat. Az említett irányelv 9. cikke megengedi a pályahálózat-működtetőnek, hogy a gazdasági szereplők esetében felszámított díjakkal kapcsolatban díjcsökkentési rendszereket vezessen be adminisztrációs költségeik tényleges megtakarítása, illetve a nagymértékben kihasználatlan vonalak igénybevételének ösztönzése érdekében.

Mindazonáltal a 2001/14 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése értelmében, amennyiben a pályahálózat-működtető jogi formáját, szervezetét vagy döntéshozatali rendjét tekintve nem független a vasúttársaságoktól, a pályahálózat-működtető feladatát kizárólag a díjbeszedés képezheti. Ez a funkció ennél fogva nem tekinthető az infrastruktúrához egyenlő feltételek alapján és hátrányos megkülönböztetéstől mentes módon való hozzáférés biztosításához alapvető funkciónak. A díjbeszedésnek ezt a fogalmát tehát – a pályahálózat-működtető függetlenségére vonatkozó általános szabály alóli kivételként – szigorúan kell értelmezni, ahogyan azt a Bizottság hangsúlyozza.

Magyarország különbséget tesz egyrészt a díjaknak – a VPE feladatát képező – kialakítása és megállapítása, másrészt pedig azoknak a pályahálózat-működtetőkre bízott beszédése között. E tagállam szerint a számlák kiállítása a VPE számításain alapuló díjak pusztán technikai megjelenítését képezi, ily módon pedig díjbeszedésnek minősül. A Bíróság megállapította, hogy a Bizottság nem vitatta a számlázás technikai, illetve mechanikus jellegét. A Bíróság azt is megállapította, hogy a Bizottság álláspontja szerint a díjak megállapítása magában foglalja – a díjak Hálózati Üzletszabályzatban történő általános meghatározásán túlmenően – a különböző felhasználók részéről az általuk igénybe vett pályaszakasz hossza alapján fizetendő összegek konkrét megállapítását.

Márpedig a Magyarország által benyújtott beadványokból kitűnik, hogy a VPE a Hálózati Üzletszabályzatban állapítja meg az általános díj szabályokat és határozza meg az egyedi felhasználók által igénybe venni kívánt pályaszakasz hosszára, jellemzőire és a közlekedetés során nyújtott szolgáltatásokra figyelemmel megállapított fizetendő összeget. Mivel Magyarországon a díjak összegének konkrét kiszámítását a VPE végzi, a Bíróság nem adhatott helyt a Bizottság által felhozott, arra alapított első érvnek, hogy a számlázás a díjak megállapításába tartozna.

A Bizottság második érvével arra hivatkozik, hogy a számlázás lehetővé teszi az érintett vasúttársaságok – azaz a MÁV és a GySEV – számára, hogy versenyelőnyhöz jussanak, mivel ily módon hozzáférhetnek a versenytárs vasúttársaságok által alkalmazott szolgáltatásokra, e szolgáltatások mennyiségére és felhasználásuk időpontjára vonatkozó információkhoz.

A Bíróság megállapította, hogy a 91/440 irányelv 6. cikkének (3) bekezdése és a 2001/14 irányelv 4. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi, hogy a díjak beszedését valamely vasúttársaság végezze. Ezzel összefüggésben nem zárható ki, hogy az ilyen vasúttársaság olyan igazoló információkról szerezzen tudomást, amelyek alapjául szolgálnak azoknak a számláknak, amelyek tekintetében a beszédést biztosítja. E tekintetben – amint azt a főtanácsnok indítványának 85. pontjában kifejtette – nincs meghatározó különbség a számítási módszernek a díjakat beszedő szervezet számára megadott adatokra való mechanikus alkalmazása útján történő számlázás, valamint a harmadik személyek által kiállított számlákban feltüntetett összegek beszédése között. A Bizottság által második kifogásának alátámasztása érdekében előterjesztett második érvnek tehát a Bíróság nem adott helyt.

III. Előjáróban a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a 2001/14 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében a tagállamoknak rögzíteniük kell a feltételeket, annak biztosítására, hogy szokványos üzleti feltételek mellett és belátható időn belül a pályahálózat-működtető könyveiben a díjból származó bevétel, az egyéb üzleti tevékenységekből származó többlet és az állami támogatás legalább egyensúlyban legyen az infrastruktúra költségeivel. Ugyanezen cikk (2) bekezdése értelmében a pályahálózat-működtetők ösztönzőkben részesülnek az infrastruktúra biztosítása költségeinek és a pályahasználati díjaknak a csökkentése céljából.

E tekintetben elegendő volt megállapítani, hogy Magyarország ezt a kifogást nem vitatta, mindössze azzal érvelt, hogy a vasúti közlekedésről szóló törvény 28. §-ának (1) bekezdése szerinti szerződéstervezet, amelyben az illetékes miniszter kötelezettséget vállal a pályahálózat működtetésével kapcsolatban felmerülő költségek megtérítésére, és amelynek a pályahálózat-működtetőket ösztönöznie kell a működtetés költségeinek, illetve a hálózat-hozzáférési díjaknak a csökkentésére, előkészítés alatt áll. A Bíróság utalt arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlata

értelmében a kötelezettségzegés megtörténtét a tagállamnak az indokolással ellátott véleményben foglalt határidő lejártakor fennálló helyzete alapján kell megítélni. A jelen ügyben nem volt vitatott, hogy az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor a 2001/14 irányelv 6. cikkének (1) és (2) bekezdésében szereplő követelmények végrehajtására hivatott szerződéstervezetet még nem fogadták el, következésképpen a Bíróság a Bizottság által a keresetének alátámasztása végett hivatkozott harmadik kifogást megalapozottnak találta.

IV. Negyedik kifogásában a Bizottság lényegében azt róta fel, hogy a magyar jogszabály nem alkalmazza a közvetlen költségeknek a 2001/14 irányelv 7. cikkének (3) bekezdésében megkövetelt elvét. Az említett rendelkezés értelmében ugyanis a 2001/14 irányelv ugyanezen 7. cikke (4) vagy (5) bekezdésének vagy 8. cikkének sérelme nélkül a minimális szolgáltatások összességéért és a szolgáltatási infrastruktúrához való hozzáférésért beszedett díjaknak meg kell egyezniük a vasúti szolgáltatás következtében közvetlenül felmerült költséggel. Márpedig a jelen ügyben nem volt vitatott, hogy az indokolással ellátott véleményben előírt határidő lejártakor, azaz 2009. december 8-án a magyar jogszabály nem tartalmazta a díjaknak a közvetlen költségek alapján történő kiszámítására vonatkozó módszert, mivel az 2010. december 12-én lépett hatályba, következésképpen a Bíróság a Bizottság által a keresetének alátámasztása végett hivatkozott negyedik kifogást megalapozottnak találta.

A fenti megfontolások összességéből következett egyrésztől, hogy a Bíróság megállapította: Magyarország – mivel az előírt határidőn belül nem fogadta el mindazokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy megfeleljen a 2001/14 irányelv 6. cikke (1) és (2) bekezdésének, valamint 7. cikke (3) bekezdésének – nem teljesítette az e rendelkezésekből eredő kötelezettségeit, másrésztől pedig a keresetet ezt meghaladó részében elutasította.

A Kúria uniós jogi tárgyú határozatai

Büntető ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

Mfv.II.10.203/2012/8.

Amennyiben az átvevő munkáltató az átvett munkavállalót más szervezeti keretek között, eltérő munkakörben kívánja foglalkoztatni, nem állapítható meg a munkáltatói jogutódlás, mert hiányzik a jogintézmény lényegét jelentő "identitását megőrző gazdasági egység" átvállalása.

A 2001/23/EK irányelvnek megfelelő Mt. 85/A. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a munkáltató személyében bekövetkező jogutódlásnak (a továbbiakban: jogutódlás) minősül a munkáltató anyagi, illetve nem anyagi erőforrásai elkülönített, szervezett csoportjának (például gazdasági egység, üzem, üzlet, telephely, munkahely, illetve ezek része) a további működtetés, illetve az újbóli beindítás céljából, e törvény hatálya alá tartozó szervezet vagy személy számára történő, megállapodáson alapuló átadása és átvétele, így különösen adásvétel, csere, bérlet, haszonbérlet, illetve gazdasági társaságba való belépés vagy onbevitel révén.

A munkáltatói jogutódlás, a gazdasági egység átszállása megítélésénél döntő kritérium, hogy a kérdéses egység megőrzi-e identitását, amely abban az esetben állapítható meg, ha az adott tevékenységet ténylegesen továbbfolytatja vagy újakezdi. Az előbbi körülmény megvalósulása a tényállás lényeges elemeinek (az átadást megelőző és azt követő tevékenység hasonlósága, a

materiális vagyoni elemek átruházása, az immateriális vagyoni érték átszállása, a munkavállalók átvétele, az ügyfélkör átvétele) vizsgálata és együttes értékelése alapján dönthető el.

A fentiek alapján ezért a Kúriának elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján a perbeli esetben megállapítható-e az identitását megőrző gazdasági egység átszállása az I. rendű alperesről a II. rendű alperesre. E kérdés eldöntésénél alapvető jelentősége volt a 2009. március 16-án kibocsátott döntési lapnak, amely tartalmazta, hogy a lakossági finanszírozási, a birtokfejlesztési és kiegészítő birtokfejlesztési hitellel kapcsolatos területen ügynöki szerződés alapján 2009. április 1-jétől kezdődően a II. rendű alperes látja el a tevékenységeket. A döntési lap részletesen felsorolta az I. rendű alperesnél a lakáshitelezési feladatokat ellátó – korábban a felperes irányítása alatt álló – munkavállalókat, az általuk ellátott feladatokat és részletesen rendelkezett arról, hogy az átalakulás után mely tevékenységet, milyen szervezeti egységben kíván ellátni. Az itt rögzítettekből az volt megállapítható, hogy a munkavállalók nem mint szervezeti egység kerültek át a II. rendű alpereshez, hanem különböző munkavégzési helyeken (bankfiókokban), részben azonos, részben más jellegű tevékenységek ellátásával kerültek foglalkoztatásra. Munkájuk irányítása sem egységesen történt 2009. április 1-től, hanem valamennyi munkavállaló az adott fiókigazgató irányítása alá került. Munkakörük tartalma csak részben volt azonos a korábban ellátott feladataikkal, helyileg máshol, különböző fiókvezetők irányítása alatt, korábbi tevékenységüket más jellegű feladatokkal kiegészítve dolgoztak tovább.

Az eljáró bíróságok a feladatellátás részleges átadására és a munkavállalók tényleges átvételére alapítottnak állapították meg a jogutódlás megtörténtét, ugyanakkor nem vették figyelembe, hogy a fentiek szerint a munkáltatói jogutódlás megállapításához elengedhetetlenül szükséges az identitását megőrző gazdasági egység átvétele az adott esetben nem valósult meg. A feladatok – akár részleges – átadása ugyanis csak abban az esetben eredményezi a munkáltatói jogutódlás megvalósulását, ha a gazdasági egység a maga egészében kerül át a jogutódlóhoz és az érintett munkavállalók a korábbi feladataikat – változatlan tartalommal – az új munkáltatónál végzik tovább. Az átvett munkavállalók 2009. április 1-től nem a korábbi egységes struktúrában, hanem különböző szervezeti egységeknél – bankfiókokban – dolgoztak tovább, korábbi egységes irányításuk megszűnt, feladataik átalakultak. Mindezekre tekintettel nem volt helytálló a bíróságok megállapítása, mert a döntési lap alapján megvalósult feladat átvétel csupán az anyacég és a leányvállalat közti átszervezésnek tekinthető, a munkáltatói jogutódlás azonban nem volt megállapítható.

Mfv.II.10.340/2012/4.; Mfv.II.10.525/2012/4.

A 15 percet meghaladó tartalmú kiállási idővel - amennyiben az arra eső idők nem kerültek általányidőként számításba vett munkaidőként elszámolásra - a munkavállaló lényegében szabadon rendelkezhetett, munkavégzési kötelezettsége nem volt, a menetrend és a fordabeosztás adatai alapján ezen időszakok előtte előre is ismertek voltak. Jóllehet a munkavégzési képességét meg kellett őriznie és a munkavégzés megkezdésére készen kellett állnia, ez a körülmény azonban ezen teljes időszakok munkaidővé minősítésére kellő alapul nem szolgál. Ez nem következik az Mt. 117. § (1) bekezdés a) pontjából, mert ezen időszakok során az utazó munkavállaló az idejével szabadon rendelkezik.

I. Az-már nem képezte a felülvizsgálati eljárás tárgyát az a megállapítás, mely szerint valamennyi, járatok közötti munkaidőként el nem ismert várakozási időre (kiállási időre) a munkáltató a munkabér 40 %-a mértékét elérő díjazást köteles a munkavállaló részére megfizetni, a napi jelentkezéstől a távozásig eltelt idő (JELTA idő) valamennyi percét el kell számolni, így díjazás nélkül maradt vitatott perbeli idő (pihenőidő) nincs.

Az eljáró bíróságok a 6-15 percig terjedő kiállási időket munkaidőként vették számításba, míg a 15 percet meghaladó – általányidőben el nem számolt – kiállási időket 40 %-os munkabérrel számolták el. Nem jogszabálysértő a jogerős ítéletnek az a megállapítása, mely szerint ez utóbbi idők nem minősülnek munkaidőnek, tartalmuk szerint készenléti idők. A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a 15 percet meghaladó tartamú kiállási idővel – amennyiben az arra eső idők nem kerültek általányidőként számításba vett munkaidőként elszámolásra – a munkavállaló lényegében szabadon rendelkezhetett, munkavégzési kötelezettsége nem volt, a menetrend és a fordabeosztás adatai alapján ezen időszakok előtte előre is ismertek voltak. Jóllehet a munkavégzési képességét meg

kellett őriznie és a munkavégzés megkezdésére készen kellett állnia, ez a körülmény azonban ezen teljes időszakok munkaidővé minősítésére kellő alapul nem szolgál. Ez nem következik az Mt. 117. § (1) bekezdés a) pontjából, mert ezen időszakok során az utazó munkavállaló az idejével szabadon rendelkezik.

A munkaidő-szervezés egyes szempontjairól szóló 2003/88/EK Irányelv munkaidő-fogalma ugyan magában foglalja a rendelkezésre állási időt, ugyanakkor a díjazásra és annak mértékére nézve rendelkezést nem tartalmaz. A perbeli esetben az pedig nem volt vitatott, hogy a kiállási idők pihenőidőnek nem minősülhetnek.

Az Európai Parlament és a Tanács 2006. március 15-ei, 2007. április 11-től hatályos 561/2006/EK rendelete, amely hatályon kívül helyezte a 3820/85/EGK rendeletet, 15. cikkében kimondta, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a 3. cikk a) pontjában szereplő járművek vezetőire (menetrend szerinti személyszállítási szolgáltatást végző járművek, ha a kérdéses menetrend szerinti szolgáltatás 50 km-t meg nem haladó útszakaszon történik) a nemzeti szabályozás vonatkozzon, mely megfelelő védelmet nyújt a megengedett vezetési idők és kötelező szünetek, illetve pihenőidők tekintetében. Ennek eredményeként beemelték 2008. január 1-től a Kkt-be a 18/K. §-t, amely egy keretszabályozás, de az Mt. 117/A. § (1) bekezdés c) pontja lehetővé tette a Kollektív Szerződés részére az eltérő szabályozást. A Kollektív Szerződés szerinti rendelkezésre állási idő fogalma megfelel a 2002/15/EK Irányelv szerinti készenléti idő fogalomnak. Eszerint ennek minősül minden olyan idő, amely nem minősül munkaidőnek és pihenőidőnek és amely során a munkavállalónak nem kell a munkahelyén tartózkodnia, de készen kell állnia a jármű vezetésének megkezdésére, folytatására, illetve egyéb munka elvégzésére.

II. Az irányadó tényállás szerint a munkáltató Kollektív Szerződése 2007. június 1-jét megelőzően a munkaközi szüneteket munkaidőként ismerte el, míg az ezt követő időszakban nem. Erre törvényi lehetőség volt, mert az Mt. alkalmazásában az Mt. 117. § (1) bekezdés a) pontja értelmében eltérő rendelkezés, vagy megállapodás hiányában a munkaidőbe a munkaközi szünet időtartama – a készenléti jellegű munkakör kivételével – nem számít be. Az Mt. a munkaközi szünetet a pihenőidő” címszó alatt szabályozza. Annak lényegi tartalma szerint – eltérő rendelkezés, vagy megállapodás hiányában – azt munkaidőben, a munkavégzés megszakításával kell biztosítani és nem része a munkaidőnek.

Helytálló a jogerős ítélet következtetése, mely szerint a 2002/15/EK Irányelv 5. cikkében szabályozott szünetek” illetve a 2007. június 1-től peresített időszakra irányadó 561/2006/EK rendelet 4. cikk d) pontja szerinti szünet” f) pontja szerinti pihenő” a 7. cikkben előírt szünet” tartalma szerint munkaközi szünetnek minősül. A 7. cikk rendelkezése szerint ugyanis 4,5 óra vezetési időszak letelte után a járművezetőnek legalább 45 perces megszakítás nélküli szünetet kell tartania, kivéve, ha pihenőidőt tart. Ez a szünet felcserélhető egy legalább 15 perces szünettel, amelyet egy legalább 30 perces szünetnek kell követnie, elosztva e szüneteket oly módon, hogy megfeleljenek az (1) bekezdés rendelkezéseinek. A 11. cikk szerint pedig a rendelet lehetővé tette, hogy a tagállamok a meghatározottnál hosszabb minimum szüneteket és pihenőidőt írjanak elő a kizárólag a saját területükön folytatott közúti szállítási munkák esetében.

Helyesen mutatott rá arra is a másodfokú bíróság, hogy az 561/2006/EK rendelet 4. cikk d) pontja kizárja, hogy az utazó munkavállaló a szünet alatt bármilyen munkát végezhesen, ezért fogalmilag kizárt, hogy a vezetési szünet a munkaidő része legyen, amit a 2002/15/EK irányelv 3. cikk 2. pont (2) bekezdése deklaráltnak is mondott. A Kkt. 18/B. § a) pontja értelmében sem minősül munkaidőnek a vezetési szünet.

III. Az Irányelvek – az uniós rendeletek hatályától eltérően – közvetlenül gazdasági társasággal szemben nem alkalmazhatóak, azok kizárólag a tagállammal szemben érvényesülnek és közvetlenül nem hatnak ki a felek jogviszonyára, melyet a munkavállaló a felülvizsgálati kérelmében maga is elismert. Az eljáró bíróságok az előbbieken kifejtettek szerint helytállóan értelmezték az irányadó közösségi jogot és a perben alkalmazott magyar jogszabályok azzal nem állnak ellentétben, ezért az Európai Bíróság előzetes döntését igénylő kérdés a perben nem merült fel.

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Közigazgatási ügyszak

Kfv.I.35.807/2011/6.

Főszabály szerint teljes összegben levonható az eszköz beszerzése utáni áfa, azonban értékelni kell, hogy az eszközt a gazdasági társaság gazdasági tevékenysége érdekében szerezte-e.

A közös hozzáadottértékadó-rendszer (a továbbiakban: héa) egységes adóalap meghatározásáról szóló 1977. május 17-i 77/388/EGK VI. tanácsi irányelv (a továbbiakban: 6. sz Irányelv) 17. cikk (1) bekezdése és (2) bekezdés a) pontja értelmében az adó levonására vonatkozó jog azon időpontban keletkezik, amikor a levonható adó felszámíthatóvá válik. Amennyiben az adóalany a termékeket és szolgáltatásokat adóköteles tevékenységéhez használta fel, akkor jogosult az általa fizetendő adóból levonni a másik adóalany által részére értékesített termékek és szolgáltatások után megfizetett, vagy fizetendő héá-t.

Az adólevonási jog gyakorlásának szabályait a 18. cikk tartalmazza, amely értelmében a 17. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti adólevonási joghoz az adóalany a 22. cikk (3) bekezdése szerinti számlával kell rendelkeznie. Az Európai Unió Bírósága a forgalmi adó levonásával kapcsolatban a következőkre mutatott rá irányadó döntéseiben: a 17. cikk (2) bekezdés a) pontja szerinti adólevonási jog a héa-rendszer szerves részét képezi, és főszabály szerint nem korlátozható. Az adósemelegesség elve megköveteli, hogy az előzetesen felszámított héa levonása lehetséges legyen, ha a tartalmi követelmények teljesülnek, még ha egyes alaki követelményeknek nem is tesz eleget az adóalany (C-146/05, C-110/98). A tagállamoknak meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy az adóalanyok betartsák a bevallással és adófizetéssel kapcsolatos kötelezettségeiket és megállapíthatnak olyan kötelezettségeket is, amelyek szükségesek az adó megfelelő megállapítása és az adócsalás, adókijátszás megakadályozása érdekében, de ezek nem terjeszkedhetnek túl a célkitűzések megvalósításához szükséges mértéken. Az ügyletek megadóztatása során azok objektív jellemzőit kell figyelembe venni (C-354/03, C-355/03).”

A fenti Irányelvvel összhangban rendelkezett az Áfa tv. a 32. § (1) bekezdése úgy, hogy az adóalanyt megilleti az a jog, hogy az általa fizetendő adó összegéből levonja azt az összeget, amit a részére a termékértékesítés és szolgáltatás-nyújtás során egy másik adóalany áthárított. A jogvita elbírálásakor annak tehát nem volt jelentősége, hogy az adózó gazdasági tevékenységi körében milyen TEÁOR számú tevékenységek szerepelnek, az nem képezhetette a levonási jog akadályát. Ugyanakkor vizsgálni kellett az Áfa tv. 33. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat, vagyis ha az adózó nem az adóalanyiságát eredményező gazdasági tevékenységi körben használja és hasznosítja a terméket, akkor az előzetesen felszámított adólevonási jogát nem érvényesítheti.

Mint ahogy arra az Európai Unió Bírósága több eseti döntésében rámutatott, a levonási mechanizmus alkalmazását az határozza meg, hogy az eszközt az adóalany e minőségében eljárva szerezte-e meg, annak a kérdése, hogy az adóalany e minőségében jár-e el, ténybeli kérdés, amelyet az ügy valamennyi adatára figyelemmel kell értékelni, mely közé tartozik az érintett eszköz jellege, valamint a megszerzése, és az adóalany gazdasági tevékenysége céljából történő felhasználás között eltelt idő (C-415/98. 29. pont). Csalás vagy visszaélés esetén van lehetőség a levonási jog megtagadására, amikor az érintett személy úgy tett, mintha valamely gazdasági tevékenységet kívánna folytatni, valójában a magánvagyonában kívánt olyan termékeket beszerezni, amelyek tekintetében adólevonásra volt lehetőség, az adóhatóság visszamenőleg követelheti ezen összegeket azon alapon, hogy az adólevonásra valótlan tartalmú adóbevallás alapján került sor (C-396/98. 40. pont). Ennek elbírálása viszont a tagállami bíróság feladata.

A fentiekből következően helyesen járt el az adóhatóság, amikor vizsgálta a perbeli helikopterek beszerzésének célját és ezzel összefüggésben vizsgálta, hogy azt az adózó a gazdasági tevékenységei körében kívánta-e használni, hasznosítani. Az adózó ugyan a perben állította, hogy a helikoptereket továbbértékesítési célból szerezte be, azonban ennek igazolása részéről elmaradt. A magáncélú

felhasználást támasztja alá az, hogy az adózói ügyvezető vezetői engedélyének megszerzését segítették elő a helikopterek.

A Kúria nem találta elfogadhatónak azt az érvelést, hogy a helikopterek eladásához ezzel a vezetői engedéllyel az ügyvezetőnek feltétlenül rendelkeznie kellett a bemutatás céljából. A bemutatás — amennyiben ezt az érdeklődő ügyfelek kívánták volna — az üzemeltetési szerződés alapján a D. Kft. által is létrejöhethet volna, ehhez nem volt feltétlenül szükséges az ügyvezető általi vezetői engedély beszerzése. Ugyancsak nem alapozta meg a gazdasági tevékenység megállapítását a 2007. és 2008. évben csekély mértékben sétarepülés folytán szerzett adózói bevétel. Az elhúzó, és a vizsgálat lefolytatásakor a helikopterek műszaki állapota miatti értékesítés lehetetlensége arra utal, hogy az adózó nem ezen gazdasági tevékenység céljából szerezte be azokat, hanem inkább az ügyvezetői igények kielégítése érdekében, melyek azonban nem képezik a gazdasági társaság tevékenységi körét. Gazdaságilag életszerűtlen, hogy ilyen nagy értékű, légi járművek beszerzése történjen, mikor azok eladása, értékesítése kiszámíthatatlan, gazdaságilag bizonytalan. Nem igazolja ezt az eladási szándékot a számviteli törvény szerinti áruként való szerepeltetés sem, hiszen alapvetően az adózó gazdasági célja, tevékenysége határozta meg ezen eszközök általános forgalmi adóbeli besorolását.

Mind az elsőfokú bíróság, mind pedig az adóhatóság helyesen foglalt állást a helikopterek beszerzése körében, és állapította meg az Áfa tv. 33. § (1) bekezdés b) pontja szerinti tilalmat. Ezzel összecseng az Európai Unió Bíróságának a 6.sz. Irányelv áfalevonási jogával kapcsolatban kialakult bírósági gyakorlata: nem elegendő a jogszabályok vonatkozó rendelkezéseiben előírt feltételek formális fennállása, az ügyletek eredményének az adott adózó gazdasági tevékenysége körében való felhasználás kell hogy legyen a célja, ilyen cél pedig az adózó esetében nem volt meghatározható.

Kfv.I.35.005/2012/7.

Az egyes adóellenőrzések eltérő típusai, az azok alapján végzett vizsgálatok tartalmi eltérése miatt jogilag és fogalmilag is kizárt ugyanazon cselekmény, jogügylet eltérő minősítése különböző jogalanyoknál végzett vizsgálat során, ha a vizsgálat típusa és szempontrendszer más-más volt. Adóellenőrzés során az adóalany cégjogi helyzetét nem lehet olyan mélységig vita tárgyává tenni, ami a társaság létét kérdőjelezi meg. Az adóhatóság az adózás szempontjából jelentőséggel bíró tartalmi minősítést végezhet.

Az Európai Bíróság C-80/11 és c-142/11. számú egyesített ügyben hozott ítélettel összefüggésben a Kúria rögzíti, hogy kétségtelen tény (és ez szinkronban volt az eddigi bírói gyakorlattal is), hogy az adóelőnyt eredményező ügylet önmagában nem jogellenes attól, hogy általa egy körbeérő gazdasági láncolat jött létre. Amennyiben azonban az ügylet célja nem gazdasági tevékenység tényleges folytatása, csak a hozzáadott-értékadó levonása, az már nem jogszerű, sőt, kimeríti a joggal való visszaélést.

Jelen ügynek azonban van egy további specialitása is. Az Európai Bíróság ítélete a számlakibocsátó és számlabefogadó, mint egymástól független jogalanyok vonatkozásában fejtette ki elvi álláspontját az áfa levonhatósága körében, ezen belül például az általánosan elvárható magatartás vagy a kellő körülmények vonatkozásában. Jelen perbeli esetben azonban nem beszélhetünk egymástól független gazdasági szereplőkről, hiszen tulajdonosi szálon egymással – legalább időlegesen – összekapcsolódó cégcsoport hozott létre üzleti láncolatot. Ennek minden részlemét külön szerződések tartalmazták, amelynek a láncolat szereplői részesei voltak vagy arról tudomással bírtak. Az adóhivatal azért nem fogadta el a számlát az áfalevonás alapjául, mert a mögötte lévő szerződést sem fogadta el valós gazdasági esemény dokumentumaként. Az adózó ugyanakkor nem hivatkozhat arra, hogy a jogügyletekről ne lett volna tudomása, annak tartalmát illetően tévedésben lett volna, vagy valaki csalárd módon félrevezette volna. Megjegyzendő, hogy az adózó ezt nem is állította. Ennél fogva az Európai Bíróság ítélete jelen ügyben nem lehet hivatkozási alap, nem eredményezhet eltérő megítélést.

Kfv.V.35.128/2012/5.

Nem gyakorolható az adólevonási jog, ha az adóhatóság objektív körülmények alapján megállapítja, hogy a számla címzettje tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a levonási jogának megalapozására felhozott ügylettel a számlakibocsátó által elkövetett adókijátszásban vesz részt.

Az EUB már korábban (pl.: Gabalfrisa, Optigen, Halifax, Kittel, Uszodaépítő stb. ügyekben), illetve a közelmúltban (C-80/11 és C-142/11., C-324/11. ügyekben, amelyekben egyébként visszautal korábbi határozataira) számos ítéletet hozott a jelen perben is felvetett jogkérdések kapcsán, ezért a Kúria alaptalannak találta az adózó előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét. Az EUB az előzőekben nevesített ítéleteiben nemcsak azt szögezte le, hogy az adóalany joga az adólevonási jog, ami az uniós szabályozás által bevezetett közös héa-rendszer egyik alapelve, és fő szabály szerint nem korlátozható, hanem azt is, hogy a jogalanyok az uniós jog normáira nem hivatkozhatnak csalárd módon vagy visszaélés szerűen. Ennél fogva a nemzeti hatóságoknak és bíróságoknak meg kell tagadniuk az adólevonási jog által biztosított előnyt, ha objektív körülmények alapján megállapítható, hogy e jogra csalárd módon vagy visszaélés szerűen hivatkoztak.” Az adóhatóságnak – az EUB ítélezési gyakorlata értelmében – az adólevonási jog megtagadásához bizonyítania kell, hogy az érintett adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a levonási jogának megalapozására felhozott ügylettel a számlakibocsátó vagy a szolgáltatói láncban korábban közreműködő gazdasági szereplő által elkövetett adócsalásban vesz részt.” Nem ellentétes az 2006/112/EK Irányelvvel és az adósemlegesség elvével, ha a jogvita keretében az adóhatóság és a bíróság vizsgálja, hogy a számlakibocsátó maga teljesítette-e a szóban forgó ügyletet, és ennek érdekében figyelembe veszi az adott ügyben felmerült összes körülményt; így pl. az arra vonatkozó adatokat, hogy rendelkezett-e a számlakibocsátó a számla szerinti gazdasági események teljesítéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételekkel, a gazdasági eseményt ténylegesen ő teljesítette-e vagy sem. Rámutatott az EUB arra is, hogy nem ellentétes az uniós joggal, ha azt követelik meg a gazdaság szereplőitől, hogy tegyenek meg minden földük ésszerűen elvárható intézkedést annak érdekében, hogy az általuk teljesítendő ügylet ne vezessen adókijátszáshoz. Az pedig, hogy melyek az ésszerűen elvárható intézkedések alapvetően az ügy körülményeitől függenek;” de pl. ilyen lehet a tájékozódás arról a személyről, akitől az adózó a terméket vagy a szolgáltatást be kívánja szerezni. Ha pedig az adóhatóság konkrét bizonyítékokkal szolgál az adócsalás, adókijátszás tekintetében, akkor nem ellentétes az adósemlegesség elvével, ha a nemzeti bíróság ellenőrzi, hogy a számlakibocsátó maga teljesítette-e a szóban forgó ügyletet.” Az adólevonási jog azonban csak akkor utasítható el, ha az adóhatóság objektív körülmények alapján megállapítja, hogy a számla címzettje tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a levonási jogának megalapozására felhozott ügylettel az említett számlakibocsátó vagy a szolgáltatói láncban korábban közreműködő gazdasági szereplő által elkövetett adócsalásban vesz részt (C-80/11. és C-142/11., C-324/11. számú ügyekben hozott ítéletek).”

Az áfa (héa) levonási jogát gyakorolni kívánó adózótól ésszerűen elvárható;” hogy olyan személyekkel kösse meg ügyleteit, akik jogosultak a számlakibocsátók képviselőjére, mint ahogyan az is, hogy tájékozódjon a másik gazdasági szereplő felől, akitől termékeket vagy szolgáltatásokat kíván beszerezni annak érdekében, hogy képes-e vagy sem teljesítésre, különösen akkor, ha a számlakibocsátó – mint jelen ügyben valamennyi – a székhelyén, telephelyén fellelhetetlen, elérhetetlen, és a számlák szerinti időpontokban bizonyítottan nem végez tényleges, valós gazdasági tevékenységet.

A Kúria jelen ügyben bizonyított objektív körülménynek tekintette nemcsak a számlakibocsátók határozatokban rögzített szabálytalanságait, adókijátszását, hanem azt is, hogy ezekről az adózó tudott, illetve tudnia kellett, hiszen ügyleteit – általa sem vitatottan – nem a számlakibocsátók képviselőjére jogosult személyekkel kötötte meg, és még a peres eljárás során sem nevezett meg az adóhatósági bizonyítással szemben olyan adatot, tény, körülményt, amellyel alátámaszhatta volna, hogy számára valóban a perben vitatott számlák szerinti számlakibocsátók teljesítettek a számlák szerinti módon. Nem vitásan az adólevonási jog gyakorlásához a nemzeti és uniós jog a számlán kívül nem ír elő egyéb bizonylatot, de a valós gazdasági tevékenység bizonyítására a rendeltetésszerű joggyakorlás esetén az adózó értelemszerűen rendelkezik ügyleteit, számláit alátámasztó konkrét, ellenőrizhető, valós adatokkal, bizonylatokkal.

Alaptalan az az adózói érvelés, mely szerint az adóhatóság jelen ügyben az általa megvásárolt termékek beszerzésének és az eladóknak a lenyomozását várta el, mivel az adóhatóság e körben a

tényállás feltárását és bizonyítását (pl.: kapcsolódó vizsgálatok lefolytatásával és egyéb módon) elvégezte. Az adóhatóság és az első fokú bíróság alappal vizsgálta meg, hogy a számlakibocsátók maguk teljesítettek-e vagy sem, és e körben megalapozottan következtettek a számlakibocsátók teljesítésének hiányára, amely jelen ügyben megállapítható körülményekre tekintettel (képviselőre nem jogosultak eljárása, számlakibocsátók tényleges gazdasági tevékenységének, valós teljesítésének hiánya, készpénzfizetések, illetve egyéb adóhatósági határozatban felsorolt adatok) olyan nyilvánvaló, hogy ezeket az adózónak tudnia kellett. Ebből következően őt a számlakibocsátók által elkövetett adókijátszásban részt vevő személynek kell tekinteni, és ez által az adólevonási jogát visszaélészerűen, nem jogszerűen gyakorolta.

Az adózó a közte és a számlakibocsátók között ténylegesen végbe nem ment gazdasági eseményekről kibocsátott, tartalmilag teljesen hiteltelen számlák alapján kívánta gyakorolni az adólevonási jogát. Az adólevonási jogot az adóhatóság – a határozatokban részletezettek alapján, és az adózó érvelésével ellentétben – nem az adózótól független körülményekre figyelemmel, hanem azért tagadta meg, mert a határozatokban részletezett objektív körülményekből az adózónak tudnia kellett a számlakibocsátók szabálytalanságairól, adókijátszásáról. Az adózó nem nevezett meg egyetlen egy olyan a gazdasági életben résztvevőtől ésszerűen elvárható intézkedést sem, amit megtett volna a perrel vitatott ügyletek kapcsán, az pedig fel sem merülhet jelen ügyben, hogy az adóhatóság olyan magatartást, illetve intézkedést kért volna számon az adózótól, amely elvárhatatlan, vagy amely megnehezítette, költségesebbé, kizárttá tette volna az adózó tevékenységét, vagy számára versenyhátrányt okozott volna.

Önmagában az EUB ítéletekre való hivatkozás nem teremt alapot keresetnek helyt adó döntés meghozatalára, mivel az EUB ítéletei mindegyikében részletezte az adóhatóság és a nemzeti bíróság által vizsgálandó – a Kúria ítéletében előzőekben már ismertetett – körülményeket, amelyek értelemszerűen nem minden ügyben azonosak, eltérőek lehetnek az adott gazdasági események, számlák szerinti szereplők és egyéb – az adólevonási jog gyakorlása jogszerűségének megállapításához szükséges – adatok tekintetében. A C-324/11. számú ügyben az előzetes döntéshozatali eljárást a Kúria jogelődje kezdeményezte, majd az EUB ítéletét követően az ebben az ügyben keresettel támadott adóhatósági határozatokat hatályon kívül helyezte, az adóhatóságot új eljárásra kötelezte. (Kfv.I.35.611/2012., BH2013/2. K.5.) A Kúria az új eljárásra előírta az ügyben feltárt bizonyítékok újraértékelését azzal, hogy az adólevonási jog megtagadására csak akkor kerülhet sor, ha az adóhatóság bizonyítja, hogy az adózó tudott (tudnia kellett) arról, hogy adócsalásban vesz részt, és egyértelműen bizonyítást nyer, hogy valótlan az általa dokumentált esemény. A Kúria ebben az ügyben eljáró tanácsa teljes körűen osztotta a Kfv.I.35.611/2012. számú ügyben kifejtett jogi álláspontot, ugyanakkor rámutatott arra, hogy jelen ügy tényállása nem volt azonos a Kfv.I.35.611/2012. számú ügyével. Jelen ügyben ugyanis az adóhatóság bizonyította, hogy a számlákon dokumentált események valótlanok, nem a számlakibocsátók teljesítettek az adózó felé, és a számlabefogadó adózó – a Kúria ítéletében is megjelölt objektív körülményekre tekintettel – tudott, illetve állításával ellentétben tudnia kellett a számlakibocsátók adókijátszásáról, az adókijátszást az ügyben feltárt magatartásával elősegítette.

Kfv.I.35.171/2012/8.

Önmagában az EU Bírósága ítéleteire való hivatkozás sem teremthet alapot a keresetnek helyt adó döntés meghozatalára, az azokban foglalt elvek sem mentik fel a számlabefogadó, a számlakibocsátó ellenőrzésének szükségességétől.

Az Európai Unió Bírósága új szempontokat fogalmazott meg a jogszerű áfalevonási jog gyakorlása kapcsán, és mutatott rá arra, hogy fő szabály szerint az adóhatóság feladata az áfával kapcsolatos szabálytalanságok és csalások feltárása, bizonyítása, illetve az ilyen elkövetőkkel szembeni szankció alkalmazása. Meghatározta azokat a szempontokat, melyeknek a számlakibocsátói oldalon történő fennállása esetén sem lehet megtagadni az áfalevonási jogot, kivéve, ha objektív körülmények alapján bizonyítható, hogy a számlabefogadó tudta vagy tudnia kellett arról, hogy áfa kijátszására irányuló ügyletben vett részt. Ugyanakkor kiemelte, hogy a 2006/112/EK irányelvvel és az adósemlegesség elvével sem ellentétes, ha a nemzeti bíróság az adott ügyben szereplő összes körülmény átfogó

vizsgálata során ellenőrzi, hogy a számlakibocsátó maga teljesítette-e a szóban forgó ügyletet. Mindebből következően az első fokú bíróságnak az adóhatóság által feltárt tényállásból és a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján ezek külön-külön és együttes értékelése után kellett döntenie az adóhatósági határozatok jogszerűségéről.

Helytállóan helyezkedett arra az álláspontra az első fokú bíróság, hogy nem valós számla az, amely valótlan adatokat tartalmaz az általa dokumentált gazdasági eseményekről, és/vagy az abban résztvevő felekre vonatkozóan. A számlákban végbement gazdasági esemény valóságának ellenőrzésére kiterjedt bizonyítási eljárást folytatott le az adóhatóság mind a szállítóknál, mind pedig az adózónál. A levonási jogot érvényesíteni kívánó adózót a gazdasági eseményekre vonatkozóan nyilatkoztatta, és ennek ellenőrzésére részletesen vizsgálta a számlakibocsátók gazdasági tevékenységét, mely kiterjedt a tárgyi és személyi feltételekre is. Egy gazdasági társaság nem ismerte el sajátjaként a nevében kibocsátott számlákat, illetőleg a hulladékkereskedelmi tevékenység végzését, valamint a vevőként megjelölt adózót sem ismerte. Számos gazdasági társaságnál nem az ügyvezető járt el, hanem egy megbízott, meghatalmazott személy, amely meghatalmazások szabályszerűségére az adózó ellenőrzést nem folytatott le. Az adózó által megnevezett kapcsolattartóknak számos esetben nem állt fenn jogviszonyuk a cégekkel. Volt olyan gazdasági társaság is, amelynek jogalanyiséga a számla kibocsátásakor már megszűnt. Ezen túlmenően valamennyi számlakibocsátó cég esetében megállapítható volt, hogy beszerzéseiket bevallásaikban nem szerepeltették, bevallási-befizetési kötelezettségüknek nem tettek eleget. A számlakibocsátó cégek telephellyel, illetőleg a fémhulladék megmunkálásához szükséges tárgyi eszközökkel sem rendelkeztek, továbbá szállításra alkalmas gépjármű sem volt tulajdonukban. A társaságok nem rendelkeztek a hulladékkereskedelmi tevékenység jogszerű gyakorlására feljogosító engedéllyel, illetőleg működési engedéllyel.

Az első fokú bíróság helytállóan idézte az általános forgalmi adó jogszerű levonásának jogszabályi feltételeit, ezen feltételek maradéktalan megvalósulását vizsgálta. Ezen feltételek jogszerű vizsgálatát megerősítette az Európai Unió Bírósága döntéseiben, amikor kimondta, hogy a 2006/112/EK irányelvben a levonási jog gyakorlása vonatkozásában előírt valamennyi érdemi és formai követelmény teljesülése esetén gyakorolható az. A levonás jogának jogszerűségét az adózónak kellett igazolnia a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján, az adózó azonban a közigazgatási és peres eljárás során sem jelölt meg egyetlen olyan tény, körülményt, adatot vagy bizonyítékot, mely alkalmas lett volna annak igazolására, hogy a gazdasági események a valóságban is a számlákban szereplő gazdálkodó szervezetek között valósultak meg, mégpedig akként és olyan volumenben, ahogy ezeket a bizonylatok tartalmazták.

Az adózót, mint fémhulladék-kereskedőt ezen üzletág sajátosságaira figyelemmel fokozottabb gondosság terhelte a beszállítói jogalanyiséga, képvisellete, tevékenysége, telephelye, technológiai berendezéseinek ellenőrzése terén. A perbeli esetben nem volt elegendő csupán a jogalanyiség fennállásáról való meggyőződés, ennél áthatóbb partneri ellenőrzés volt elvárható részéről. Más az ellenőrzésre vonatkozó követelmény, elvárás, ha a kapcsolat a felek között már egy ideje kialakult és hosszabb időtartamú, mintha eseti jellegű, *ad hoc* megbízásra kerül sor. Az adott partnerről az elengedhetetlen üzleti információ beszerzés szükségességét az üzleti környezet határozza meg.

Kfv.I.35.308/2012/4.

Nem jogszerű az ökológiai gyepgazdálkodás célprogram keretében élőállat-sűrűségi feltétel alapján nyújtott agrár-környezetgazdálkodási támogatás visszafizetési kötelezettségének hatósági előírása akkor, ha az állatok ENAR nyilvántartásban történő szerepeltetéséről a hatóság a helyszíni ellenőrzéskor elmulasztott tájékoztatást nyújtani, és a támogatott az egyéb feltételeknek mindenben megfelel.

A Hivatal szerint a jogerős döntés sérti az 1257/1999/EK rendelet 22. cikkét és a 817/2004/EK rendelet 68. cikkét, mert a jogerős döntés szerint a Hivatalnak tájékoztatási kötelezettsége áll fenn az igénylő irányába az ENAR nyilvántartásba történő bejelentkezési kötelezettség tekintetében. A Hivatal szerint a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt a fenti EK-rendeletek szerint nem tekinthető jogszerűtlennek a közigazgatási határozat.

Az Európai Unió Bíróságának C-21/10. számú ügyben 2011. július 21-én meghozott ítélete a 1257/1999/EK rendelet 22. cikkét és a 817/2004/EK rendelet 68. cikkét értelmezte több aspektusból. A döntés bizonyos körben tájékoztatási kötelezettséget ír elő a nemzeti hatóságnak a jogosultsági feltételekre vonatkozóan.

A mezőgazdasági és vidékfejlesztési támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről és az ezzel összefüggő törvénymódosításokról szóló 2003. évi LXXIII. törvény (a továbbiakban: Támvtv.) 6. § (5) bekezdés d) pontja értelmében az MVH a támogatási jogosultság megállapítása céljából adatokat vesz át az Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszerből (ENAR), a 35. § (3) bekezdése pedig a tájékoztatási kötelezettséget érintően úgy rendelkezik, hogy az MVH a minisztérium, egyes közösségi támogatások esetében pedig az Irányító Hatóság, illetve az adott program irányításáért felelős szerv egyetértésével meghatározza, kidolgozza és közzéteszi a rendszeresített nyomtatványok tartalmát és formáját, az ahhoz kapcsolódó tájékoztatókat, és gondoskodik arról, hogy az ügyfelek számára megfelelő időben, könnyen elérhető helyen álljanak rendelkezésre.

Jelen ügyben a felek nem vitatták, hogy az igénylőnél adminisztratív, majd helyszíni ellenőrzést tartottak, amely során az ENAR nyilvántartási kötelezettségéről nem kapott tájékoztatást. A gazdálkodásban rendelkezésre álló dokumentumokat vizsgáló helyszíni ellenőrzés megállapításai és az igénylő bértartási szerződése igazolja, hogy az igénylő a támogatási kérelem benyújtásakor rendelkezett a támogatási kérelemben feltüntetett állatokkal.

A fenti európai jogi és belső jogi szabályozást, illetve a tényállást alapul véve helytálló az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy nem lehet az igénylőt úgy tekinteni, mint aki súlyos gondatlanságból hamis nyilatkozatot tett, az igénylő által felvett támogatást nem lehet valótlan tények közlése miatt a Támvtv. 15. § (1) és (3) bekezdése alapján jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak tekinteni. A belső jogi jogszabályok nem tartalmazták pontosan támogatási jogosultsági feltételként a kérelmező által tartott állatok ENAR nyilvántartásának megfelelőségét, az európai jogi normákról, valamint feltétel nem teljesítésének esetleges jogkövetkezményeiről az igénylő nem kapott tájékoztatást.

A Legfelsőbb Bíróság hasonló tényállás alapján több döntést hozott. A Kfv.VI.37.500/2009/5. számú ítéletben megállapítást nyert, hogy a hatóságnak a hiánypótlás keretében megfelelően tájékoztatni kellett volna az ügyfelet, hogy az ENAR nyilvántartásban az állatállomány nem megfelelően szerepel. A Kfv.II.37.323/2007/4. számú ítélet szerint az ENAR olyan közhiteles nyilvántartás, amely az állatok egyedeinek adatait és a tenyészetből történő kikerülés időpontját tartalmazza, azonban a közhiteles nyilvántartás adataival szemben is van helye ellenbizonyításnak a Pp. 195. § (5) bekezdése szerint. A Kfv.VI.39.093/2009/4. számú ítélet szintén a hatóságnak az ENAR nyilvántartással kapcsolatos hiánypótlási felhívási kötelezettségéről szól. A Legfelsőbb Bíróság fenti ítéleteiből a hatóság tájékoztatási kötelezettsége éppúgy következik mint bizonyos körben az Európai Unió Bíróságának 2011. július 21-ei C-21/10. számú döntéséből.

Kfv.II.37.274/2012/6.; Kfv.II.37.357/2012/6.

On-line szerencsejáték szervezéshez a magyar adóhatóság engedélye szükséges. A fogyasztóvédelmi hatóság jogosult eljárni az engedély hiányában on-line szerencsejáték szervezését végző üzemeltető honlapját reklámozóival, közvétevéjével szemben.

I. A Grtv. 10.§-a szerint tiltja az olyan áru reklámozását, amelynek előállítása vagy forgalmazása jogszabályba ütközik. A reklámozott áruval esik egy tekintet alá a reklámozott szolgáltatás is. Tiltott tehát olyan reklám közzététele, amely jogszabályba ütköző szolgáltatást reklámoz. Jogszabályba ütközik az adóhatóság szerencsejáték szervezésére vonatkozó engedélye nélkül belföldön vagy külföldön szervezett szerencsejátékban történő részvételre Magyarországon értékesítési, szervező, közvetítő tevékenység végzése az Szjtv. 2.§ (7) bekezdése értelmében. Az Szjtv. 1.§ (4) bekezdése szerint a Magyar Köztársaság területéről hírközlő eszköz és rendszer által részvételi jogosultságot biztosító szerencsejáték szervezési tevékenység kizárólag az Szjtv. előírásainak megfelelően folytatható, ilyen szerencsejátékban való részvételre ajánlatok közzétételéhez az adóhatóság engedélye szükséges az Szjtv. 1.§ (5) bekezdése alapján.

Ezeket a rendelkezéseket az elsőfokú bíróság tévesen értelmezte. Ezek a rendelkezések nem a felperesre, hanem a honlapot üzemeltető külföldi székhelyű cégre vonatkoznak, aki a honlapján szerencsejáték szervező tevékenységet lát el. Mivel ezt a szolgáltatást Magyarországról is elérhetően nyújtja, a részvételi jogosultságot biztosító szerencsejáték szervezési tevékenység csak az adóhatóság engedélyével végezhető. Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a honlap üzemeltető a tevékenységét nem Magyarországon végzi. A hírközlő eszköz és rendszer által a szerencsejátékban való részvételhez hozzáférést biztosító üzemeltető a szerencsejáték szervezési tevékenysége folytán az Szjtv. 1.§ (4) bekezdés hatálya alá eső, e rendelkezéssel szabályozott tevékenységet végzi, amelyhez az Szjtv. 1.§ (5) bekezdése értelmében adóhatósági engedéllyel kell rendelkeznie. Ugyanez vonatkozik az Szjtv. 2.§ (7) bekezdésében írtakra, a külföldön szervezett szerencsejátékban való részvételre Magyarországon csak engedéllyel folytatható szervező, értékesítő tevékenység. Az üzemeltető szolgáltatása és székhelye ugyan külföldön van, de a szolgáltatás igénybevétele nem kétséges, hogy Magyarországon történik.

A perbeli honlap üzemeltetője ilyen engedéllyel nem rendelkezik, amely tényről a hatóság az adóhatóság bárki által hozzáférhető nyilvántartásából, átiratából, de más jogsértő reklámozási ügyekből is értesülhetett, ezért a Ket. 50.§ (3) bekezdése alapján az engedély hiányát nem kellett külön bizonyítani, de a magyar adóhatósági engedély hiányát mint tényt a felperes nem is vonta kétségbe. Az elsőfokú bíróság tévesen tett megállapítást a szerencsejáték szervező honosságára szerinti állam által kiállított engedélyre mint a szolgáltatás végzésének elegendő feltételére. A fenti jogszabályi rendelkezések értelmében a Magyarország területén elérhető szerencsejáték szervezése csak a magyar adóhatóságtól származó engedély birtokában végezhető. A szerencsejáték piacán a tagállamok maguk szabályoznak, közösségi harmonizáció nincs e területen. Az Európai Bíróság számos ítéletében kimondta, hogy a tagállamok szabadon állapíthatják meg a szerencsejátékokkal kapcsolatos politikájuk célkitűzéseit és adott esetben szabadon határozhatják meg a kívánt védelem pontos szintjét. A szerencsejátékok szabályozása azon területek közé tartozik, amelyek tekintetében jelentős erkölcsi, vallási és kulturális jellegű különbségek állnak fenn a tagállamok között. A terület közösségi harmonizációja hiányában az egyes tagállamok feladata, hogy e területeken saját értékrendjüknek megfelelően megítélik az érintett érdekek védelméből következő követelményeket [C-42/07. számú, Santa Casa-ügy 57. pont].

A szerencsejáték szervezésre vonatkozó engedély hiánya miatt a felperes olyan reklámokat sugárzott, amelyek gazdasági reklámnak minősültek és a Grtv. 10.§-ába ütköztek.

II. A perben a felek által nem volt vitatott, hogy a honlap üzemeltetője, szerencsejáték szervező társaság az Európai Unió területéhez tartozó székhellyel rendelkezik. A jelen ügyben nem a belföldi székhelyű felperes uniós (közösségi) jog által biztosított szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozása volt a per tárgya. Az EUMSZ 56. (az EKSZ 49.) cikkében biztosított jogok védelme érdekében azt kellett vizsgálni, hogy a Grtv. 10.§ szerinti tilalom folytán a reklámozott szolgáltatás, az interneten működtetett szerencsejáték szolgáltatás engedélyhez kötött végzése megfelel-e a közösségi jognak.

Az EUMSZ 56. cikkének a szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó rendelkezése értelmében tilos a közösségen belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik a közösségnek nem abban a tagállamában telepedtek le, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy. Az EUMSZ 62. cikke értelmében az 51-54. cikk rendelkezéseit az EUMSZ 56. cikk vonatkozásában is alkalmazni kell. Az EUMSZ 52. cikk (1) bekezdése közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokkal igazolt korlátozásokat elfogad. Az Európai Bíróságnak a szerencsejátékok szabályozásának az EUMSZ 56. cikkének való megfelelése során figyelembe veendő feltételek körében kialakult és egyértelmű gyakorlata van.

Az elsőfokú bíróság ítéletében úgy foglalt állást, hogy a magyar szabályozás nem ellentétes az uniós (a közösségi) joggal, ezért nem találta alaposnak a felperesnek a szolgáltatásnyújtás szabadsága elvébe ütközést, bár ezt a kereseti kérelmet ítéletével nem utasította el, az ítélet indokolásából kitűnően a keresetet e részében nem találta alaposnak. A felperes a kereseti kérelme ilyen módon történő elutasítását felülvizsgálati kérelemmel nem támadta, ezért az ellenkérelmében hivatkozott, a magyar szerencsejáték szervezés engedélyezési rendszere, szabályozása az un. Gebhard-tesztnek való megfelelését a Kúria – felülvizsgálati kérelem hiányában – nem vizsgálta.

Kfv.III.37.322/2012/8.

A forgási ciklusból kilépéssel nem tekinthető a hulladék olyanak, ami az újrahasználat feltételének megfelel.

A 2000. évi XLIII. törvény a közigazgatási határozathozatalakor hatályos 3. §-ának a) pontja értelmében e törvény alkalmazásában hulladék bármely, az 1. számú melléklet szerinti kategóriák valamelyikébe tartozó tárgy vagy anyag, amelytől birtokosa megválnik, megválni szándékozik, vagy megválni köteles. Az i) pont szerint újrahasználat: a terméknek az eredeti célra történő ismételt felhasználása; a többször felhasználható, újratölthető termék a forgási ciklusból történő kilépésekor válik hulladékká. A 1995. évi LIII. törvény a határozathozatalakor hatályos 30. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a hulladékok környezetre gyakorolt hatásai elleni védelem kiterjed mindazon anyagokra, termékekre – ide értve azok csomagoló- és burkoló anyagait is –, amelyeket tulajdonosa eredeti rendeltetésének megfelelően nem tud, vagy nem kíván felhasználni, illetve, amely azok használata során keletkezik. Az ügyben alkalmazni kell az építési és bontási hulladék kezelésének részletes szabályairól szóló 45/2004. (VII.26.) BM-KvVM. együttes rendelet (továbbiakban: R.) 3. § (4) bekezdésében foglaltakat is, ami szerint az elkülönítetten gyűjtött hulladékot – amennyiben az műszakilag lehetséges – az építető az építés során felhasználja, illetőleg a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló jogszabály előírásainak megfelelően a hulladékkezelőnek átadja.

A 2008/98/EK irányelv preambuluma (22) bekezdése a 2006/12/EK irányelv és az ennek megfelelő 2000. évi XLIII. törvény vonatkozó rendelkezéseinek értelmezése körében értékelhető volt tekintettel arra, hogy az Európai Bíróság 2006-os irányelvre vonatkozó esetjogát követi az utóbb született irányelv, melynek tartalmából és különösen a szabályozási célokat tartalmazó preambulumból következtetéseket lehet levonni a 2006/12/EK irányelv és az Európai Bíróság esetjogának helyes értelmezésére. A 2008/98/EK irányelv hivatkozott preambuluma bekezdése kimondja egyebek mellett, hogy az irányelvnek tisztázni kell, hogy bizonyos hulladékok mikor szűnnek meg hulladékok lenni, többek között az építési és bontási hulladék, amelyek vonatkozásában a hulladék státusz megszűnése érdekében előírásokat és kritériumokat kell meghatározni. Ebből az következik, hogy az építési bontási hulladék a keletkezésekor hulladéknak minősül, és amikor a felperes a bontás helyszínéről a bontott anyagot a Kft. telephelyére szállította, annak minősítése nem lehet más, mint hulladék. A (22) preambuluma bekezdés a korábbi irányelv Európai Bíróság esetjoga által kialakított helyes értelmezésének a szövegszerű, pontosított átvezetésének követelményét rögzíti az új irányelvben, többek között a jövőbeni jogviták elkerülése érdekében.

Mindettől függetlenül fontos hangsúlyozni, hogy a Kft., amelynek a hulladéka szállítását végezte a felperes, a hulladékkezelési engedélyének 5.09. pontja szerint a hulladékok szállítását nem végezheti. Nyilvánvaló, hogy ha maga nem végezheti, más olyan személy sem teheti ezt a megbízása alapján, amely hulladékszállítási engedéllyel nem rendelkezik. A felperes maga sem állította azt, hogy hulladékszállítási engedéllyel rendelkezett volna. A hulladék újrahasznosításáról azért nem lehet szó az ügyben, mert a hulladék az engedéllyel nem rendelkező személy általi szállítással ezt a tulajdonságát elvesztette. Tekintettel arra, hogy a 2000. évi XLIII. törvény a hulladék szállítójára is kiterjedően tartalmaz rendelkezéseket, és a felperes hulladék szállítására engedéllyel nem rendelkezett, helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a hatóság határozata jogszerű volt.

Kfv.III.37.330/2012/6.

A hulladékgazdálkodási bírság kiszabásánál irányadó szempontok vizsgálata, különös tekintettel a bírság mérséklésére.

A felperes az 1013/2006/EK rendelet 2. cikk 35. b) pontja szerint illegális hulladékszállítást valósított meg 2009. szeptemberében, mivel a hatósági hatóság engedélyével nem rendelkezett. A felperes a hatóság határozatában rögzített hét alkalommal, 2009. szeptember 28-a és szeptember 30-a között a hulladékszállításra vonatkozó jogszabályi előírást megsértette, melyre tekintettel a 271/2001. (XII.

21.) Kormányrendelet 1. § (3) bekezdés f) pontja szerint, a bírságmérték meghatározására helytállóan került szó 180/2007. (VII. 3.) Kormányrendelet

A Kúria megítélése szerint azonban a hatóság határozata tévesen értelmezte az 1013/2006/EK rendelet 16. cikk a), b) pontját, a 180/2007. (VII. 3.) Kormányrendelet 2. § (2) bekezdését és 5. §-át. Az 1013/2006/EK rendelet 16. cikke „A szállítmány engedélyét követően fennálló követelmények” címszó alatt a), b) pontokban előírja ugyan a hatóság által hivatkozott előzetes tájékoztatási kötelezettséget, ez azonban csak a szállítás tényleges engedélyezését követő időszakra vonatkozik. Nem vitásan felperes a vizsgálattal érintett szállítások vonatkozásában 2009. szeptemberében mindkét hatóság által jóváhagyott engedéllyel nem rendelkezett, ennek hiányában helytálló felperes azon hivatkozása, hogy az 1013/2006/EK rendelet 16. cikk a), b) pontjának megsértése rajta nem kérhető számon. Ezen túlmenően tájékoztatási kötelezettség megsértése körében a hatóság hivatkozott a 180/2007. (VII. 3.) Kormányrendelet 5. §-ára, mely szerint az e rendelet 2.§-ának (2)-(3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettség elmulasztása, illetve a hulladék jogellenes szállítása esetén a külön jogszabályban meghatározottak szerint hulladékgazdálkodási bírságot kell kiszabni.

A hatóság maga sem vonta kétségbe, hogy felperes „zöldlistás” hulladékszállítást végez, azonban a rendelkezésre álló közigazgatási iratokból nem állapítható meg, hogy a hatóság ténylegesen vizsgálta volna a 180/2007. (VII. 3.) Kormányrendelet 2. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak felperes általi teljesítését. Az sem derül ki a határozatból, hogy a határozati megállapítás a teljes notifikációs engedélyhez kapcsolódóan megvalósított szállításokra, vagy csupán az engedély nélküli, az eljárás tárgyát képező hét szállításra vonatkozott. A tényállás feltáratlansága, illetőleg a téves jogszabály értelmezés alapján a jogerős ítélet és a hatósági határozat a felperes tájékoztatási kötelezettsége megsértését megállapító, és ennek jogkövetkezményeként bírságot kiszabó rendelkezése jogszabálysértő.

Kfv.III.37.418/2012/5.

Idegenrendészeti ügyben teljes hatályú apai elismerés esetén nem kötelező az együttélés.

Az Szmtv. 1. § (1) bekezdésének c) pontja szerint Magyarország az e törvényben foglaltak szerint biztosítja a szabad mozgás és tartózkodás jogának gyakorlását a magyar állampolgár magyar állampolgársággal nem rendelkező, a magyar állampolgárt kísérő vagy hozzátartozó családtagjának. Az Szmtv. 2. § b) pontja szerint családtag a bg) pontban meghatározott a kiskorú magyar állampolgár felett szülői felügyeleti joggal rendelkező személy. A Csjt. 72. §-ának (1) bekezdése szerint a szülői felügyeletet a szülők együtt gyakorolják, akkor is, ha már nem élnek együtt.

Az Szmtv. idézett rendelkezései alapján a magyar állampolgár nem magyar állampolgár családtagját, ha a kiskorú felett szülői felügyeleti joggal rendelkezik, megilleti a tartózkodás joga. A családi életközösség fennállásának kérdése nem ügydöntő jellegű, mert a vérszerinti apát a szülői felügyeleti jog különélés esetén is megilleti. Az Európai Parlament és Tanács az unió polgárainak és családtagjainak a tagállamok területén történő szabad mozgásához vagy tartózkodásához való jogáról szóló 2004/38/EK irányelvhez (a továbbiakban: irányelv) igazodóan az Szmtv. 1. § (1) bekezdésének c) pontja alkalmazza a magyar állampolgár kísérő vagy hozzá tartozó családtag fogalmát. Ennek értelmezésekor azonban tévesen jutott a hatóság arra a következtetésre, hogy együttélés hiányában az Szmtv.-ben meghatározott magyar állampolgár családtagja nem tarthat igényt a tartózkodási jogra.

Az Európai Bíróság több döntésében, így például a C-40/11. számú ügyben is kifejtette, hogy a kísérő vagy hozzá tartozó családtag fogalma valójában azt jelenti, hogy harmadik állam uniós polgár családtagjának minősülő azon állampolgárának, aki a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta, e tényre, csak abban a tagállamban lehet hivatkozni, ahol az uniós polgár tartózkodik. Ebből következően a kísérő és a hozzá tartozó családtag kifejezés a tagállamok közötti szabad mozgással, annak gyakorlásával kapcsolatos, de az adott tagállamon belül élő családtagok közötti személyes kapcsolatra nem vonatkozatható kitétel.

Kfv.III.37.436/2012/5.

Az akkreditált laboratóriumban elvégzett vizsgálati eredmények alapján a hatóság élelmiszer-ellenőrzési bírság kiszabására jogosult a nem megfelelő összetétel és a jelölési előírások megsértése miatt is.

Kfv.III.37.496/2012/6.

A dohányterméken szereplő adójegyen történő árfeltüntetetés megfelelően tájékoztatja a fogyasztókat a termék eladási áráról, ezen túl egyéb árfeltüntetetés megkövetelésének jogszabályi alapja nincs.

A dohányterméket – mint bármely más, egyéb terméket is – a fogyasztó a kereskedőtől elkérheti, így bárki számára minden nehézség nélkül olvashatóvá válik a terméken az ott feltüntetett ár. Azon körülmény, hogy az árfeltüntetetés konkrét helye az adójegy, az árfeltüntetetésre vonatkozó jogszabályi rendelkezések betartását nem kérdőjelezi meg, minden további árfeltüntetést megkívánó jogszabály-értelmezés megalapozatlan, és indokolatlanul kiterjesztő. A rendelkezésre álló iratok tanúsága szerint a hatóság maga is elismerte, hogy az eladási árak az adójegyeken fel voltak tüntetve. 4/2009. (I. 30.) NFGM-SzMM együttes rendelet kifejezetten vagylagosságot határoz meg, vagy a csomagoláson, vagy termék mellett egyedi árkiíráson vagy árjegyzéken kell feltüntetni az árat. A „vagy”-szót helyesen értelmezve elég az egyik előírt magatartást végrehajtani és azzal 4/2009. (I. 30.) NFGM-SzMM együttes rendelet 2. § (1) bekezdés b) pontjában előírt követelmény teljesül.

Hangsúlyozta a Kúria, hogy a vásárló nincs elzárva a tájékozódástól, a hatóság által hivatkozott szort feltartó”árról történő érdeklődés az elvárható és tudatos vásárlói magatartás körébe sorolható. Ezt elkerülendő egy külön elhelyezett, figyelemfelhívó dohányáru-árfeltüntetetés nem áll összhangban sem az 1997. évi CLV. törvény, sem 4/2009. (I. 30.) NFGM-SzMM együttes rendelet, sőt az 1999. évi XLII. törvény rendelkezéseivel sem, azok egyikének sem jogszabályi céljából, sem tételes rendelkezéseiből nem vezethető le. Utalt arra a Kúria, hogy az adójegyen kívüli külön árfeltüntetetés – akár a terméken, akár külön jegyzékben – indokolatlan, sőt szükségtelen, az 1999. évi XLII. törvény céljaival ellentétes figyelemfelhívást is eredményezhet. Erre figyelemmel a Kúria egyetértett a törvényszék azon jogi álláspontjával, hogy az adójegyen történő árfeltüntetetés megfelel az 1997. évi CLV. törvény és 4/2009. (I. 30.) NFGM-SzMM együttes rendelet követelményeinek.

A 98/6/EK irányelv preambulumaának a hatóság által idézett része a Kúria álláspontja szerint az eladási ár és az egységár feltüntetésére vonatkozó kötelezettségre helyezi a hangsúlyt, e körben emeli ki a fogyasztói tájékoztatás javításának szükségességét és azt, hogy a termék összehasonlíthatósága megvalósítható legyen, annak alapján hozhasson a fogyasztó megalapozott döntést. Jelen ügyben nem az eladási ár és az egységár feltüntetéséről volt szó, a fogyasztók tájékoztatása pedig a termék áráról az adójegyen megfelelő módon megtörtént.

Kétségtelenül helytálló az a hatósági álláspont, hogy az 1997. évi CLV. törvény és a 2003. évi CXXVII. törvény teljesen más személyi kört céloz meg előírásaival, eltérő jogalkotói célok jogi normába öntését valósítja meg. Ez azonban nem érinti azt a körülményt, hogy az adójegy tartalmi eleme a kiskereskedelmi eladási ár, az adójegy a dohánytermékeken szerepel, a fogyasztók tehát a termék áráról az 1997. évi CLV. törvény előírásainak megfelelően – az adójegy kötelező tartalma folytán – megfelelő és kielégítő tájékoztatást kapnak. Egyetértett a Kúria a kereskedő azon érvelésével, hogy a hatósági jogértelmezés megalapozatlanul és indokolatlanul kiterjesztő és nem tükrözi a jogalkotó valós szándékát.

Kfv.III.37.666/2012/27.

Állami tulajdonban álló vállalkozás nem indulhatott az NMHH rádiófrekvencia pályázatán. A belföldi roaming szolgáltatási kötelezettség nem lehet árverési eljárásról való részvétel feltétele.

A Kúria teljes egészében osztotta a jogerős ítélet belföldi roaming kötelezettséggel kapcsolatos álláspontját, eltérő véleménye csak abban volt, hogy a vonatkozó uniós jog értelmezése egyértelmű volt-e, hiszen a „tisztán” (acte clair) van-e szó.

Az alperes e feltétel előírásának jogszabályi alapjaként az 4/2011. (X. 6.) NMHH rendelet 4.§ (1) bekezdés j) pontját jelölte meg, amely előírja a hatóság számára kötelezettségként, hogy az általa jelentősnek ítélt egyéb feltételeket kiírási dokumentációban szerepeltesse, így különösen a jelentkezők által kötelezően megteendő vállalásokat. A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy ez a szabály csak az 2003. évi C. törvény keretei között értelmezhető, az nem írhat elő olyan kötelező vállalást, amelynek előírása valamely más eljárási rezsimre (JPE eljárás) tartozik. Emellett utalt arra is a bíróság, hogy a magyar jog uniós jog fényében való értelmezéséből is ez következik.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében már arra is hivatkozott, hogy számára a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontja adott felhatalmazást, ezért az 4/2011. (X. 6.) NMHH rendelet 4.§ (1) bekezdés j) pontja e szabály implementációjának tekinthető, ahogy az az 4/2011. (X. 6.) NMHH rendelet 29.§-ából is kitűnik. A Kúria először is utalt arra, hogy nem állapítható meg egyértelműen, hogy a 2002/20/EK irányelv e szabálya implementálásra került-e, egyértelmű tartalmi kapcsolat az 4/2011. (X. 6.) NMHH rendelet 4.§ (1) bekezdés j) pontja és a 2002/20/EK irányelv B. melléklete között nem állapítható meg. Ha elfogadja a Kúria, hogy a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontjának implementációja megtörtént, akkor további kérdésként merül fel, hogy az irányelv közvetlen hatállyal bír-e, azaz felülírhatja-e az 2003. évi C. törvény szabályait. Megjegyzendő, hogy az alperes kötelezettség megállapítása végett nem hivatkozhat közvetlenül az irányelvre [lásd C-148/78, Ratti ügy 1979, ECR 01629 22. megfontolása; C-8/81. Ursula Becker ügy 1982, EBHT 53./].

Mindezek előre bocsátásával megvizsgálta a Kúria is, hogy a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontjának fényében értelmezhető-e a magyar jog akként, ahogy azt alperes értelmezi.

A 2002/20/EK irányelv melléklete szerint az ebben a mellékletben található jegyzék kimerítően felsorolja az általános felhatalmazásokhoz (A. rész), a rádiófrekvencia-használati jogokhoz (B. rész) és a számhasználati jogokhoz (C. rész) a 6. cikk (1) bekezdése és a 11. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében a 2002/21/EK irányelv (2002/21/EK irányelv) 5., 6., 7., 8. és 9. cikkében kijelölt határokon belül fűzhető feltételeket. A 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontja szerint rádiófrekvencia-használati jogokhoz fűzhető feltétel lehet bármilyen kötelezettségvállalás, amelyet a használati jogot megszerző vállalkozás a versenyeztetési vagy összehasonlító kiválasztási eljárás során tett. A Kúria álláspontja szerint a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontjának helyes értelmezése az, hogy bármilyen kötelezettségvállalás alatt csak olyan kötelezettségek érthetők, amelyeket annak érdekében tesz a vállalkozás, hogy a versenyeztetési eljárást megnyerje. Ez nem csak azért van így, mert a 2002/21/EK irányelv 5., 6., 7., 8. és 9. cikkek betartása mellett értelmezhető csak a B. melléklet 7. pontja, hanem azért is, mert a 2002/20/EK irányelv szabályozási logikájával ellentétes lenne más értelmezés. A szabályozás logikája főszabályként nem teszi lehetővé a rádiófrekvencia használati jog feltételhez kötését, azt kizárólag abban a körben engedi taxatív felsorolással, amely a B. mellékletben szerepel [6. cikk (1) bekezdés].

A Kúria nem tudta elfogadni azt az alperesi értelmezést, amely lényegében azt állítja, hogy a 2002/21/EK irányelv és a 2002/19/EK irányelv teljes szabályozási rendszerét felülírja versenyeztetési eljárás esetén a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontja és ilyenkor egy hozzáférési típusú kötelezettség előírásához nem szükséges piacmeghatározási, piacelemzési eljárás, sem JPE szolgáltató kijelölése és az azonosított versenyprobléma érdekében az indokolt és arányos kötelezettség kiszabására (JPE eljárás). Ennek a dokumentáció 5.4. pontja is egyértelműen ellentmond, amikor a frekvencia-használati jogosultság megszerzésével járó kötelezettségek körében fenntartja a jogot arra a hatóság, hogy az előírt belföldi roaming kötelezettséget az 2003. évi C. törvény 57.§-ában szabályozott [helyesen: 2003. évi C. törvény 65.§ (3)-(4) bekezdés, mert csak 2011. augusztus 3. napjáig szabályozta az 2003. évi C. törvény 57.§-a ezt a kérdést] rendkívüli JPE eljárás keretében soron kívül módosíthassa akkor, ha további (!) versenyt korlátozó akadályt észlel. Egy ilyen eljárás esetén a kötelezettség módosítására ugyan sor kerülhet, ez azonban csak úgy lehetséges az 2003. évi C. törvény szerinti JPE eljárás rendjében, ha már korábban volt olyan JPE határozat, amely előírta a kötelezettséget. A két eljárás ilyen összekapcsolása minden jogszabályi alapot nélkülöz.

Az árverési eljárás ténye, és az új szolgáltató megjelenése olyan jelentős piaci esemény, amely indokolhatja az 2003. évi C. törvény 65.§ (3) bekezdése szerinti rendkívüli JPE eljárás lefolytatását. Ezért a hatóságnak módja van az árverési eljárás tervezésekor a piacmeghatározást és piacelemzést lefolytatni és az árverési eljárással párhuzamosan már lehetősége van JPE eljárás lefolytatására is. Sőt

ideiglenes határozatot is hozhat az 2003. évi C. törvény 71.§ (8) bekezdése alapján, ha annak feltételei fennállnak.

Téves alperes azon érvelése is, hogy a 2002/20/EK irányelv 23. preambulum bekezdése szerint nem ellentétes a 2002/21/EK irányelvvel, ha a versenyeztetési eljárásból kizárna az inkumbens szolgáltatókat, ekként a többen a kevesebb eleve alapján egy belföldi roaming kötelezettség – ami sokkal kevésbé súlyos, mint a kizárás – nyilvánvalóan előírható. Tény, hogy kiírhatta volna úgy is az árverést a hatóság, hogy az inkumbensek azon nem vehetnek részt, ebben az esetben azonban JPE eljárást kellett volna lefolytatnia ahhoz, hogy a belföldi roaming kötelezettséget előírhasa. Ez is alátámasztja azt, hogy ez a kötelezettség nem erre az eljárásra, hanem JPE eljárásra tartozik.

Az alperes hivatkozott egy többéves rádióspektrum politikai program létrehozásáról szóló az Európai Parlament és Tanács 2012. március 14-ei 243/2012/EU határozatának (a továbbiakban: RSPP) 5. cikk (2) bekezdés a) pontjára. A Kúria nem értett egyet a felperesekkel abban, hogy azért, mert az árverési eljárás után keletkezett uniós jogi aktusról van szó, ezért a 2002/20/EK irányelv értelmezéséhez ne lenne használható. Az RSPP 5. cikk (1) bekezdése szerint a tagállamok a 2002/20/EK és a 2002/21/EK irányelvnek megfelelően előmozdítják a tényleges versenyt és elkerülik a verseny torzulásait az elektronikus hírközlési szolgáltatások belső piacán. Figyelembe veszik továbbá a versennyel kapcsolatos kérdéseket, amikor magánkézben lévő elektronikus hírközlési hálózatok felhasználói részére spektrumhasználati jogokat biztosítanak. A (2) bekezdés a) pontja értelmében az (1) bekezdés első albekezdésének alkalmazásában, a versenyszabályok alkalmazásának, valamint a 2002/21/EK irányelv 9. cikkének (4) bekezdése szerinti közérdekű célok elérése érdekében hozott tagállami intézkedéseknek a sérelme nélkül a tagállamok – többek között – olyan intézkedéseket fogadhatnak el, amelyek korlátozzák annak a spektrumnak a mennyiségét, amelyre valamely vállalkozásnak használati jogokat adnak, illetve bizonyos frekvenciasávok vagy hasonló jellemzőkkel bíró bizonyos frekvenciasáv-csoportok, például az elektronikus hírközlési szolgáltatások számára kiosztott 1 GHz alatti frekvenciasávok tekintetében a használati jogokat különböző feltételekhez, például nagykereskedelmi hozzáférés, országos vagy regionális roaming biztosításához kötik. Az ilyen kiegészítő feltételeket csak az illetékes nemzeti hatóságok szabhatják ki.

A Kúria az RSPP 5. cikk (2) bekezdés a) pontjából sem tudta azt kiolvasni, hogy az árverési eljárások részvételi feltétele lehetne a belföldi roaming kötelezettség, tekintettel arra, hogy az alperes által felülvizsgálati kérelemben nem említett utolsó mondat kifejezetten utal arra, hogy az ilyen feltételeket az illetékes nemzeti hatóságok szabhatják ki. Amellett, hogy e jogi aktus arra nem utal, hogy a kiszabás milyen eljárásban történjen, a jelen esetben – mint ahogy azt alperes is rögzítette – kiszabás nem történt. Sőt e kifejezés inkább arra enged következtetni, hogy a kötelezettséget az arra irányadó eljárásban ki kell szabni (JPE eljárás).

Alperes érvelésének részét képezte, hogy ha belföldi roaming kötelezettséget kiszabni csak JPE eljárásban is lehet, jelen esetben nincs szó kötelezettségről, mert opcionálisan választhatott az inkumbens szolgáltató. Vagy önként vállalja ezt kiírási feltételt, vagy nem indul az árverésen. A Kúria előjáróban szükségesnek tartja megjegyezni, hogy az elektronikus hírközlési jog hazai bírói gyakorlatában már előfordult, hogy az alperes JPE határozatba foglalt olyan opcionális választási lehetőséggel történő kötelezettség kiszabását elfogadta, amikor az 2003. évi C. törvény által lehetővé tett összetett kötelezettség csoport kiszabása és az 2003. évi C. törvény által közvetlenül lehetővé tett konkrét hatósági ár meghatározása közötti választást ajánlotta fel a hatóság, és az érintett JPE szolgáltatók az utóbbit választották, mert azt kevésbé terhesnek találták [Fővárosi Bíróság 7.K.34.969/2006/96., Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.418/2011/7. ítéletek]. Ez azonban azért volt elfogadható, mert bár a közvetlen hatósági ár meghatározására a vonatkozó 2003. évi C. törvény szabály – explicit módon – lehetőséget nem adott [csak egy további 2003. évi C. törvény 108.§ (5) bekezdése szerinti további eljárásban], de az egy az 2003. évi C. törvény által lehetővé tett szigorúbb kötelezettséget váltott ki (többen a kevesebb elv). A JPE határozat felülvizsgálata során mód volt a megállapított ár érdemi vitatására, a jogorvoslati joguk biztosított volt a szolgáltatóknak, az ügyfelek eljárási jogai nem sérültek. A bírói gyakorlat azonban már ezt az eljárási módot sem tekintette önkéntes kötelezettségvállalásnak, mert a választási lehetőség látszólagos volt, hiszen egy szigorúbb és egy enyhébb kötelezettség közül racionálisan vállalkozás mindig az enyhébbet választja.

Jelen ügy abban különbözik a fenti esettől, hogy az inkumbensek az „enyhébb jogkövetkezmények” választása esetén, az így beálló kötelezettségekkel szemben jogorvoslattal nem élhetnek, ahogy ezt alperes másodfokú határozataiban le is szögezte. Ha az inkumbensek azt választották volna, hogy nem indulnak az árverésen, akkor az alperes JPE eljárásban kötelezte volna őket a belföldi roaming-szolgáltatás nyújtására, amellyel szemben jogorvoslattal élhettek volna, vitathatták volna JPE státuszukat, illetve azt, hogy a kötelezettség, illetve annak egyes elemei mennyire indokoltak és arányosak. Ha viszont az árverésen indulnak – ahogy ezt tették is – akkor az árverést lezáró határozat kapcsán nem vitathatják a kiszabott kötelezettség arányosságát és indokoltságát. Ezért egy ilyen előírás végső soron az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslati jog sérelmét, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt és a Ket. 4.§ (1) bekezdésében is rögzített tisztességes ügyintézéshez való jog sérelmét jelenti.

Ennek a fenti levezetésnek a helyességét támasztja alá a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontjának értelmezése során ugyancsak figyelembe veendő azon szempont, hogy a Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. pontját sértené egy olyan értelmezés, amely egy kötelezettséggel szembeni jogorvoslati jog gyakorlását egy eredeti kötelezettségnél súlyosabb joghátrány kilátásába helyezéséhez köti. Az Egyezmény 6. cikkének alkalmazásában a polgári jogok és kötelezettségek körébe esik a tulajdonjogot (mobilfrekvenciák) valamilyen formában érintő perek, például a kisajátítási kártalanítás, építési korlátozások elrendelésével stb. kapcsolatos perek (Allan Jacobson v. Sweden judgment of 25 October 1989, Series A no.163, Mats Jacobson v Sweden Judgment of 28 June 1990, Series A. no.180-A) ahogy mindazon jogviták is, amelyek arra vonatkoznak, hogy az érintett által alkalmazott felhasználási mód, valamely, egyébként számára engedélyezett használati módnak minősül-e. Megállapítható ezért, hogy jelen árverési eljárást érintő jogvita az Egyezmény 6. cikk 1. pontjának hatálya alá tartozhat. Az Emberi Jogok Európai Bírósága kifejtette, hogy az ilyesfajta „választás,” ahol a kérelmezőnek igen komoly joghátránnyal járt volna a bírósági út melletti döntés, nem egyeztethető össze az Egyezmény előírásaival (Deweer v. Belgium judgment of 27 february 1980, Series A no.35.). Ezt a több mint 30 évvel ezelőtt kimondott elvet 2004-ben megerősítette (Marpa Zeeland B.V and Metal Welding B.V. v. Netherlands judgment of 9 November 2004, no. 46300/99).

A 2002/20/EK irányelv értelmezésekor a Kúriának úgy kellett értelmeznie az irányelvet, mint ahogy azt az Európai Unió Bírósága tenné. Ahogy azt az Európai Unió Bíróságának nagytanácsa az Aklagaren v. Hans Akerberg Fransson C-167/10. számú ügyben jelen ítélettel azonos napon hozott 2013. február 26-i ítéletének 44. megfontolásában kifejtette, az Egyezmény ugyan nem az uniós jog része, de a Charta 52. cikk (3) bekezdése azt a kötelezettséget írja elő, hogy a Chartában foglalt, az Egyezmény által biztosított jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. A Charta 47. cikke a hatékony jogorvoslatihoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot szabályozza, és ha ennek tartalma lefedi az Egyezmény által biztosított 6. cikk 1. bekezdését, akkor az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata, a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontja tekintetében is egy értelmezési szempont.

Az EUMSZ 267. cikk értelmében az olyan uniós jogi rendelkezéssel kapcsolatos jogvitában eljáró nemzeti bíróság, amelynek a tartalma vagy terjedelme nem világos számára, jogosult, adott esetben pedig köteles a szóban forgó uniós jogi rendelkezést illetően értelmezési kérdésekkel az Európai Bírósághoz fordulni (lásd ebben az értelemben a 283/81. sz., CILFIT és társai ügyben 1982. október 6-án hozott ítéletet [EBHT 1982., 3415. o.], továbbiakban CILFIT ügy). Ha a Kúria előtt uniós jog értelmezésével kapcsolatos vita merül fel, köteles előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulni a megfelelő értelmezés érdekében az Európai Bírósághoz, kivéve, ha azt állapította meg, hogy a felmerült kérdés nem releváns, vagy a szóban forgó uniós jogi rendelkezést az Európai Unió Bírósága már értelmezte, vagy az uniós jog helyes alkalmazása olyannyira nyilvánvaló, hogy az minden ésszerű kétséget kizár [CILFIT-ügy rendelkező rész].

Jelen ügyben felmerült uniós jogi kérdést az Európai Unió Bírósága nem értelmezte, és abban nem osztotta a jogerős ítélet álláspontját a Kúria, hogy az érintett jog értelmezése olyannyira nyilvánvaló lenne, hogy minden ésszerű kétséget kizárható lenne (tisztá ügy). Ahhoz ugyanis, hogy ez megállapítható legyen, a Kúriának meg kell győződnie arról, hogy ez ugyanennyire nyilvánvaló a többi tagállam bíróságai számára is (CILFIT-ügyben hozott ítélet 16. megfontolása). Az alperes hivatkozott arra, hogy az árverési eljárás idején kettő, a felülvizsgálati eljárás ideje alatt 7 tagállam az

alperesi értelmezést követte. Ezért van arra vonatkozó adat, hogy a tagállami gyakorlatok egy releváns körben nem feltétlenül egyeznek a jelen ítéletben kifejtettekkel. Ugyanakkor jelen ügyben az előzetes döntéshozatali kérelem előterjesztésére vonatkozó kötelezettsége a Kúriának nem állt fenn, mert az uniós jog értelmezése nem volt releváns az ügy mikénti eldöntésében, az ügy érdemét nem befolyásolta (CILFIT-ügyben hozott ítélet 10. megfontolása). A Kúria pedig jelen ügyben nem látta célszerűnek jelen ügy érdemét nem befolyásoló kérdésben az Európai Unió Bíróságának megkeresését, mert az a jelen ügy indokolatlan elhúzódsát eredményezte volna.

Mindez azt jelenti, hogy alperes hivatkozása nem volt alkalmas álláspontja alátámasztására, hiszen az általa hivatkozott tagállami gyakorlatok lehetnek jogszerűtlenek is, hivatkozásából nem következik, hogy jelen értelmezés a jogszerűtlen. Ugyanakkor az alperes által hivatkozott körülményekre figyelemmel megállapítható, hogy jelen ítéletben adott értelmezéssel a Kúria csak iránymutatást adott az alperesi hatóságnak a jövőbeni eljárásra, mely megállapítások nem kötik egy jövőbeni árverési eljárásban. Különösen így van ez azért, mert ahogy alperes felülvizsgálati kérelemben helyesen rámutatott, az irányelv közvetlenül nem alkalmazandó. Visszautalva a fentebb már kifejtettekre, az sem egyértelmű az alperes által jelen ügyben hivatkozott hazai jogszabályok alapján, hogy a 2002/20/EK irányelv vonatkozó rendelkezéseinek megfelelő implementálása megtörtént-e, valamint az sem, hogy a közvetlen hatálya az irányelvnek megállapítható-e. Amennyiben ezen az uniós jogkérdésen múlik egy jövőbeni ügy eldöntése, a bíróság köteles lesz az Európai Unió Bíróságához fordulni ezekkel a kérdésekkel, feltéve, hogy az érintett uniós jog értelmezése addigra nem válik az Európai Unió Bíróságának gyakorlata által egyértelművé.

A belföldi roaming kötelezettség azon konkrét rendelkezését is támadták a felperesek, amely szerint a kötelezett a szerződés – változatlan feltételek melletti - meghosszabbítására irányuló tárgyalásoktól nem zárkozhat el. E rendelkezés indokoltságát, arányosságát a jogerős ítélet nem vizsgálta és nem is vizsgálhatta a fent kifejtett okokból. Ugyanakkor megállapította az eljáró bíróság, hogy e kötelezettség nem kellően konkrét, egyértelmű, ezért végrehajthatatlan, ami jogsértő. A Kúria ezzel a megállapítással egyetértett, mivel a határozat nemleges magatartási szabályt írt elő, holott nem tūrésí kötelezettségről, hanem egy aktív, tevőleges magatartásra vonatkozó kötelezettséget várt el az előírás úgy, hogy ezt az aktív magatartást nem határozta meg, azaz a rendelkezés nem tartalmaz egyértelmű, követhető, végrehajtható döntést, ami a Ket. 72.§ (1) bekezdés d) pont da) alpontjába ütközik.

Az I.r. alperesi beavatkozó sérelmezte, hogy tiltott állami támogatást állapított meg a jogerős ítélet, holott erre csak az Európai Bizottságnak lett volna hatásköre. Ezzel kapcsolatban a Kúria rámutat arra, hogy a jogerős ítélet nem állapított meg jogsértést, hanem csak azt rögzítette, hogy az alperesnek a tiltott állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályozást döntése során figyelembe kell vennie. A jogerős ítélet megfogalmazása bizonytalan, ennek oka azonban az volt, hogy az alperes a II.r. felperes fellebbezésére vonatkozó határozatában egyrészt megállapította, hogy e kérdésben nincs hatásköre, másrészt részletesen megindokolta, hogy miért nem lehet szó jelen esetben támogatásról, nemhogy tiltott támogatásról. Ehhez az indokolásbeli bizonytalansághoz igazodott az ítéleti indokolás is.

A Kúria nem osztotta I. r. alperesi beavatkozó azon álláspontját, hogy az alperesnek nem kell figyelemmel lennie a tiltott állami támogatásokra vonatkozó uniós szabályokra. A Kúria abból indult ki, hogy az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése közvetlenül alkalmazandó [A 78/76. sz. Steinike & Weinlig ügy (EBHT 1977., 595. o.) 14. pontja; a C-39/94. sz. SFEI és társai ügy (EBHT 1996., I-3547. o.) 49. pontja; a C-354/90 sz., Fédération Nationale du Commerce Extérieur des Produits Alimentaires és mások kontra Franciaország ügy (EBHT 1991., I-5505. o.) 10. pontja; valamint a C-368/04. sz. Transalpine Ölleitung in Österreich ügy (EBHT 2006., I-9957. o.) 39. pontja.]. Az Európai Bizottság több – az Európai Bíróság ítéletein alapuló – közleményt adott ki arról, hogy a nemzeti bíróságoknak vizsgálniuk kell a tiltott állami támogatással összefüggő hivatkozásokat. Így az Európai Bizottságnak az állami támogatásokra vonatkozó jogszabályok nemzeti bíróságok általi végrehajtásáról szóló 2009/C85/01. számú, e témában kiadott legutóbbi közleménye szerint a Bizottság információkérésre lehetőleg 30 napon belül válaszol, állami támogatási szabályok alkalmazására vonatkozó kérdésekre pedig lehetőleg 4 hónapon belül véleményt ad (Közlemény 94. pont). E vélemény a nemzeti bíróságot nem köti és nem zárja el attól a lehetőségtől, hogy előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen. Emellett az Európai Bizottság kifejezetten pályázati eljárások tekintetében is adott ki közleményt [a hatóságok általi földterület- és épületértékesítés állami

támogatási elemeiről szóló közlemény (97/C 209/03)], melyben meghatározta azokat a követelményeket, amelyek teljesülése esetén vélemezni fogja a Bizottság, hogy nincs állami támogatásról szó.

E jogi jellegű uniós dokumentumokból kitűnik, hogy pályáztatási eljárások esetében is felmerülhet az EUMSZ 107. cikk 1. bekezdésének alkalmazása, továbbá az is, hogy a bíróságoknak az ezzel kapcsolatos felperesi érvelésekkel érdemben foglalkozniuk kell. Ebből pedig nem lehet más következtetést levonni, mint hogy a közigazgatási hatósági eljárásokban, így jelen árverési eljárás során is figyelemmel kellett lenni ezekre a szabályokra. Mindez nem jelenti azt, hogy a hatóság által meghozott elsőfokú határozat indokolásában bármilyen formában ki kellene térnie erre a kérdésre, noha eljárásra során az ezzel kapcsolatos kockázatokat fel kell mérnie. Abban az esetben viszont, ha valamely ügyfél fellebbezésében a tiltott állami támogatásokkal összefüggő érvekre hivatkozik, akkor a határozatnak ezen érvekkel érdemben kell foglalkoznia. A jelen ügy tárgyát képező árverési eljárás célja – többek között – a verseny élénkítése, míg a tiltott állami támogatásokra vonatkozó rezsím alapvető indoka szintén a verseny védelme. Ezért csak jól megalapozott és kellően komoly érvelés vezethet eredményre, és az érvelés komolyságához elegendő igazodnia a másodfokú határozat indokolásának. A fentiekre tekintettel a jogerős ítélet helytállóan rögzítette indokolásában, hogy az alperesnek döntése során figyelembe kell vennie az EUMSZ 107. cikk 1. bekezdését.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának magyar vonatkozású ítéletei

1. Horváth István és Kiss András Magyarország elleni ügye (11.146/11. sz. ügy)⁶¹

A kérelmezők Nyíregyházán élő, cigány származású magyar állampolgárok.

Az első kérelmező általános iskolai képzését egy kisegítő általános és szakiskolában kezdte 2001-ben egy szakértői bizottság ajánlása alapján, amely "enyhén értelmi fogyatékos"-nak minősítette. A vizsgálatot az az óvoda kérte, ahová járt. A vizsgálat számos tesztből állt, beleértve különböző típusú IQ-teszteteket, amelyek különböző eredményre vezettek, azt mutatva, hogy az ő IQ-ja 64 és 83 között van. Az első kérelmező szüleinek a szakértői bizottság már a vizsgálat lebonyolítása előtt megmondta, hogy kisegítő iskolába fogják elhelyezni, és arra kérték őket, hogy írják alá a szakértői véleményt. A szüleit nem hívták meg, hogy vegyenek részt a felmérésben vagy a későbbi vizsgálatokban a következő évek során. Egy 2007-es vizsgálat után a szakértői bizottság megállapította, hogy az első kérelmező jó eredményeket ért el az iskolában, de fenntartotta a kisegítő iskolai elhelyezését.

A második kérelmező 1999-ben egy rendes általános iskolában kezdte tanulmányait. Az első tanév alatt az iskola kérte egy szakértői bizottság általi megvizsgálását, amely 2000-ben úgy találta, hogy "enyhén értelmi fogyatékos". Azt találták, hogy az IQ-ja a tesztől függően 63 és 83 között van. A második kérelmezőt ezután szülei tiltakozása ellenére egy kisegítő általános és szakiskolában helyezték el. Egy későbbi ellenőrző vizsgálat során a szakértői bizottság megjegyezte: annak ellenére, hogy jó eredményeket ér el az iskolában, a második kérelmező analitikus gondolkodása fejletlen. A bizottság állította, hogy a kisegítő iskolában kell maradnia.

Egy nyári tábor során 2005-ben, ahol a kérelmezőket különböző tesztekkel értékelték, független szakértők úgy találták, hogy egyikük sem szellemi fogyatékos, és normál tanrendű iskolában is oktathatók. A szakértők megjegyezték, hogy az iskolai felmérő tesztekben alkalmazott vizsgálati módszereket felül kell vizsgálni, és azt, hogy a cigány gyerekek jobban teljesítették a teszteket, ha azokat nem az etnikai többséghez tartozó gyermekeknek tervezték.

2006 novemberében mindkét kérelmező kártérítési keresetet nyújtott be a megyei bírósághoz – a Ptk. és a Köznevelési törvény szerinti egyenlő bánásmód elvének megsértését állítva – a szakértői bizottság, a megyei önkormányzat és az ellen az általános és szakiskola ellen, ahová jártak. Azt állították, hogy a szakértői bizottság hátrányosan megkülönböztette őket és téves diagnózist állított fel róluk, és hogy rendszerszintű hibák voltak a diagnosztikai rendszerben, amely nem vette figyelembe a cigány gyerekek a társadalmi és kulturális háttérét, és hogy – megsértve a vonatkozó jogszabályokat – szüleiket nem tájékoztatták a bizottság eljárásáról. Előadták továbbá, hogy a megyei önkormányzat elmulasztotta hatékonyan ellenőrizni a szakértői bizottságot, és az iskolában tanító tanároknak észre kellett volna venniük, hogy normális képességeik vannak.

A megyei bíróság 2009 májusában úgy találta, hogy a kérelmezők oktatásának kezelése az egyenlő bánásmóddal és oktatáshoz fűződő jogaik megsértésének minősül. A szakértői bizottság elmulasztotta egyedileg azonosítani a kérelmezők sajátos oktatási igényeit, és hogy az elhelyezést bonyolító szociális szolgálat elakadt az átszervezések és a munkaerőhiány miatt. Mindkét kérelmezőnek kártérítést ítélt meg. A szakértői bizottság nem fellebbezett.

Az iskola és a megyei önkormányzat fellebbezése folytán eljáró ítélet az elsőfokú ítéletet 2009 novemberében megváltoztatta, és a kérelmezők keresetét elutasította. A Legfelsőbb Bíróság 2010 augusztusában a másodfokú ítéletet hatályában fenntartotta, tekintettel arra a megállapításra, hogy az iskola és a megyei önkormányzat magatartása nem sértette a kérelmezők egyenlő bánásmóddal való jogát. Ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság elismerte, hogy vannak „a diagnosztikai rendszerben téves diagnózishoz vezető rendszerszintű hibák”, és megjegyezte: az állam felelőssége, hogy létrehozson

⁶¹ Az ítélet 2013. április 29-én vált véglegessé.

„egy megfelelő szakmai protokoll, amely figyelembe veszi a cigány gyermekek sajátos hátrányos helyzetét.”

A kérelmezők – az Egyezmény 14. cikkére az Első kiegészítő jegyzőkönyv 2. cikke tekintetében hivatkozva – azt sérelmezték, hogy kiegészítő iskolában való oktatásuk etnikai alapú hátrányos megkülönböztetést jelent az oktatáshoz való joguk tekintetében. Állították, hogy az elhelyezésükhöz használt tesztek kulturálisan elfogultak és tudásalapúak, ami a cigány gyermekeket hátrányos helyzetbe hozza.

A Bíróság megjegyezte, hogy a cigány gyerekek felülreprezentáltak abban a kiegészítő általános és szakképző iskolában, ahová a kérelmezők jártak, hogy a cigány gyerekek általában is felülreprezentáltak voltak a kiegészítő iskolákban Magyarországon az értelmi fogyatékosok rendszerszintű téves megállapítása miatt. A magyar Kormányzat az alapul szolgáló adatokat is vitatta. Ezt a helyzetet a cigány gyermekek Magyarországon és más európai országokban speciális iskolákban történő téves elhelyezése hosszú történelmének összefüggésében kell szemlélni.

Bár lehetne amellett érvelni, hogy az a helyzet, amely a kérelmezők eltérően kezelését eredményezte – az iskolai értékelés – más hátrányos helyzetű társadalmi csoportokra is hasonló hatással lehet, ennek ellenére, az első látásra, a közvetett hátrányos megkülönböztetés esete forog fenn. A Kormányzatnak ezért be kellett bizonyítania, hogy a bánásmódbeli eltérésnek nem volt aránytalanul hátrányos hatása.

A Bíróság elfogadta, hogy a magyar Kormányzatnak speciális iskolák megtartására irányuló álláspontját az a szándék motiválta, hogy megoldást találjanak a sajátos nevelési igényű gyermekek számára. Azt is elismerte, hogy a magyar hatóságok számos intézkedést tettek, hogy az iskolai elhelyezés során elkerüljék a téves értékelést. A Bíróság azonban osztotta az Európa Tanács más szerveinek aggodalmát a speciális iskolákban követett szűkített tananyag és a rendszer által okozott elkülönítés kapcsán. A Rasszizmus és Intolerancia elleni Európai Bizottság (ECRI) által 2009-ben közzétett Magyarországról szóló jelentése úgy találta, hogy az enyhe tanulási zavarokkal küszködő gyermekek nagy része könnyedén beilleszthető a rendes iskolákban, de gyakran mégis tévesen értékeli őket a kulturális különbségek miatt. Ha egyszer tévesen elhelyezték őket, ezek a gyermekek aligha törnek ki az alacsonyabb szintű oktatási rendszerből.

Mivel a kérelmezők a magyar bíróságok előtt nem hozták fel az elfogult tesztelés állítólagos szerkezeti problémájával kapcsolatos panaszukat, a Bíróság kérelmüknek ezt a részét elfogadhatatlannak nyilvánította. Megjegyezte azonban, hogy a tesztek, amelyeket a kérelmezők tanulási képességének felmérésére használtak, vitákra adnak okot, és továbbra is tudományos vita tárgyát képezik. Különösen, a magyar hatóságok az értelmi fogyatékosok határértékét 86-os IQ-ban állapították meg, ami lényegesen nagyobb, mint WHO-érték, vagyis a 70-es IQ.

Az első fokú bíróság a kérelmezők esetében megállapította, hogy a szakértői bizottság elmulasztotta egyéniesíteni értékelésüket, és meghatározni különleges oktatási igényeik természetét. Ezt a megállapítást a fellebbezésben sem vitatták, sőt, a magyar bíróságok elismerték az értékelési rendszer hiányosságait. A kérelmezők esetének tényállása arra utal, hogy az állítólag „enyhén értelmi fogyatékos” cigányok beiskolázásának szabályai nem társulnak megfelelő biztosítékokkal, amelyek biztosíthatnák, hogy hátrányos helyzetű csoport tagja lévén különleges oktatási igényeiket figyelembe vegyék. Ennek eredményeként elszigetelődnek a lakosság szélesebb köréből való tanulóktól, és olyan oktatásban részesülnek, amely valószínűleg inkább veszélyezteti a személyes fejlődésüket ahelyett, hogy segítené őket azon képességeik fejlesztésében, amely megkönnyíti életüket a többségi társadalomban. A magyar Kormányzat tehát elmulasztotta bizonyítani azt, hogy az eltérő bánásmódnak nincs aránytalanul hátrányos hatása a kérelmezőkre. Ennek megfelelően az Egyezmény 14. cikkét az Első kiegészítő jegyzőkönyv 2. cikke tekintetében mindkét kérelmező esetében megsértették.

2. R.R. és mások Magyarország elleni ügye (19.400/11. számú ügy)⁶²

A kérelmezők: R.R., Magyarországon élő szerb állampolgár, és az élettársa, H.H., valamint három kiskorú gyermekük.

A hamis személyazonossággal Magyarországon bujkáló R.R.-t, aki korábban részt vett egy szerb, drogkereskedelemmel foglalkozó bűnszervezetben, a magyar rendőrség 2007. június 12-én letartóztatta. Számos bűncselekmény elkövetését beismerte, valamint vádalkut kötött, amiért cserébe információkkal szolgált a bűnszervezet tevékenységéről. Mivel arra kötelezték, hogy nyilvános tárgyaláson tegyen tanúvallomást, kitéve ezzel magát és családját a szerb bűnszervezet bosszújának, őt és családját 2007. augusztus 28-án felvették a Védelmi Programba, amelynek keretében új személyazonosságot, lakóhelyet és megélhetést kaptak.

Ezen idő alatt R.R. börtönben volt. Állítása szerint a bírósági eljárás ideje alatt édesanyját szerbiai otthonában bántalmazták azért, mert ő együttműködött az igazságszolgáltatási szervekkel. A Kormányzat álláspontja szerint a kérelmezőkre leselkedő lehetséges veszélyek gondos felmérése nem erősíti meg R.R. azon állítását, hogy a szerb bűnszervezet 200.000,-Euro vérdíjat tűzött ki a fejére. A kérelmezők véleménye szerint a Tanúvédelmi Szolgálat tisztségviselői által összegyűjtött adatok nem megfelelőek.

R.R.-t 2009. március 23-án bűnösnek találták kábítószerrel és lőfegyverrel való visszaélés büntetésében, valamint más bűncselekmények elkövetésében is, és 9 év szabadságvesztésre ítélték. Néhányat azok közül, akik a hatóságok álláspontja szerint veszélyt jelenthettek a kérelmezőkre, ugyanezen eljárás keretében elítélték. Ezt követő fogvatartása során a hatóságok arra kezdtek gyanakodni, hogy R.R. továbbra is kapcsolatban áll bűnözői csoportokkal, különösen miután rajtakapták, amint egy engedély nélkül magánál tartott laptopon keresztül kommunikál. Ennek jogkövetkezményeként 2012. április 12-én kizárták a Védelmi Programból. Az élettársát és gyermekeit ugyancsak kizárták a Védelmi Programból és visszaállították eredeti személyazonosságukat.

A Kormányzat előadta, hogy a Szolgálat a megállapodást inkább azért mondta fel, mert R.R. ismételten megszegte annak rendelkezéseit, mint azért, mert a kérelmezők fenyegetettsége csökkent. Bár álláspontjuk szerint a fenyegetettség is csökkent, mivel a veszélyforrását jelentő egyéneket letartóztatták. A kérelmezők szerint a bebörtönzések ellenére a bűnszervezet, amely R. R. nyomában volt, még mindig tevékeny és valós veszélyt jelent.

Ezt követően a büntetőeljárásban résztvevők személyi védelme keretében H.H. számára megadtak egy éjjel-nappal hívható segélyszámot, valamint meghatározott időközönként a rendőrök ellenőrizték őket, R.R.-t pedig áthelyezték a biztonsági körletbe. A kérelmezők eredeti okmányait visszaadták, a fedő-okmányokat pedig visszavonták. R.R. és H.H. kérelmükben előadták, hogy mivel gyermekeiknek a saját, valódi nevükön kell visszatérniük az iskolába, nyilvánosságra került az a tény, hogy a család 5 éven keresztül részt vett a tanúvédelmi programban, személyi körülményeik és hollétük bárki számára hozzáférhetővé vált.

A kérelmezők – az Egyezmény 2. cikkére hivatkozással – azt állították, hogy a Védelmi Programból történő kizárásuk azon az alapon, hogy R. R. bűnözői csoportokkal tartott fenn további kapcsolatot, az életüket veszélyeztette.

A kérelmet 2011. március 22-én nyújtották be; a Bíróság 2012. május 16-án az Eljárási Szabályzat 39. rendelkezése alapján ideiglenes intézkedésként felhívta a Kormányzatot, hogy az eljárás folyamatban léte alatt tegyen meg mindent a kérelmezők személyes biztonsága érdekében.

A Bíróság álláspontja szerint a kérelmezők élete jelentős veszélynek volt kitéve a Védelmi Programba történő felvételükkor. Valójában a hatóságok a fenti intézkedés alkalmazásakor hallgatólagosan elismerték a komoly veszély fennálltát. A kérelmezők azon állítását sem cáfolták, hogy a bűnszervezet továbbra is veszélyt jelent rájuk nézve. Ami azt illeti, hogy a veszély a kérelmezők Programból való kizárása idején is fennállt-e, a Kormányzat elismerte, miszerint a kérelmezők kizárásának nem a veszélyeztetettség mértékének csökkenése volt az oka. Továbbá, a Bíróság nem látta az okozati összefüggést a Kormányzat érvelésében, a kérelmezőkre veszélyforrását jelentő

62 Az ítélet 2013. április 29-én vált véglegessé.

személyek 2010-es letartóztatása és a kérelmezők Programból történő 2012 áprilisi kizárása között. Ezen tényeket figyelembe véve, a Bíróság megállapította, hogy a kérelmezőket nem a fenyegetettség megszűnése hanem más okok miatt zárták ki a Programból, és úgy találta, hogy a Kormányzat sem igazolta a veszélyeztetettség megszűnését. Valójában a személyi védelem keretében tett intézkedések nem helyettesítették kielégítően a korábbi programot, minthogy pusztán egy segélyhívószámból és alkalmoszerű rendőri felügyeletből álltak. Tekintettel arra is, hogy a Bíróság esetjoga, a Miniszterek Tanácsa és az Európai Tanács milyen nagy jelentőséget szentel a tanúvédelmi programoknak, a Bíróság álláspontja szerint Magyarország veszélyeztette a kérelmezők életét, megsértve az Egyezmény 2. cikkét.

A Bíróság az ideiglenes intézkedés hatályát jelen ítélet véglegessé válásáig fenntartotta.

A Bíróság emlékeztetett, hogy míg az Állam joga, hogy kiválassza – a Miniszterek Bizottságának felügyelete alatt – azokat az eszközöket, amellyel kötelezettségeinek eleget tesz, a Bíróság az Egyezmény 46. cikke alapján jelezheti, hogy milyen típusú intézkedéseket kell megtenni annak érdekében, hogy egy általa feltárt helyzetnek véget vessenek. A Bíróság úgy ítélte, hogy annak érdekében, hogy orvosolják H. H. és a gyermekei – akiket anélkül zártak ki a Védelmi Programból, hogy a hatóságok megbizonyosodtak volna arról, hogy a velük szembeni fenyegetés megszűnt – jogsérelmét, Magyarországnak intézkedéseket kell tennie annak érdekében, hogy megfelelően megvédjék őket, ideértve – ha szükséges – megfelelő fedő-személyazonosságot is, amely egyenértékű a Programban nyújtottal, míg be nem bizonyosodik, hogy a fenyegetés megszűnt.

A Bíróság H.H. és gyermekei javára 10.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának kiemelten fontos ítéletei

1. Nemzetközi Állatvédők Egyesült Királyság elleni ügye (48.876/08. sz. ügy)⁶³

A kérelmező egy az Egyesült Királyságban alapított nem kormányzati szervezet, amelynek céljai közé tartozik az állatok szenvedéstől való védelme. A kérelmező hadjáratot folytat az állatok kereskedelmi, tudományos és szabadidős célú felhasználása ellen, és arra törekszik, hogy ennek érdekében változások történjenek a jogban és a közpolitikában, befolyásolja a közvéleményt valamint a parlamenti álláspontot. A szervezet kampány célkitűzéseiből adódóan, nem jogosult arra, hogy jótékonyági szervezetként vegyék nyilvántartásba.

A kérelmező 2005-ben kampányt („Egy főemlős a társam”) indított a főemlősök állatkerti és cirkuszi tartása és kiállítása, valamint televíziós reklámokban való felhasználása ellen. A kampány részeként szerette volna bemutatni egy televíziós hirdetést egy ketrecben ülő, megbilincselte lánnyal, majd egy csimpánzzal ugyanebben a helyzetben. A hirdetést benyújtotta az illetékes testülethez a vonatkozó jogi és etikai szabályoknak való megfelelés felülvizsgálata végett. A testület visszautasította a hirdetést engedélyezését, felhívva a figyelmet a kérelmező céljainak politikai jellegére, ami a 2003-as hírközlési törvény 321. cikkének (2) bekezdése alapján tilossá teszi a hirdetés közvetítését.

Ezt a határozatot a Felsőbíróóság 2006 decemberében, a Lordok Háza 2008 márciusában helybenhagyta. A Lordok Háza ítéletében többek között úgy tartotta, hogy a politikai hirdetések tilalmát az Egyesült Királyság joga alapján igazolja az a cél, hogy megelőzzék a nyilvános vita legnagyobb költséges általi eltorzítását, így a 2003-as törvényben megtestesülő jogalkotói döntés nem összeegyeztethetetlen az Európai Emberi Jogi Egyezmény 10. cikkével.

A hirdetés a világhálón megtekinthető volt és jelenleg is megtekinthető.

A kérelmező – az Egyezmény 10. cikkére hivatkozással – azt sérelmezte, hogy indokolatlanul tagadták meg tőle azt a lehetőséget, hogy a televízióban vagy a rádióban hirdessen.

Mindkét félnek ugyanaz volt a célja, hogy fenntartsa a közérdekű tárgyú viták szabadságát és sokszínűségét, és általában hozzájáruljon a demokratikus folyamathoz. Abban is egyetértettek, hogy ez egy teljességgel legitim cél.

⁶³ Az ítéletet a Nagykamara 2013. április 22-én hozta.

A Bíróság ezért azt kellett eldöntenie, vajon a tilalom túl messzire ment-e a közérdekű vitákban való részvétel jogának korlátozásában. Mérlegelte az egyensúlyt, egyrészt a kérelmező nem kormányzati szervezet nyilvánosságának szánt közérdekű adatok és eszmék közléséhez fűződő joga, másrészt a hatóságok azon vágya között, hogy megvédjék a demokratikus vitát és folyamatot a befolyásos médiához előnyös hozzáféréssel bíró, erős pénzügyi csoportok általi eltorzításától. Az értékelésnek három fő tárgya volt: az eljárás, amellyel a tilalmat elfogadták, és bármiféle, igazságszolgáltatási hatóság általi felülvizsgálat lehetősége; a tilalom hatása, és minden olyan lépés, amely mérsékelhette azt; és az, hogy mi történik más országokban, különösen azokban, ahol az Egyezményt alkalmazzák.

Ami az eljárást illeti, figyelembe vette azt a tényt, hogy az Egyesült Királyságban a politikai adásokat szabályozó komplex szabályozási rendszer szigorú és állandó ellenőrzésnek van alávetve, amelyet a parlamenti, illetőleg a bírósági szervek érvényesítenek. A tilalom egy átfogó jogalkotás előtti felülvizsgálat tárgya volt, és egyhangúlag fogadta el a többpárti parlament. A tilalom arányosságát is részletesen vizsgálta a Felsőbíróság és a Lordok Háza. Mindegyik szakaszában megvizsgálták az intézkedés egyezménnyel való összhangját, és elemezték a vonatkozó esetjogot.

A Bíróság elutasította a kérelmező érveit, amely a jogalkotói döntés mögötti logikát kérdőjelezték meg, úgy találva, hogy:

- A sugárzott média befolyásos, hatása azonnali és erőteljes. Nincs bizonyíték arra, hogy az internet és a közösségi média utóbbi években tapasztalható fejlődése az Egyesült Királyságban megváltoztatta volna ezt a befolyást olyan mértékben, hogy annak alá kellene ásnia a kifejezetten a sugárzott médiára vonatkozó tilalom szükségességét.
- A hirdető, jól ismerve a sugárzott hirdetések előnyeit, továbbra is hajlandóak olyan nagy összegű pénzt fizetni az ilyen reklámokért, amelyek messze túlterjedt egy, a nyilvános vitában részt venni kívánó civil szervezet lehetőségein;
- A tilalom alól ellenőrzött módon mentesülnek a politikai pártok – a demokratikus folyamat legközpontibb részéhez tartozó testületek – azáltal, hogy számukra ingyenes pártpolitikai, választási és népszavazási kampány-adásokat biztosítanak;
- Egy kevésbé korlátozó tilalom lehetővé tételét visszaélésekhez és az önkényességhez vezethet, olyanokra, mint hogy programmal rendelkező gazdag testületeket állítanának szembe pontosan a célból létrehozott társadalmi érdek-képviselői csoportokkal vagy nagyszámú hasonló érdekcsoportot hoznának létre, így halmozva fel a reklámidőt. Tekintettel a bonyolult jogszabályi háttérre, az ilyen típusú szabályozás bizonytalansághoz, perlekedéshez, költségekhez és késedelemhez vezethet.

Ami a tilalom hatását illeti, a Bíróság megjegyezte, hogy a tilalom csak a hirdetésekre vonatkozik, és a kérelmező civil szervezet mind a sugárzott (politikai természetű rádiós és televíziós vitaműsorok vagy politikamentes ügyekben ingyenes rádiós és televíziós hirdetések) és a nem-sugárzott (nyomtatott sajtó, világháló és közösségi média, bemutatók, plakátok és szórólapok) alternatív médiához hozzáfért.

Végül, bár lehet, hogy van egy, a széleskörű tiltástól távolodó irányvonal, nincs európai egyetértés abban, hogyan szabályozzák a sugárzott médiában a fizetett politikai hirdetéseket. Lényegesen különböző eszközöket alkalmaznak a Szerződő Államok, hogy szabályozzák a politikai hirdetéseket, tükrözve a történeti fejlődés, a kulturális sokszínűség, a politikai gondolkodás és a demokratikus elképzelések jelentős különbségeit. Az egyetértés hiánya azt jelenti, hogy az Egyesült Királyság Kormányzatának nagyobb mozgástere van, amikor olyan kérdésekben dönt, mint a közérdekű viták korlátozása.

A Bíróság ezért úgy ítélte, hogy meggyőző érveket adtak elő a politikai hirdetésekre az Egyesült Királyságban alkalmazott tilalomra vonatkozóan, és hogy az nem minősül a kérelmező civil szervezet szabad véleménynyilvánításhoz való jogába való aránytalan beavatkozásnak; ennek megfelelően az Egyezmény 10. cikkét nem sértették meg.

2. Hristozov és mások Bulgária elleni ügye (47.039/11. és 358/12. számú ügy)⁶⁴

A tíz bolgár kérelmező közül kilenc végstádiumban lévő rákos beteg; közülük négyen az eljárás folyamán meghaltak, az eljárást helyettük hozzátartozóik folytatták.

Azt követően, hogy a kérelmezők esetében a hagyományos kezelés kudarcot vallott, vagy az orvosi szakvélemény szerint az orvosi kezelés nem hozná a kívánt eredményeket, illetve az Bulgáriában nem érhető el; a kérelmezők egy szófiai magánklinikán jelentkeztek. A klinikán ismertettek velük egy kanadai cég által fejlesztett kísérleti fázisban lévő rák elleni gyógyszert. A gyógyszert még egyetlen országban sem engedélyezték, ám néhány ország megengedi „könyörületből történő használatát”, ami azt jelenti, hogy hozzáférhetővé teszik a terméket olyan életveszélyes betegségben szenvedőknek, akik nem kezelhetők kielégítő módon az engedélyezett gyógyszerekkel.

A cég 2011. januárjában arról értesítette a bolgár Egészségügyi Minisztériumot, hogy a pre-klinikai fejlesztési szakaszban ingyenesen hozzáférhetővé kívánja tenni a klinika részére a készítményt, hogy olyan rákbetegek használják, akiken a hagyományos kezelés már nem segít, a kezelés hatásainak adataiért cserébe. A kérelmezők kérték a gyógyszer használatának engedélyezését, ám – 2011. július és augusztus között – a bolgár Gyógyszer Ügynökség a kérelmeket elutasította arra hivatkozva, hogy mivel a kísérleti terméket egyetlen országban sem engedélyezték vagy vizsgálták meg klinikailag, annak használata nem engedélyezhető Bulgáriában az alkalmazandó előírások szerint. A kérelmezők fellebbezése folytán eljáró bolgár Egészségügyi Minisztérium helyben hagyta az Ügynökség döntését. A bolgár ombudsman – 3 kérelmező kérelme folytán – lényegében ugyancsak megerősítette a fenti álláspontot.

A kérelmezők álláspontja szerint azzal, hogy a bolgár hatóságok nem engedélyezték részükre a kísérleti rák elleni gyógyszer használatát, megsértették a 2., 3., és 8. cikkben foglalt jogukat.

A Bíróság elutasította a Kormányzat arra irányuló kérelmét, hogy az időközben elhalálozott kérelmezők kérelmét utasítsa vissza. Úgy ítélte, hogy az ügynek erkölcsi vonatkozása is van, az elhalálozott kérelmezők rokonainak jogos érdeke fűződik a kérelem elbírálásához még a kérelmezők halála után is. Sőt, az ügy valójában a kérelmezők halálával szorosan összefügg. A Bíróság ugyancsak elutasította a Kormányzatnak azt a kifogását, hogy a kérelmezők nem kérték a hatósági határozatok bírósági felülvizsgálatát.

A kérelmezőknek azon érvére tekintettel, miszerint a bolgár jogot olyan módon kellett volna kialakítani, hogy jogosítsa fel őket kivételes esetekben kísérleti stádiumban lévő, még nem vizsgált készítmények használatára, a Bíróság megjegyezte: az Állam 2. cikk szerinti kötelezettsége magában foglalhatja azt, hogy az élet védelme érdekében megfelelő jogi szabályozást vezessen be. Például a Szerződő Állam köteles lehet olyan szabályokat alkotni, amelyek kötelezik a kórházakat arra, hogy betegek élete védelmében megfelelő intézkedéseket fogadjanak el.

Bulgária azonban jogilag szabályozta a kísérleti fázisban lévő gyógyszerekhez történő hozzáférés lehetőségét arra az esetre, ha a hagyományos kezelések eredménytelennek bizonyulnának. A Bíróság álláspontja szerint a 2. cikk nem értelmezhető úgy, mint amely megköveteli, hogy a nem engedélyezett gyógyszerekhez való hozzájutást a végstádiumban lévő betegek számára különlegesen szabályozzák. A Bíróság megjegyezte, hogy az Európai Unió joga tagállami hatáskörbe sorolta ezen kérdést, és az európai államok különbözőképpen szabályozták a kísérleti gyógyszerek használatának körét. Ezért a 2. cikk megsértése nem állapítható meg.

A kérelmezők helyzete nem hasonlítható össze azokéval, akik azt sérelmezték, hogy a fogvatartásuk alatt hiányzott az egészségügyi ellátás, vagy akik azért nem voltak képesek kezelteni magukat, mert olyan országba toloncolták ki őket, amelyben hiányzott a megfelelő orvosi ellátás. A Bíróság álláspontja szerint a kérelmezők kérelme az embertelen vagy megalázó bánásmód fogalmának olyan kiterjesztett értelmezésén alapult, amely nem fogadható el. Nem lehet azt mondani, hogy a hatóságok, amikor megtagadták a kérelmezőktől egy olyan – akár esetleg életmentő – termékhez való hozzáférést, amelynek biztonsága és a hatékonysága is még kétséges, közvetlenül hozzájárultak a kérelmezők testi szenvedéseikhez. Való igaz, hogy a bolgár hatóságok döntése, amennyiben megakadályozta a kérelmezőket hogy igénybe vegyenek egy készítményt, amelyről azt hitték, hogy

64 Az ítélet 2013. április 29-én vált véglegessé.

növelheti az esélyüket a gyógyulásra és a túlélésre, lelki gyötrelmet okozott nekik, különösen arra a tényre tekintettel, hogy más országokban a termék kivételes alapon hozzáférhető volt. A Bíróság azonban nem ítélte úgy, hogy a hatóságok elutasító döntése elérte a súlyosságnak azt az elégséges fokát, hogy azt embertelen bánásmódnak lehetne minősíteni. Az Egyezmény 3. cikke nem kötelezi a Szerződő Államokat arra, hogy enyhítsék a különböző államok egészségügyi ellátási színvonala közti különbségeket. Végül, a Bíróság álláspontja szerint a kérelmezőkkel szemben tanúsított magatartás nem volt megalázó vagy lealacsonyító. Ezzel összhangban az Egyezmény 3. cikkét nem sértették meg.

A Bíróság kiemelte, hogy az azzal kapcsolatos panasz, hogy jogszabályilag korlátozták a kérelmezők képességét, hogy megválasszák azt a módot, ahogyan őket kezelik életük lehetséges meghosszabbításának kilátásával, nyilvánvalóan a 8. cikk alapján vizsgálendő. E cikk alapján a Bíróság több esetben is vizsgálta azt, hogy a Szerződő Államok milyen körben használhatják kényszerítő hatalmukat, hogy megvédjék az embereket saját tetteik következményeitől, különösen akkor, ha a magatartást az egészséget vagy az életet veszélyezteti. A Bíróság nem találta szükségesnek eldönteni azt a kérdést, hogy jelen esetben a kérelmezők magán- és családi élet tisztelgetben tartásához való jogába való beavatkozásként, vagy a kérelmezők helyzetében lévő személyek jogait biztosító jogi keretek biztosításának állam általi mulasztásként vizsgálendő. Bármely eset is áll fent, meg kell teremteni a megfelelő egyensúlyt a versengő egyéni és közösségi érdek között.

A kérelmezők érdeke volt, hogy szabadságukban álljon választani – végső eszközként – egy teszteletlen kezelést, amely ugyan kockázatokat hordozhatott, de amelyet ők és orvosaik az ő helyzetükben megfelelőnek gondoltak, megkísérelve életük megmentését. Egészségi állapotukra és annak várható változására tekintettel, nekik más betegeknél nagyobb érdekük fűződött ahhoz, hogy hozzáférjenek a kísérleti kezeléshez, amelynek minősége, biztonságossága és hatékonysága még nem volt átfogó vizsgálat tárgya. A közösség versengő érdeke a kísérleti termékek halálos betegek számára való hozzáféréseinek szabályozásához a következő elemekből állt: hogy megvédjék őket, tekintettel sérülékeny állapotukra és a lehetséges veszélyekre és előnyökre vonatkozó világos adatok hiányára, egy cselekménysorral szemben, amely végső állapotuk ellenére is káros lehet egészségükre és életükre; biztosítsák azt, hogy a nem engedélyezett készítmények behozatalának, kereskedelmének vagy használatának tilalmát ne hígítsák fel és ne kerüljék meg; és biztosítsák, hogy az új gyógyszerek fejlesztését ne veszélyeztesse például a csökkent betegrésztétel a klinikai vizsgálatok során. Mindezek az érdekek kapcsolódnak az Egyezmény 2., 3. és 8. cikkében biztosított jogokhoz.

A Bíróság részére rendelkezésre álló összehasonlító-jogi adatokkal összhangban az európai államok között mostanában van egy világos irányvonal afelé, hogy megengedjék – kivételes körülmények között – a nem engedélyezett gyógyászati készítmények használatát. Ez a formálódó egyetértés azonban nem jogukban bevett alapelveken alapul, és nem terjed ki a pontos módra, ahogyan ezt a használatot szabályozzák. Az Államoknak ezért széleskörű mérlegelési joga van ezen a területen, különösen a részletszabályok tekintetében, tekintettel a versengő közösségi és egyéni érdekek közti egyensúly elérésére.

A bolgár hatóságok akként biztosítják az egyensúlyt az érdekek között, hogy megengedik azoknak a betegeknek, akiket nem lehet kielégítő módon kezelni a hagyományos gyógyászati készítményekkel, hogy hozzájussanak – bizonyos körülmények között – olyan gyógyászati készítményekhez, amelyeket Bulgáriában nem engedélyeztek, de csak akkor, ha más országban már engedélyezték. Az a tény volt a hatóságok elutasító döntésének fő indoka, hogy azzal a készítménnyel, amelyet a kérelmezők használni akartak, nem ez volt a helyzet. A bolgár hatóságok a lehetséges terápiás előnyök és a gyógyszer-mellékhatások elkerülése közti egyensúlyt az utóbbi javára billentették. Az Államoknak széles körű mérlegelési jogkörére tekintettel azonban a Bíróság nem találta úgy, hogy ez a megoldás sérti az Egyezmény 8. cikkét. Még kevésbé ellentétes ezzel a cikkel, hogy egy állam szabályozza a magánélet lényeges vetületeit anélkül, hogy szabályokat alkotna a versengő érdekek mérlegelésére minden egyes eset körülményei között. Ezzel összhangban nem állapítható meg a 8. cikk megsértése.

3. Sašo Gorgiev Macedónia Egykori Jugoszláv Köztársaság elleni ügye (49.382/06. sz. ügy)⁶⁵

A kérelmezőt mellkason lőtte egy tartalékos rendőr, R. D., aki fegyveres és egyenruhában volt, és azt feltételezték, hogy az éjszakának abban a szakában a rendőrségen szolgálatban volt. R. D. 2002. január 6-án éjjel egy órakor felettesei értesítése nélkül elhagyta a rendőrőrsöt, és elment abba a bárba, ahol a kérelmező pincérként dolgozott. Hajnali 4 előtt tíz perccel leadott egy lövést, amely a mellkasán találta el a kérelmezőt. A kérelmező életveszélyes megsérült és maradandó sérüléseket szenvedett. R. D.-t az ellene indított büntetőeljárásban két év – négy évre felfüggesztett – szabadságvesztésre ítélték. A polgári perben a kérelmező azon igényét, hogy állapítsák meg az állam felelősséget az őt ért kár tekintetében, elutasították azon az alapon, hogy az állam nem rendelkezik a szükséges passzív perbeli legitimációval, minthogy R. D. magánszemélyként járt el.

A kérelmező – az Egyezmény 2. cikkére hivatkozással – azt sérelmezte, hogy egy állami alkalmazott által elkövetett életveszélyt okozó cselekmény áldozata volt, valamint – az Egyezmény 6. cikkére hivatkozással – azt, hogy a hazai bíróság nem ismerte el az Állam felelősségét.

A Bíróság úgy ítélte, hogy a kérelmező állami felelősséggel kapcsolatos panasza egyedül a 2. cikk értelmében vet fel kérdéseket.

A felek nem vitatták, hogy R. D. kirívóan megsértette a munkavégzési szabályokat: felettesei engedélye nélkül hagyta el a rendőrség munkaidőben, és ittasan veszélyeztette a kérelmező életét. Egyenruhában volt, és a szolgálati fegyverével lőtte meg a kérelmezőt.

Noha a Bíróság elfogadta, hogy a hatóságok objektíve nem láthatták előre R. D. viselkedését, hangsúlyozta, hogy az államnak ki kellett volna alakítania és szigorúan alkalmaznia kellett volna egy olyan megfelelő és hatékony biztosítékokból álló rendszert, amely ügynökei, különösen az ideiglenes mozgósított tartalékosok által elkövetett, szolgálati fegyverrel való visszaélést megelőzi. Macedónia Egykori Jugoszláv Köztársaság rendőrei azonban kötelesek voltak mindig maguknál hordani szolgálati fegyverüket, függetlenül attól, hogy szolgálatban voltak-e, és a Kormányzat nem adott tájékoztatást sem olyan szabályokról, amelyek célja hogy megelőzze az állami ügynökök szolgálati fegyverrel való visszaélését, sem arról, hogy az R. D.-t megvizsgálták-e abból a szempontból, hogy alkalmas-e a felvételre és a fegyverrel való felszerelésre. A Bíróság ezért úgy ítélte, hogy az állam felelős volt bárbeli életveszélyes viselkedéséért, így megsértve az Egyezmény 2. cikkét.

A Bíróság a kérelmező javára 3.390,-Euro vagyoni és 12.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

4. Segame SA Franciaország elleni ügye (4.837/06. sz. ügy)⁶⁶

A kérelmező, egy francia jog szerint működő, párizsi székhelyű részvénytársaság, amely egy művészeti galériát igazgat. Ellenőrizték és az adóhatóság értesítette két további adóbecslésről, amely a nemesfémek, ékszerek, műtárgyak, gyűjteményes darabok és régiségek értékesítésből származó bevétel után fizetendő adót (műtárgy-adót) érintette. A becslés mellett a kérelmezőt késedelmi kamat fizetésére kötelezték és az Általános Adótörvénykönyv alapján bírságot is kiszabtak rá, amely abban az időszakban a be nem fizetett adó 100%-ával volt egyenlő. A kérelmezőtől követelt adó teljes összege 2.428.133,-Euróra rúgott, amiből 1.214.066,93 Euro volt a bírság.

A kérelmező 1997 decemberében panaszt nyújtott be az adóhivatal vezetőjének. Azt állította, hogy a műtárgy-adó azonos a hozzáadottérték-adóval, és ellentétes az Európai Unió Tanácsának irányelvével, amely különleges szabályokat állapít meg a műtárgyak és a gyűjteményes darabok tekintetében, vagy a tőkehozam-adóval, és így a Római Szerződésben tiltott exportkorlátozásokkal vagy belső vámokkal egyenértékű. Végül a kérelmező azt állította, hogy a bírságot, amely büntetéshez hasonló, bíróságnak kellett volna kiszabnia. Az adóhivatal vezetője elutasította a panaszt. Állította, hogy a szóban forgó adó nem egyenértékű a hozzáadottérték-adóval, és nem akadályozza az áruk szabad mozgását, mivel megkülönböztetés nélkül alkalmazták Franciaországban és az Európai Közösség bármely más tagállamában lebonnyolított adásvételre. Megjegyezte továbbá, hogy a Bíróság elfogadta, hogy a

65 Az ítélet 2012. július 19-én vált véglegessé.

66 Az ítélet 2012. szeptember 7-én vált véglegessé.

közigazgatási büntetések rendszere összeegyeztethető az Egyezményvel, feltéve, hogy azok alkalmazása bírósági felügyeletnek van alávetve.

A kérelmező 1998 júliusában keresetet indított a Párizsi Közigazgatási Bíróság előtt. A bíróság 2004 novemberében a keresetet elutasította. A kérelmező 2005. január 10-én fellebbezést nyújtott be a Párizsi Közigazgatási Fellebbviteli Bírósághoz. Ezenközben a 2005. december 7-ei, 1512. sz. végzés a be nem fizetett adó 100%-áról 25%-ára csökkentette a bírságot, továbbá az adóhatóság mentességet adott 910.549,93 Euró bírság vonatkozásában, és részleges mentességet a műalkotások további becslése alól. A közigazgatási fellebbviteli bíróság 2006 novemberében tartalmát tekintve helybenhagyta az ítélet, de egy a kérelmező által vásárolt műalkotás értékével csökkentette a fizetendő adót. Elutasította a kérelmező érvelését, különösen azt az állítását, hogy az adó nem egyeztethető össze a közösségi joggal, és rámutatott, miként a közigazgatási bíróság is tette, hogy a közigazgatási bíróság teljes hatásköre nem jelenti azt, hogy megváltoztathatná a bírság mértékét, ha a jogalkotó egységes kulcsot határozott meg. A kérelmező társaság felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, amit az Államtanács 2008 júniusában elutasított.

A kérelmező – az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésére hivatkozással – sérelmezte a rá kiszabott bírságot. Úgy vélte, hogy az általános adótörvénykönyv vonatkozó rendelkezése nem biztosított teljes jogkört az adóügyi bíróságnak, és nem tette lehetővé számára, hogy megváltoztassa a bírság összegét az adózóval szembeni vádak súlyosságával arányban.

A Bíróság emlékeztetett hogy a közigazgatási bírságok rendszere (jelen esetben az adóbírság) nem ellentétes az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdésével, feltéve, hogy az adózó keresettel fordulhat egy, az ellene hozott határozat tekintetében teljes joghatósággal rendelkező bírósághoz.

A Bíróság megjegyezte, hogy a kérelmező keresetet indíthatott a közigazgatási bíróságon az iránt, hogy mentesítsék a további adómegállapítás és a büntetések alól, és utóbb fellebbezést majd felülvizsgálati kérelmet nyújthatott be a közigazgatási fellebbviteli bírósághoz, illetőleg az Államtanácshoz. Ezek teljes eljárások voltak a közigazgatási bíróság előtt, amelyben a bíróság széles jogkört élvezett. Az adóügyekben a közigazgatási bíróságok a törvényben meghatározott mértékig mentesíthetik az adózót az adók és a kiszabott büntetéseket alól, vagy módosíthatják a követelt összeget, és a büntetések tekintetében helyettesíthetik a magasabb vagy alacsonyabb mértéket, a törvényben meghatározott keretek között.

A közigazgatási bíróság és a közigazgatási fellebbviteli bíróság előtt (amely bíróságok megfelelnek az Egyezmény 6. cikke 1. bekezdése követelményeinek) a kérelmező elő tudta terjeszteni minden ténybeli és jogi érvét, amelyet lényegesnek gondolt igénye alátámasztására, és különösen fel tudta vetni az adó állítólagos összeegyeztethetlenségét a közösségi joggal, és részletesen megvitatták az adó kiszámításánál alkalmazott adóalapot, amely egyébként a közigazgatási fellebbviteli bíróság csökkentette is az ő javára.

A kérelmező sérelmezte, hogy a közigazgatási bíróságoknak nem volt hatáskörük arra, hogy megváltoztassa a meg nem fizetett adó tekintetében kiszabott bírságot, mivel a vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem tették ezt lehetővé. A Bíróság kiemelte azonban, hogy maga a jogszabály tette a bírságot arányossá az adózó magatartásának súlyával. A bírság összegét a be nem fizetett adó százalékában határozta meg, és a jelen esetben a kérelmezőnek bőven volt lehetősége arra, hogy vitassa az adó kiszámításánál alkalmazott adóalapot.

A Bíróság továbbá elismerte – a Kormányzat előadásával összhangban – az adóigazgatási eljárás sajátos jellegét, ami magában foglalja a hatékonyság követelményét, mely szükséges az állam érdekeinek védelmében. Meg kell jegyezni továbbá ennek kapcsán, hogy az adóügyi viták nem képezik az Egyezmény szerinti büntetőjog "kemény magjának" részét.

Tekintettel arra, hogy a kérelmezőre kiszabott bírság mértéke, amelyet a 2005. december 7-ei végzés 25%-ban határozott meg, nem tűnik aránytalannak, a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy önkényesség hiányában az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdését nem sértették meg.

5. Armen Poghosyan és Anahit Baghdasaryan Örményország elleni ügye (22.999/06. sz. ügy)⁶⁷

Az első kérelmezőt 1999 márciusában bűnösnek találták emberölés és erőszakos közöszlész bűntettében, és 15 év szabadságvesztésre ítélték. Az eljárás során végig azt állította, hogy ártatlan, és csak azután ismerte be a bűncselekményeket, hogy a rendőrségi őrizetben bántalmazták. Az első kérelmezőt 2004 áprilisában szabadlábra helyezték, amikor az ellene hozott ítéletet hatályon kívül helyezték, mivel annak a bűncselekménynek a tényleges elkövetőjét, amely miatt őt elítélték, megtalálták, és az ügy vizsgálata során eljárási jogsértések is történtek. A vizsgáló és a rendőrök ellen, akik az emberölés nyomozásának kezdeti szakaszát végezték, büntetőeljárás indult, és 2005. június 15-én Lori Tartományi Bíróság két rendőr a vádakban bűnösnek talált, nevezetesen abban, hogy a kérelmezőt vallomásra kényszerítették. Megállapította különösen, hogy a kérelmezőt a rendőrségre vitték, ahol a rendőrök bántalmazták őt annak érdekében, hogy beismerő vallomást csikarjanak ki tőle.

Az első kérelmezőt 2004 májusában áldozatnak ismerték el, aki erkölcsi, fizikai és anyagi károk szenvedett a kihallgató testület és a nyomozó hatóság jogellenes cselekményei következtében. A Legfőbb Ügyészség közölte vele, hogy felmentettnek tekinthető, és a polgári jog alapján kártérítési igény illeti meg, amelyet az első kérelmező 2004 szeptemberében érvényesített is. A bántalmazás, jogellenes fogva tartása és a tisztességtelen elítélése miatt 34.050.000,-örmény dram vagyoni kártérítést követelt. Egy további keresetet is benyújtott, amelyben 60.000.000,-örmény dram nem vagyoni kártérítést követelt. Azt állította, hogy még ha mindeddig csak vagyoni kártérítést követelt is, ténylegesen sokkal nagyobb nem vagyoni kár érte. A bíróság 2005. április 28-án elutasította a keresetet azzal az indokkal, hogy ezzel a fajta károsodással az örmény Ptk. nem számolt. Az első kérelmező azonban igényt tarthat pénzbeli kártérítésre törvénytelen letartóztatás, fogvatartás, vád és elítélés miatt, és megítélt neki 6.250.000,-örmény dramot az 1998. október 11-e és 2004. április 17. között elvesztett jövedelem fejében. A döntés ellen benyújtott fellebbezéseit elutasították.

A kérelmező – többek között az Egyezmény 3. és 13. cikkére, valamint a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikkére hivatkozással – azt sérelmezte különösen, hogy rendőrségi bántalmazása, törvénytelen letartóztatása és fogvatartása, valamint tisztességtelen elítélése tekintetében nem vagyoni káraiért nem kapott kártérítést.

A Bíróság megjegyezte, hogy nem vizsgálhatja az Egyezmény 3. cikke alapján az első kérelmezővel szembeni rendőrségi bánásmód körülményeit, minthogy az események korábban történtek, mint ahogy az Egyezmény Örményországban hatályba lépett volna (2002. április 26-án). Azonban a 13. cikk alkalmazásához csak arra van szükség, hogy az egyénnek legyen egy, az Egyezmény fogalmi szerinti védhető igénye, és az Egyezmény egy másik rendelkezésének tényleges megsértése nem előfeltétele ennek. Az első kérelmezőnek kétségtelenül volt ilyen igénye az örmény bíróság előtt, a Lori Tartományi Bíróság által megállapított rendőrségi bántalmazásából adódóan. A Bíróság ezt követően emlékeztetett arra, hogy az Egyezmény 2. és 3. cikkének (amelyek az Egyezmény legalapvetőbb rendelkezéseinek minősülnek) megsértéséhez tartozó nem vagyoni kár megtérítésének a lehetséges jogorvoslati eszközök részeként elérhetőnek kell lennie. Az első kérelmező az örmény jog alapján nem tudott nemvagyoni kártérítésért folyamodni, ezért az Egyezmény 13. cikkét megsértették.

A Bíróság kiemelte, hogy a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikke csak azután alkalmazandó, hogy az elítélést a hazai bíróságok visszavonták új vagy újonnan feltárt tény alapján, miként az első kérelmező ügyében történt. A Bíróság azt is észlelte, hogy elítélését azt követően helyezték hatályon kívül, hogy a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv Örményország tekintetében hatályba lépett (2002. július 1-jén), így a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikke alkalmazható. Noha ez a rendelkezés a kártérítést az érintett állam törvényeivel és szokásaival összhangban biztosítja, a kártérítés akkor is jár, ha a hazai jogban illetve gyakorlatban nincs ilyen kártérítésre vonatkozó rendelkezés.

Továbbá a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikkének célja nem csupán az, hogy visszatérítse mindazt a vagyoni veszteséget, amelyet a téves elítélés okozott, hanem az, hogy a bírósági tévedés eredményeként elítélt személynek kártérítést biztosítson bármiféle olyan nem vagyoni kárért, mint a lehangoltság, szorongás, kényelmetlenség és az élet élvezetének elvesztése. Az első kérelmező

67 Az ítélet 2012. szeptember 12-én vált véglegessé.

számára nem volt elérhető egy ilyen kártérítés, ami megsértette a Hetedik kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikkét.

A Bíróság a kérelmező javára 30.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

6. Kamo Piruzyan Örményország elleni ügye (33.376/07. sz. ügy)⁶⁸

A kérelmezőt testi sértés és egy bőröndnyi drága ékszer ellopásának gyanújával 2006. október 19-én őrizetbe vették. A kérelmezőt 2006. október 22-én útonállással vádolták meg, és az illetékes bíróság még aznap elrendelte előzetes letartóztatását. Előzetes letartóztatását később többször meghosszabbították, és az ez elleni fellebbezéseit elutasították. A bíróság által engedélyezett fogvatartás időtartama 2007. február 19-én lejárt, de nem helyezték szabadlábra. Amikor megtámadta a döntést, a fegyintézet vezetője és a tartományi bíróság egyaránt megtagadta szabadlábra helyezését arra hivatkozva, hogy ügyét átküldték a bíróságra. A tartományi bíróság 2007. március 12-én úgy döntött, hogy előzetes letartóztatásban marad.

Az egész ellene folyó eljárás alatt, amely csaknem kilenc hónapig tartott, és 21 bírósági tárgyalást foglalt magába, amikor a tárgyalóteremben volt, egy 4,5 m² alapterületű fémketrecben tartották. A kérelmezőt ügyvéd képviselte.

A 2007. augusztus 8-ai tárgyaláson a kérelmező kérte a tartományi bíróságot, hogy érvénytelenítse előzetes letartóztatását, vagy egyébként bocsássa őt szabadon óvadék ellenében. Arra hivatkozott, hogy már közel 10 hónapot töltött előzetes letartóztatásban, és nem áll fenn annak veszélye, hogy akadályozza az eljárást, mivel már az összes tanút kihallgatták. Az ügyész azzal érvelt, hogy a kérelmezőt nem szabad óvadék ellenében szabadlábra helyezni, mivel súlyos bűncselekménnyel vádolják. A tartományi bíróság megállapította, hogy az ügy vizsgálata még nem ért véget, és nem volt elegendő indok arra, hogy megszüntesse a kérelmező előzetes letartóztatását vagy óvadék ellenében szabadlábra helyezze őt.

Egy meg nem határozott időpontban, az ügyész az ellene szóló vádat ejtette, és a tartományi bíróság 2007. december 5-én megszüntette az eljárást. A kérelmező aznap szabadult.

A kérelmező – az Egyezmény 3. cikkére hivatkozással – sérelmezte azt a megaláztatást, hogy a büntetőtárgyalás során egy fémketrecben tartották, továbbá számos panaszt terjesztett elő – az Egyezmény 5. cikkének 1., 3. és 4. bekezdésére hivatkozással – fogvatartásának meghosszabbítására vonatkozó döntések ellen.

A Bíróság megjegyezte, hogy a Kormányzat állításaival szemben, a kérelmező magatartásában semmi sem indokolta, hogy őt biztonsági intézkedésként egy fémketrecbe helyezték el. Valamennyi, ügyében tartott tárgyalás alatt a hallgatóság valamint a családja és a barátai a rácsok mögött láthatták őt. A bírósági eljárás ilyen durva megjelenése oda vezethet, hogy egy átlagos megfigyelő azt higgye: egy rendkívül veszélyes bűnözőről van szó. Ezenkívül az, hogy a hallgatóság a ketrecben látta, a saját szemében is megalázta, amely viszont felkeltette benne a kisebbségi érzést. Következésképpen, a kérelmezőt egy ilyen szigorú és megalázó intézkedésnek kitenni anélkül, hogy azt bármiféle biztonsági kockázat indokolta volna, megalázó bánásmódnak minősül, így az Egyezmény 3. cikkét megsértették.

A kérelmező 2007. február 19-e és 2007. március 12-e között bírósági végzés nélkül tartották fogva. A Bíróság már megvizsgálta egy ezzel azonos panaszt egy másik Örményország elleni ügyben⁶⁹, amelyben kimondta, hogy sérti az Egyezmény 5. cikkének 1. bekezdését, ha a kérelmező fogvatartása nem alapul bírósági döntésen, és ezért törvénytelen. A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező fogvatartása az említett időszakban szintén jogellenes volt, megsértve az 5. cikk 1. bekezdését.

Az örmény bíróságok, amikor a kérelmező előzetes letartóztatását elrendelték majd meghosszabbították, elrejtőzésének és az eljárás megghiúsításának veszélyére, a bűncselekmény súlyos jellegére, arra a tényre, hogy bizonyos nyomozati intézkedéseket még el kell végezni, és arra

⁶⁸ Az ítélet 2012. szeptember 26-án vált véglegessé.

⁶⁹ Pogosyan Örményország elleni ügye (44.068/07. sz. ügy)

hivatkoztak, hogy az eljárás még folyamatban van. Az eljárás folyamatban léte, és további nyomozati cselekmények elvégzésének szükségessége nincsenek az Egyezmény 5. cikke 3. bekezdése szerint egy személy folyamatban lévő eljárásra tekintettel történő fogvatartásának elfogadható indokai között. A Bíróság úgy találta, hogy a többi fent említett indokra való ismételt általános utalás sem elégségesek ahhoz, hogy igazolják a fogvatartást, így az Egyezmény 5. cikkének 3. bekezdését megsértették.

A Bíróság megállapította, hogy az 5. cikk 3. bekezdése alapján a hatóságoktól elvárható, hogy megfontoljanak más eszközöket is a vádlott tárgyaláson való megjelenésének biztosítására. A Bíróság korábbi esetekben már megállapította, hogy megsértették az 5. cikk 3. bekezdését, amikor az óvadék alkalmazását automatikusan, a hazai jogra hivatkozással utasítottak el. A kérelmező kérelmét szintén azon az alapon utasították el, hogy olyan súlyos bűncselekménnyel vádolják, amely az örmény Be. szerint kizárja az óvadék ellenében történő szabadlábra helyezését. A Bíróság megállapította, hogy a kérelmező óvadék ellenében történő szabadlábra helyezés iránti kérelmét automatikusan utasították el, ami összeegyeztethetetlen a 5. cikk 3. bekezdésében biztosított biztosítékokkal, így az Egyezmény 5. cikkének 3. bekezdését megsértették.

A Bíróság úgy találta, hogy kétszer is megsértették az 5. cikk 4. bekezdését tekintettel arra, hogy elmulasztották biztosítani a kontradiktórus eljárást és a felek közötti fegyveregyenlőséget, és tekintettel arra, hogy megtagadták a kérelmező fogvatartása törvényességének felülvizsgálatát pusztán azon az alapon, hogy a büntető ügy többé nem ítéhető meg tárgyalást megelőző szakaszban.

A Bíróság a kérelmező javára 8.000,-Euro nem vagyoni kártérítést ítélt meg.

7. Özgürlük Ve Dayanişma Partisi (ÖDP) Törökország elleni ügye (7.819/03. sz. ügy)⁷⁰

A kérelmező párt, az Özgürlük Ve Dayanişma Partisi (az "ÖDP", a Szabadság és Szolidaritás Párt), egy ankarai székhelyű török politikai párt.

A Pénzügyminisztérium 1998 novemberében elutasította a kérelmező párt – a török Alkotmány által a politikai pártoknak biztosított - pénzügyi támogatás iránti kérelmét, azzal az indokkal, hogy nem felel meg a jogosultsági feltételeknek. Az ÖDP a leadott szavazatok kevesebb mint 7%-át szerezte meg az előző parlamenti választásokon, vagyis kevesebbet, mint a közvetlen állami támogatásra jogosító küszöbérték.

A kérelmező párt megtámadta ezt a döntést, különösen azzal érvelve, hogy a törvényben meghatározott feltételek megakadályozzák a parlamenten kívüli pártokat, hogy állami támogatásban részesüljenek. Felhívta a figyelmet a szükséges pénzügyi források nélküli kampány nehézségeire, és azt állította, hogy a kifogásolt elutasítás alkotmányellenes és ellentétes az állam azon feladatával, hogy a demokratikus jogokat és szabadságokat előmozdítsa, valamint a megkülönböztetés-mentesség elvével is. A Közigazgatási Legfelsőbb Bíróság 2002. április 25-ei ítéletében a fellebbezést elutasította.

A kérelmező párt – többek között az Egyezmény 14. cikkére az Első kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikke vonatkozásában hivatkozva – azt állította az állam azzal, hogy a más pártoknak megadott támogatás megtagadta tőle arra hivatkozással, hogy a leadott szavazatok kevesebb mint 7%-át szerezte meg az előző parlamenti választásokon, hátrányosan megkülönböztette, hátrányos helyzetbe hozva az 1999-es, 2002-es és 2007-es a választási kampányban, így az állam megsértette az emberek véleménye kinyilvánításának szabadságát a törvényhozás megválasztása során.

A Bíróság kiemelte, hogy a kérelmező pártot eltérően kezelték az Első kiegészítő jegyzőkönyv 3. cikke szerinti választójogának gyakorlása körében, a szóban forgó rendszer használatában. Nyilvánvaló volt, hogy az ÖDP-t, miután nem kapott támogatást, a politikai pártok állami támogatásának rendszere hátrányos helyzetbe hozta azon vetélytársaihoz képest, akik támogatásban részesültek, és sokkal könnyebben voltak képesek finanszírozni véleményük terjesztését nemzeti szinten. A Bíróságnak ezért meg kellett bizonyosodnia arról, vajon a kérdéses rendszer törvényes célt követett-e, és volt-e ésszerű arányossági kapcsolat az alkalmazott eszközök és az elérni kívánt cél között.

70 Az ítélet 2012. október 23-án vált véglegessé.

A politikai pártok állami támogatásának a célja az volt, hogy erősítse a politikai sokszínűséget és hozzájáruljon a demokratikus intézmények megfelelő működéséhez, annak érdekében, hogy elkerüljék a korrupciót és magánadományozókra való túlzott támaszkodást. Az Európa Tanács tagállamai – amelyek szabályozása eltérő ezen a területen – közül azok, amelyeknek van egy egyenlő támogatási rendszere, más szóval, amelyek a pártok korábbi választási eredményétől függ, csaknem mindig megkövetelik a reprezentativitás minimális szintjét – a leadott szavazatok 0,5-5%-át. Ezt a minimális szintet, amely nélkül valószínűleg megugrana a jelöltek száma, mivel minden megszerzett szavazat éves jövedelmet biztosítana állami támogatásként, az Európa Tanács és a speciális intézmények nem találták ésszerűtlennek, feltéve, hogy ez nem túl magas, és hogy a fő politikai pártok nem sajátíthatják ki közpénzeket. Így a politikai pártok állami finanszírozása a politikai sokszínűség erősítésének törvényes célját követi, míg elkerüli a jelölés túlzott és a diszfunkcionális töredezettségét, és ezért erősíti az emberek véleménye nyilvánításának szabadságát a törvényhozás megválasztása során.

Ami az ÖDP és a többi párt közötti eltérő bánásmód arányosságát illeti, a Bíróság – noha megjegyezte, hogy a törökországi 7%-os reprezentativitási küszöb a legmagasabb Európában – kiemelte, hogy a kérdéses időszakban a törökországi parlamenti pártok nem monopolizálták az állami támogatást, valójában sem kormánypárt, sem a legnagyobb ellenzéki párt. Ezen kívül, az ÖDP nem bizonyította, hogy a török választók támogatásának olyan szintjét élvezte, amely jelentős reprezentativitást ruházott volna rá: az általa szerzett szavazatok az érvényesen leadott szavazatok 0,8-0,15%-át képviselték, és ez a szám jelentősen elmarad a szükséges küszöbértéktől. A Bíróság azt is észlelte, hogy az ÖDP a török állam által a politikai pártok támogatása érdekében elérhetővé tett korrekciós intézkedések hasznélvezője volt, nevezetesen olyan közvetett támogatásoké, mint az adómentesség vagy médiafelület juttatása a választási kampány során. Ilyen körülmények között a Bíróság úgy ítélte meg, hogy az eltérő bánásmód ésszerű arányban állt az elérni kívánt céllal, és nem csorbította a nép véleményének szabad kifejezéséhez való jog lényeges tartalmát. A Bíróság úgy találta, hogy az Egyezmény 14. cikkét nem sértették meg az Első kiegészítő jegyzőkönyv tekintetében.

8. Mehmet Er és mások Törökország elleni ügye (23.016/04. sz. ügy)⁷¹

A kérelmezők, Mehmet, Gülşen, Iszlám, Adnan, Hızır, Hatice, Belkıs, Ali és Mumi Er. A kérelmezők azt állították, hogy Ahmet Ert 1995. július 14-én a török biztonsági erők és a PKK (a Kurdisztáni Munkáspárt, egy illegális szervezet) egy összecsapása után Kurudere faluban letartóztatták, és bevitték a helyi csendőrszere. Egy idős nagybátyját, akit Ahmettel egy időben vettek őrizetbe, a következő napon elengedték, Ahmetről azonban a kérelmezők azóta sem kaptak hírt. A Kormányzat azt állította, hogy Ahmet Ert nem vették őrizetbe július 14-én, de segített a katonáknak a térségben a terroristák által elhelyezett taposóaknak helyének megállapításában, és a következő napon elengedték. Az ezt követő vizsgálat során kiderült, hogy ő is csatlakozott az észak-iraki terroristákhoz.

Ali Er 1995. július 14-én azonnal értesítette a helyi polgári ügyészt, hogy a bátyja eltűnt, és félti az életét. Az ügyész 1995. július 16-án telefonált a kommandós egység parancsnokának, aki azt mondta neki, hogy Ahmetet azonnal elengedték, miután segített a katonáknak megállapítani a térségben elhelyezett taposóaknak helyét.

A polgári ügyész 1995. július 18-án vizsgálatot indított Ahmet eltűnése ügyében, amelyet 1996 februárjáig aktívan folytattak, amelynek során Ali Ert, az idős nagybácsit, egy falubelit és számos csendőrt, köztük a kommandó vezetőjét is kihallgatták. Az 1995 októberében szemtanúként tett nyilatkozatában, az idős nagybácsi azt mondta, hogy július 14-én Ahmettel együtt vitték a csendőrszere, ahol egy cölöphöz kötözték őket, ütlegelték majd másnap reggelig otthagyták őket. Azt is állította, hogy forró vízzel öntötték le őket, és Ahmet lábában a csontokat összetörték egy kővel. Amikor elengedték, látta, hogy Ahmetet egy csapat katona eszméletlenül húzza a földön. A falubeli is vallomást tett 1995 októberében, és azt állította, hogy látta Ahmetet, amint megbilincselve egy katonai járművön a csendőrszerről a kommandó táborába vitték. A csendőrség tisztjei 1995 decemberében megerősítették, hogy már Ahmetet és nagybátyját az őrsre vitték, de tagadták az állítólagos kínzásokat, és azt állították, hogy a két férfit a következő napon elengedték. Ugyancsak kihallgatták a parancsnokot, aki azt állította, hogy az ügyésszel folytatott telefonbeszélgetést követően elrendelte

⁷¹ Az ítélet 2012. október 31-én vált véglegessé.

Ahmet elengedését. Később azonban rájött, hogy az a személy akit elengedtek valójában nem Ahmet volt, és ezért nem tudja, hogy az ő katonái elvitték-e vagy sem.

2003 decemberében további lépéseket tettek, amikor a polgári ügyész kiadott egy határozatot, amelyben úgy találta, hogy a bizonyítékokból adódóan a kérelmezők az eltűnéssel kapcsolatos katonai közrehatásra vonatkozó állításai hihetőek, és ezért a katonai ügyészség rendelkezik hatáskörrel a nyomozás folytatására. A 2004 januárjában indult új vizsgálat során további információkat kértek a helyi katonai egységektől, a család és a szemtanúk további nyilatkozatokat tettek a katonai ügyész előtt. A katonai ügyész 2005 júliusában úgy döntött, hogy nincs hatásköre az eltűnés vizsgálatára, és az ügyet visszaadta a polgári ügyésznek. Ezután az ügyben nem voltak további fejlemények azon kívül, hogy Ahmet ellen 2006 januárjában elfogatóparancsot adtak ki PKK-tagság miatt.

Időközben 2003. május 29-én, a helyi kerületi bíróság - kérelmezők kérésére eljárva, akik rendezni akarták a tulajdonviszonyokat és három kiskorú gyermekének gyámságát – holtá nyilvánította Ahmetet.

A kérelmezők – az Egyezmény 2. és 5. cikkére hivatkozással – azt állították, hogy a török fegyveres erők voltak felelősek Ahmet el nem ismert fogvatartásáért, későbbi eltűnéséért és vélelmezett haláláért, és hogy a hatóságok elmulasztották állításik értelmes kivizsgálását. Sérelmezték – az Egyezmény 3. cikkére hivatkozással – a szenvedést is, amit az okozott, hogy nem tudtak rájönni, mi történt rokonukkal. Végül – az Egyezmény 13. cikke alapján – állították, hogy nem volt eszközük arra, hogy elérjék akár Ahmet eltűnésének és halálának kivizsgálását, akár azt, hogy kártérítés kapjanak.

A Bíróság elutasította a Kormányzat azon előadását, hogy a kérelmezőknek a panaszt a 2003. május 29-ei (holtá nyilvánító) határozat meghozatalától számított hat hónapon belül kellett volna benyújtani az Európai Emberi Jogi Bírósághoz. A kérelmezők azt a kérelmet a tulajdoni és gyámsági ügyek rendezése végett terjesztették elő, és a kapcsolódó eljárások nem voltak hatással az állam azon kötelezettségére, hogy számot adjon hozzátartozójuk eltűnéséről, továbbá azonosítsa és elítélje a felelősöket. Sőt, megerősítette, hogy a hathónapos határidő betartása kérdésének vizsgálata során az eltűnéses ügyekben kevésbé merev megközelítést indokolt, mivel azok pusztán természetüknél fogva kevésbé egyértelműek, mint a gyilkossági ügyek. Ezt a megközelítést kell alkalmazni nemcsak a nemzetközi fegyveres konfliktusok körében, hanem nemzeti környezetben is, szigorúbb feltételekkel alkalmazva annak ellenére, hogy közvetlen hozzáférés lehetséges a nyomozó hatóságokhoz. A Bíróság úgy találta, hogy a kérelmezők teljesítették ezeket a szigorúbb elvárásokat, miután azonnal tájékoztatták a hatóságokat a rokonuk eltűnéséről, majd ezt követően együttműködtek mind a polgári, mind a katonai ügyésszel. A vizsgálat, bár szórványosan, kilenc évig folyamatban volt mielőtt benyújtották a panaszt (2004 májusában), és ígéretes új fejlemények (a polgári ügyész 2003 decemberi határozata, a 2004-es új vizsgálat) merültek fel. A kérelmezőket, akik minden tőlük elvárható megtettek, hogy segítsék a hatóságokat, nem érheti vád amiatt, hogy kilenc évet vártak, mielőtt előterjesztették rokonuk eltűnésével kapcsolatos panaszukat. Következésképpen a Bíróság a kérelmezők panaszának ezt a részét elfogadhatónak nyilvánította.

Elismerték, hogy Ahmet Er jelen volt a csendőrörsön. Ilyen körülmények között a Kormányzatot terhelte, hogy elfogadható magyarázatot adjon arra, hogy mi történt ezután, nevezetesen, hogy Ahmet fogva tartották, majd szabadon engedték-e vagy sem. Azonban egyetlen okirat sem készült fogvatartásáról vagy állítólagos szabadlábba helyezéséről. Sőt, az eltűnést vizsgáló ügyész zavaros és ellentmondásos tájékoztatót kapott a kommandó parancsnokától, aki először kijelentette, hogy Ahmetet szabadon bocsátották, majd azt, hogy valójában nem tudja, mi történt vele. Különös tekintettel arra, hogy elmulasztottak hivatalos feljegyzést készíteni Ahmet csendőrörsön való fogvatartásáról és a katonai támaszpontonról való elengedéséről, a Bíróság úgy találta, hogy ez megalapozza azt, hogy Ahmet állami őrizetben maradt. Ahmet eltűnése beleillik nagyszámú ember 1992 és 1996 közötti, dél-törökországi eltűnésének mintájába, és a Bíróság már számos más esetben megállapította, hogy Törökországban valakinek az eltűnését abban az időben életveszélyesnek lehet tekinteni. Nem volt hír a kérelmezők rokonáról azóta, hogy a biztonsági erők csaknem 17 évvel ezelőtt őrizetbe vették, a Bíróság tehát elfogadta, hogy halálát vélelmezni kell. A hatóságok nem adtak számot arról, hogy mi történt Ahmet fogvatartása közben, és semmilyen más okát sem adták eltűnésének, mint például hogy a csendőrök kénytelenek voltak halálos erőszak alkalmazásához folyamodni. Törökország tehát felelős Ahmet Er haláláért, megsértve ezzel az Egyezmény 2. cikkét.

A Bíróság úgy ítélte, hogy azzal is megsértették az Egyezmény 2. cikkét, hogy Ahmet eltűnését nem megfelelő módon vizsgálták, és a nyomozóhatóságok nem tettek komoly kísérletet annak kiderítésére, hogy valójában mi történt vele. Nevezetesen, bár eltűnését nyomban a hatóságok tudomására hozták, a polgári ügyész csak két nappal később vette fel a kapcsolatot telefonon a kommandó parancsnokával. Annak ellenére, hogy a parancsnok megerősítette, hogy Ahmetet vitték a csendőrsre vitték és családja ragaszkodott hozzá, hogy ő még mindig nem tért vissza, biztonsági erők tagjait csak mintegy öt hónappal később hallgatta ki. Sőt, az ügyész minden további vizsgálat nélkül elfogadta a katonatisztek változatát, és nem tett lépéseket annak érdekében, hogy legalább számon kérjék tőlük Ahmet állomáshelyükön való jogellenes fogvatartását.

A kérelmezők, Ahmet Er gyermekei, fivére és nővére szoros kapcsolatban álltak az áldozattal. Néhányan közülük annak is szemtanúi voltak, ahogy csaknem 17 évvel ezelőtt elvitték. Ekként a Bíróság úgy találta, hogy a kérelmezők szomorúságtól és aggodalomtól szenvedtek és szenvednek eltűnése miatt és amiatt, hogy a hatóságokkal való együttműködésük ellenére képtelenek kideríteni, mi történt. Az a mód, ahogyan panaszukkal a hatóságok foglalkoztak, embertelen bánásmódnak tekintendő, ami sérti az Egyezmény 3. cikkét.

A Bíróság úgy ítélte, hogy a kérelmezők rokonát el nem ismert őrizetben tartották az Egyezmény 5. cikkében biztosított bármely biztosíték nélkül.

A Bíróság már megállapította, hogy a török hatóságok felelősek a kérelmezők rokonának eltűnéséért, megsértve ezzel az Egyezmény 2. cikkét, valamint azt, hogy a kérelmezők ezért jogosultak hatékony jogorvoslatra akár Ahmet eltűnésének és halálának kivizsgálása, akár kártérítés révén. A fentiekben kifejtettek szerint azonban a hatóságok nem tettek eleget ennek a kötelezettségnek, minthogy a vizsgálat nem volt megfelelő, így az Egyezmény 13. cikkét megsértették.

A Bíróság Ahmet Er gyermekei javára együttesen 35.000,-Euro vagyoni és 55.000,-Euro nemvagyoni, fivére javára 25.000,-Euro vagyoni és 5.000,-Euro nemvagyoni, nővére javára 5.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítélt meg.

9. X. Finnország elleni ügye (34806/04. sz. ügy)⁷²

A kérelmező foglalkozására nézve gyermekgyógyász, aki nyugdíjba vonulása után is folytatta a munkát a saját praxisában.

A kérelmezőt 2001. április 18-án letartóztatták annak gyanújával, hogy segített egy anyának elrabolni a saját lányát. A gyereket 2000 júniusában állami gondozásban vették az anya mentális egészségi állapota miatt; az anya részére fenntartották azt a jogot, hogy együtt legyen a lányával. 2000 december közepén egy, a kérelmező praxisában lefolytatott egészségügyi kivizsgálás után az anya és lánya együtt távozott, de a lány nem tért vissza a családsegítő központba, ahol várták. A gyermek az anyjával maradt 2001. áprilisáig, amikor a hatóságok rátaláltak. A kérelmezőt 2001. április 25-én szabadlábra helyezték.

A kérelmező ellen 2001. április 18-án indított büntetőeljárásban azzal vádolták, hogy 2000 decembere és 2001 áprilisa között a lányt megfosztotta szabadságától, és hogy ő befolyásolta az anyát, hogy rabolja el a gyermeket. Az eljárás során a bíróság elrendelte a kérelmező pszichiátriai vizsgálatát. Ezt követően a kérelmező elrejtőzött. A kérelmezőt 2004 októberében ismét letartóztatták. A bíróság elrendelte az előzetes letartóztatását, és onnan egy elmeógyógyintézetbe, a *Vanha Vaasa*-ba történő átszállítását, ahová ugyanezen év novemberében szállították. Egy ottani orvos arra a következtetésre jutott, hogy téveszmés zavarban szenved, és kényszer-gyógykezelése szükséges.

A Nemzeti Orvosjogi Ügyek Hatóságának (továbbiakban: orvosjogi hatóság) Igazságügyi Pszichiátriai Bizottsága 2005 februárjában a *Vanha Vaasa* orvosának javaslata alapján elrendelte az elmeógyógyintézetben történő kényszergyógykezelését. A bizottság úgy vélte, hogy ha nem kezelik, a kérelmező állapota jelentősen romlani fog. A kórház 2005 márciusában megkezdte intravénásan beadni a kérelmezőnek a *Zyprexa*, majd *Risperdal Consta* gyógyszereket, minthogy következetesen

⁷² Az ítélet 2012. november 19-én vált véglegessé.

megtagadta, hogy a két gyógyszert szájon át vegye be. Végül 2006 januárjában engedték ki a kórházból, és a kezelés hivatalosan ugyanazon év júniusában szűnt meg.

A kérelmező 2005-ben eredménytelenül támadta meg a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság előtt a pszichiátriai gondozásba vételét. A kórház főorvosának a kezelés folytatására vonatkozó, két egymást követő, 2005 júliusában és 2006 januárjában hozott döntését is hiába támadta a közigazgatási bíróság előtt. A kérelmező azt is ismételten támadta különféle hatóságok előtt, ideértve az orvosjogi hatóságot, az ombudsmant és a rendőrséget, hogy az elmeegógyintézetben erőszakkal adták be neki a gyógyszert. Ezek az intézmények azonban vagy úgy találták, hogy nincs hatáskörük a gyógyszerek beadásába való beavatkozáshoz, vagy hogy nem követtek el bűncselekményt.

A bíróság 2005 februárjában, utalva az orvosjogi hatóság azon következtetésére, hogy a kérelmező mentális zavara miatt nem tudja képviselheti saját érdekeit a büntetőeljárás során, beszerezve ügyvédje beleegyezését, egy ügygondnokot rendelt ki számára. A kérelmező különösebb indokolás nélkül ellenezte az ügygondnok kirendelését, és azt állította, hogy nem gondoskodik az érdekeiről, minthogy elmulasztott tárgyalást kérni a fellebbviteli bíróság előtt, és nem kérdőjelezte meg a pszichiátriai vizsgálat helyességét. A bíróságok elutasították a fellebbezést. A büntetőeljárás végén a bíróság úgy találta, hogy a kérelmező felelős a lány 2000 decemberi elrablásának segítéséért és felbujtásért, de büntetőjogilag beszámíthatatlan mentális egészségi állapota miatt. A kérelmezőt 2007 januárjában eltiltották attól, hogy magán-praxisában állítólagos gyermekbántalmazási ügyekkel foglalkozzék.

A kérelmező – az Egyezmény 5. cikkére hivatkozással – sérelmezte, hogy szabadsághoz való jogát megsértették kényszerű és törvénytelen elmeegógyintézeti elhelyezésével, továbbá - az egyezmény 8. cikkére hivatkozással – azt, hogy erőszakkal gyógyszereket fecskendeztek belé.

A Bíróság először is megjegyezte, hogy azt a döntést, mely szerint a kérelmezőt kényszergyógykezelésnek vetik alá, egy orvosi és jogi szakértőkből álló független közigazgatási szerv hozta meg. Egy elmeegógyintézetben egy olyan orvos által elvégzett alapos pszichiátriai vizsgálaton alapult, aki az elhelyezés tekintetében nem vett részt a döntéshozatalban. A döntéshozatali folyamat mindenkor a hazai jogi eljárásokat követte. A törvény, azaz a Mentális egészségről szóló törvény, kellőképpen világos volt, az emberek meg tudták találni és el tudták olvasni, és cselekményeik annak rendelkezéseivel összhangban álló következményeit képesek voltak előrelátni. A törvénynek a személyeket szabadságuktól és biztonságuktól való önkényes megfosztástól is védenie kellett. Ami a kérelmező kezdeti elzárását illeti, a Bíróság azt nem ítélte problematikusnak, minthogy azt egy független, szakmai hatóság rendelte el egy pszichiátriai vizsgálatot követően, és az bírósági felülvizsgálat tárgya is volt.

Az önkényesség elleni biztosítékok azonban nem voltak megfelelőek, ami a kérelmező kényszergyógykezelésének folytatását illeti. Különösen, nem volt önálló pszichiátriai szakvélemény, mivel az a két orvos, aki erről döntött, ugyanazon elmeegógyintézetből való volt, ahol fogva tartották. Ezen túlmenően, a finn jog szerint, a kérelmező nem indíthatott eljárást kezelése folytatása szükségességének felülvizsgálata iránt, mivel az ilyen időszakos felülvizsgálatnak csak félévente, az illetékes nemzeti hatóságok kezdeményezésére volt helye. Végül, a helyzetet súlyosbította az a tény, hogy Finnországban egy pszichiátriai beteg kényszerbeutalására vonatkozó végzés magában foglalt egy automatikus felhatalmazást arra, hogy kezeljék a beteget, akár akarata ellenére is. Emellett a betegeknek nem állt rendelkezésére azonnali jogorvoslat, amely révén panaszukat elő tudták volna terjeszteni. A fentiekre tekintettel, a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező elmeegógyintézeti kényszergyógykezelésének meghosszabbítása eredményeként az Egyezmény 5. cikke 1. bekezdésének e) pontját megsértették.

Az nem volt vitatott, hogy a kényszerű orvosi beavatkozás a kérelmező tekintetében érintette az Egyezmény 8. cikkében védett testi épségét. A beavatkozás törvényen, Mentális egészségről szóló törvényen alapult, amely világos, hozzáférhető volt, és lehetővé tette az embereknek, hogy előrelássák tetteik következményeit. A törvény szerint azonban egy pszichiátriai beteg kényszerbeutalására vonatkozó végzés magában foglalt egy automatikus felhatalmazást arra, hogy kezeljék a beteget, akár akarata ellenére is. Az orvosok döntése, hogy erőszakkal kezeljenek egy beteget, nem volt fellebbezhető. A Bíróság emlékeztetett arra, hogy a gyógyszerek kényszerű beadása komoly beavatkozás az emberek testi épségébe, és ennek megfelelően törvényen kell alapulni, amely

megfelelő biztosítékokat nyújt az önkényesség ellen. A kérelmező esetében az ilyen biztosítékok hiányoztak. Erőszakkal kezelték az orvosok, aki a legradikálisabb intézkedéseket vehették igénybe, függetlenül az ő akaratától, anélkül, hogy azokat a bíróság előtt vitathatta volna. Következésképpen a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az Egyezmény szerinti törvényesség követelménye nem teljesült, ami sérti az Egyezmény 8. cikkét.

A Bíróság a kérelmező javára 10.000,-Euro nemvagyoni kártérítést ítelt meg.

A Kúria emberi jogi vonatkozású iránymutatásai

Munkaügyi ügyszak

1/2013.(IV.8.) KMK vélemény a sztrájkjog gyakorlásának egyes kérdéseiről

I. A sztrájkjog gyakorolhatósága tekintetében a konkrétan megfogalmazott egyes sztrájkkövetelések alapján lehet dönteni. Amennyiben valamely követelés tekintetében megállapítható, hogy az a sztrájkot kezdeményezők gazdasági és szociális érdekei biztosítására irányul és a sztrájkot a törvény kifejezetten nem tiltja, a sztrájkjog a munkavállalókat megilleti.

II/1. A még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei megállapítása iránti és a sztrájk jogszerűségének, illetve jogellenességének megállapítása iránti nemperes eljárás egymástól független, önálló kérelemmel kezdeményezhető. Egyik eljárás sem minősül a másik eljárás előfeltételének.

II/2. Amennyiben a kérelmező kérelme a sztrájk megtarthatósága érdekében a még elégséges szolgáltatás mértéke és feltételei megállapítására irányul, előkérdésként erre irányuló kérelem hiányában nem kell a tervezett sztrájk jogszerűségét, illetve jogellenességét vizsgálni.

II/3. A még elégséges szolgáltatás mértékéről és feltételeiről a közigazgatási és munkaügyi bíróság a felek által megtett ajánlatok mérlegelésével, az egyik fél által tett végső ajánlat elfogadásáról rendelkező határozat meghozatalával dönthet.

III. Annak megítélésekor, hogy mely tevékenység, szolgáltatás minősülhet alapvető szolgáltatásnak, a munkáltató saját vagyoni védelmén és gazdasági érdekein túlmutató, a lakosságot közvetlenül és súlyosan érintő szempontokat lehet értékelni.

A kizárólag alapvető szolgáltatásnak minősülő tevékenység végzésére új munkavállaló határozott idejű felvétele nem eredményezheti a sztrájkjog csorbítását.

IV. Amennyiben a sztrájkkövetelésben érintett munkáltató nem határozható meg, a Sztrájk törvény szerinti nemperes eljárásban kérelmezői, illetve kérelmezetti oldalon a Kormány vehet részt.

A Kúria emberi jogi vonatkozású határozatai

Büntető ügyszak

Bhar.I.117/2013/7.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Teixeira, de Castro Portugália elleni ügyében 1998. június 9-én kelt ítéletében a bíróság megállapította az Egyezmény 6. cikkének 1. pontja megsértését, mivel a terheltek elítélésére a bűncselekmény elkövetését provokáló személyek vallomása alapján került sor. Ám e döntésben a Bíróság azt fejtette ki, hogy az Egyezmény 6. cikkében foglalt tisztességes eljárást sérti a felbujtás útján szerzett bizonyíték felhasználása. Mindebből következően a tisztességes eljárás sérelmét az jelenti, ha az elkövető a felbujtás nélkül nem valósított volna meg bűncselekményt.

Az adott ügyben az volt megállapítható, hogy a terheltek szándékegységben cselekedve kísérelték meg a kábítószer tartalmú tabletták forgalomba hozatalát, és ők keresték meg K. I.-t. Mindebből következően tehát semmilyen provokatív magatartást a bűncselekmény megkísérlése tekintetében megállapítani nem lehetett.

Bkf.I.199/2013/2.

A Fővárosi Ítéltábla törvényesen rendelkezett a személyi szabadságot elvonó legszigorúbb kényszerintézkedés fenntartásáról, és végzésének indokolásában megjelölte azokat a tényeket, melyekre figyelemmel határozatát meghozta.

Kétségtelen, hogy a vádlott hosszabb ideje van már a kényszerintézkedés hatálya alatt. A fellebbezéssel támadott végzés indokolásában ugyan az ítéltábla valóban hivatkozott a Be. 129. §-ának (2) bekezdés b) pontjára, amely szerint előzetes letartóztatásnak van helye, ha a vádlott szökésének, elrejtőzésének veszélyére tekintettel vagy más okból megalapozottan feltehető, hogy az eljárási cselekményeknél a jelenléte másként nem biztosítható. A vádlott kézre kerítése a nyomozás során elfogatóparancs kibocsátásával volt lehetséges, mivel külföldre távozott. Ilyen esetben az előzetes letartóztatás oka helyesen a hivatkozott törvényhely a) pontja; ez az ok pedig kétségkívül fennáll.

Az előzetes letartóztatás indokolt emellett – ahogy arra az ítéltábla utalt – a Be. 327. §-ának (2) bekezdése alapján is. A Be. 327. §-ának (2) bekezdésében meghatározott letartóztatási ok olyan különös ok, amely egyébként a Be. 129. §-ában felsoroltakon kívül esik; ebben az esetben a szökés, elrejtőzés veszélye önmagában a nem jogerősen kiszabott szabadságvesztés tartamára tekintettel vizsgálendő. A vádlottal szemben kiszabott nyolc évi fegyházbüntetés pedig megalapozza a kényszerintézkedés további fenntartását, függetlenül az előzetes fogvatartásban töltött idő tartamától. A Fővárosi Ítéltábla emellett – helyesen – az előzetes letartóztatás időtartamát is ezzel a nem jogerős ítéletben kiszabott büntetési tartammal összevetve vizsgálta.

A védelem hivatkozott az Emberi Jogok Európai Bírósága Trzaska Lengyelország elleni ügyében hozott határozatára. Azonban a fenti bíróság Imre Magyarország elleni ügyében kifejtett álláspontja szerint a hosszú időn át tartó kényszerintézkedés fenntartását a közérdek indokolhatja, amely nagyobb súllyal esik latba, mint a személyi szabadság sérthetlenségének követelménye. Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla a előzetes letartóztatási okok meglétét konkrét, kizárólag az adott ügyre vonatkozó tényekkel támasztotta alá, és helytállóan következtetett arra, hogy a legsúlyosabb kényszerintézkedés alkalmazása a törvényi célok érdekében szükséges, a védelem érvelése az előzőekre is figyelemmel nem foghatott helyt.

A kényszerintézkedés felülvizsgálata során nem merültek fel olyan körülmények, amelyek a korábban megállapított előzetes letartóztatási okok, vagy azok valamelyike megszűnését eredményezték volna.

Bkf.I.441/2013/3.

A Be. 327. § (2) bekezdésének alkalmazásakor a nem jogerősen kiszabott szabadságvesztés tartama mint objektív tény az alapja a szökés, elrejtőzés veszélye megállapításának. Ez ugyan nem azt jelenti, hogy az adott letartóztatási ok megléte, illetve megállapítása kizárja a további, a kényszerintézkedés szükségességében való mérlegelés lehetőségét, jelen ügyben azonban e letartóztatási ok megalapozottságát a fellebbezésben hivatkozott körülmények nem teszik vitathatóvá.

Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény a magyar büntetőeljárás törvényéhez képest nem magasabb szintű jogszabály: ún. szerződéses nemzetközi jog, amely Magyarország Alaptörvényének Q) cikke alapján jogszabállyal -jelen esetben törvénnyel -történt kihirdetéssel vált a magyar jog részévé. Az Egyezmény 6. cikk -helyesen 1. bekezdésében - foglalt ésszerű időben történő elbírálás követelménye az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának ismeretében valóban sérelmet szenvedhetett, azonban egyrészt ennek megállapítására magyar bíróságnak nincs joghatósága, másrészt az eljárás elhúzódása önmagában az igen súlyos, hosszú tartamú szabadságvesztésre ítélt vádlottak szabadlábra helyezésére indokul nem szolgálhat. Ellenkezőleg: az Egyezmény 5. cikke éppen az előzetes fogvatartás nemzetközi jog által is elismert okait sorolja fel.

Bfv.III.1.187/2012/3.

I. Rágalmazás esetén az elbírálás logikai rendje.

II. A tényállítás (híresztelés stb.) törvényi tényállás szerinti fogalmának megvalósulása szempontjából az adott megnyilatkozás önmagában, s nem pedig alapjogi viszonyban vizsgálendő.

III. Amennyiben a vád tárgya valamely verbális cselekmény, a tényből tényre következtetés lehetősége általában kizárt (vagy legalábbis nagyon szűk körben érvényesülhet), mert a szó elhangzásával, rögzítésével a cselekmény azonnal befejezett, és szükségképpen ezen formájában bírálendő el - ellenkező esetben ugyanis a további tényre következtetéssel az elbíráló megengedhetetlenül, akár a formál logika szabályainak megtartása mellett, kifejezetten önkényesen is kiszélesíthetné a büntetőjogi felelősség kereteit.

I. A rágalmazás és a becsületsértés védett jogi tárgya azonos: a személyiségi jogok részét képező *becsület*. A zsinórmértéket képező becsület mint büntetőjogi védelemben részesülő jogi tárgy, két elemből tevődik össze: egyrészt a társadalmi megbecsülésből, másrészt az emberi méltóságból. A társadalmi megbecsülés a személyről, egyéni sajátosságairól, egyéni tulajdonságairól, magatartásáról, személyes értékeiről a környezetében kialakult társadalmi értékítéletet jelenti, másként fogalmazva a személyről kialakult kedvező megítélés, a személy tulajdonságainak, magatartásának környezetében meglévő elismertsége. A társadalmi megbecsülés nemcsak az embert, vagyis a természetes személyt, hanem a jogi személyt is megilleti (BJD 3049.; BH 1992/154.; BH 1993/139.; EBH 2003/843.). Az emberi méltóság pedig az egyénnek azt az igényét fejezi ki, hogy olyan elbírálásban részesítsék, amely a társadalomban kialakult érintkezési forma minimális követelményének megfelel (BH 1999/9.), másként fogalmazva az embert adottságainál fogva megillető bánásmód igénye. A méltóság az emberi élettel eleve együtt járó minőség, amely oszthatatlan és korlátozhatatlan, s ezért minden emberre nézve egyenlő [64/1991. (XII. 17.) AB határozat indokolás D/2/b)]. Az Alkotmány 54. § (1) bekezdésében deklarált méltósághoz való jog egyik funkciója az egyenlőség biztosítása [34/1992. (VI. 1.) AB határozat indokolás III/4/3.; Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség II. cikk].

A *tény* fogalma alá tartozik valamely, a múltban bekövetkezett vagy a jelenben (a megnyilatkozáskor) tartó cselekmény (cselekedet, magatartás), történés (jelenség, esemény), továbbá állapot (így az ember múltban fennállt, vagy jelenben fennálló tudatállapota is). (BH 1994/171.) A *tényállítás* olyan megnyilatkozás, amelynek tartalma múltban bekövetkezett vagy jelenben tartó cselekmény, történés, állapot. Jövőbeni cselekményre, történésre, állapotra vonatkozó megnyilatkozás nem tényállítás, hanem feltételezés; nem rágalmazás, hanem legfeljebb becsületsértés alapja lehet.

A tényállításnak – törvényi tényállás szerint – „*valakiről*” kell megtörténnie. Ehhez képest a rágalmazás megvalósulásához szükséges tényállításon olyan, a sértett magatartását egyedileg felismerhetően meghatározó nyilatkozatot, kijelentést kell érteni, aminek tartalma valamely múltban megtörtént, vagy jelenben történő esemény, jelenség, állapot (BH 2009/135.).

A *becsület csorbítására alkalmasság* objektív ismérv. Objektíve, a társadalomban kialakult általános megítélés, az általános erkölcsi és közfelfogás figyelembevételével kell eldönteni, hogy az adott tény állítása, híresztelése alkalmas-e a becsület csorbítására. A sérelem absztrakt lehetőségét jelenti, nem a passzív alany, a sértett szubjektív értékítélete, egyéni megítélése, érzelmi beállítottsága, esetleges érzékenysége alapján kell megítélni, hogy a tényállítás, híresztelés alkalmas-e a becsület csorbítására. A törvény bár az adott sértett személyét, illetőleg becsületét védi, azonban nem az adott sértett szubjektív becsületérzetéhez kötött, mérten. Annak van meghatározó jelentősége, hogy a tényállítás az objektív értelmezés alapján és a társadalomban kialakult általános felfogás szerint alkalmas-e a becsület csorbítására (BH 1981/220.; BH 1992/296.; BH 1999/9.; BH 2001/462.). Általában becsület csorbítására alkalmas az olyan tény állítása, híresztelése, ami valósága esetén büntető, szabálysértési vagy fegyelmi eljárás megindításának alapjául szolgálhat a sértett ellen. Becsület csorbítására alkalmas olyan tény állítása, híresztelése is, ami az emberi méltóságot támadja, vagy alkalmas arra, hogy a sértettől, tulajdonságairól, magatartásáról a környezetében kialakult kedvező társadalmi megítélést, az elismertségét kedvezőtlen, negatív irányba befolyásolja (BH 2007/4.). Mivel a becsület csorbítására alkalmasság a sérelem absztrakt lehetőségét jelenti, nem feltétele a bűncselekmény megvalósulásának, hogy a hátrányos következmény – a becsület csorbítása – ténylegesen bekövetkezzék. Rágalmazás

esetében ugyancsak közömbös, hogy a tényközlés (tényállítás, híresztelés) a sértett becsületérzését ténylegesen érintette, sértette-e.

A rágalmazás szándékos bűncselekmény. A bűnösség megállapításához szükséges, hogy az elkövető tudata átfogja, hogy a tényközlés más előtt történik és objektíve alkalmas a sértett személy becsületének csorbítására. Nem feltétele azonban a bűnösségnek a sértési célzat és közömbös a motívum is. Ezért a bűnösség megállapítása szempontjából közömbös a tényállítás valótlanságának tudata, a valóságtartalom tisztázatlansága, vagy annak az elkövető tudatában való mikénti feltevése, feltételezése, s az ebben való jó-, vagy rosszhiszeműség. A szándékosság megállapításához elégséges, ha az elkövető tudata átfogta, hogy tényközlésének tartalma – az általa állított, híresztelt tény – becsület csorbítására alkalmas (EBH 1999/87.; BH 1999/540.). Mindez azt is jelenti, hogy sem az adott tény valósága, sem a tényközlés közérdektől vagy jogos magánérdektől vezéreltsége, ilyen motívuma, illetve célzata önmagában, közvetlenül nem zárja ki a becsület csorbítására objektíve alkalmas tartalmú tényközlés jogellenességét.

II. Az előbb körülírtakhoz képest először abban kell állást foglalni, hogy a felrótt magatartás tény állítása-e (híresztelése-e stb.). Ha a cselekmény nem tartozik a tényállítás (híresztelés stb.) fogalma alá, akkor nem is tényállásszerű, tehát nem bűncselekmény. A törvényi tényállás szerinti tényállítás (híresztelés stb.), mint magatartás ellentéte valójában nem a véleménynyilvánítás, hanem a feltételezés, vagy vélekedés, tehát aminek alapját nem képezi ténybeli kijelentés (nem tartalmaz múltban bekövetkezett vagy jelenben tartó cselekményre, történésre, állapotra vonatkozó megállapító megnyilatkozást). A véleménynyilvánítás (a bírálat, jellemzés, nézet és kritika) szabadsága ugyanis tényállításra is kiterjed [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, indokolás III/2/2.]. Ennek azonban nem a tényállítás – törvényi tényállás szerinti – fogalma ellenében, hanem akkor van jelentősége, ha az ilyen tényállítás becsületcsorbításra objektíve alkalmas is. A tényállítás (híresztelés stb.) törvényi tényállás szerinti fogalmának megvalósulása szempontjából az adott megnyilatkozás önmagában, s nem pedig alapjogi viszonyban vizsgálendő.

Ha a megnyilatkozás tényállítás (híresztelés stb.), akkor kell azt vizsgálni, hogy a becsület csorbítására objektíve alkalmas-e. Ha a tényállítás becsületcsorbításra objektíve nem alkalmas, akkor a cselekmény nem tényállásszerű, tehát nem bűncselekmény.

Ha a tényállítás becsület csorbítására objektíve alkalmas, akkor a cselekmény tényállásszerű. Ekkor kell vizsgálni a jogellenességét. A becsületcsorbításra egyébként objektíve alkalmas tényállítás (híresztelés stb.) nélküli a jogellenességét

- ha hivatalos személy által a hivatali hatáskörben ügyintézés során és azzal összefüggésben történt (ami nem más, mint a hivatásbeli kötelesség teljesítése; BH 1991/338.; 1994/295.; 1998/570.; EBH 2000/295.; EBH 2003/846.);
- ha ügyfél által peres, vagy más jogilag szabályozott (hatósági) eljárásban, jogosultság, illetve kötelezettség gyakorlása során, az adott eljárás tárgyát képező ügy érdemével összefüggésben történt; ideértve a hatósági ügyet megindító magatartást (beadványt) is (BJD 1195.; BJD 3556.; BJD 4167.; EBH 1999/4.; 1999/87.; EBH 2004/1011.; BH 2004/267.; 2004/305.; 2009/135.);
- ha a véleménynyilvánítás (bírálat, jellemzés, nézet és kritika) szabadsága alá tartozik és hatóság vagy hivatalos személy, valamint a közszereplő politikus vonatkozásában, annak e minőségére tekintettel történt [36/1994. (VI. 24.) AB határozat 3.].

Ezekben az esetekben a kifogásolt cselekmény szintén nem bűncselekmény, azonban ennek oka nem a tényállásszerűség hiánya, hanem a jogellenesség – tehát társadalomra veszélyesség – hiánya [Btk. 10. § (2) bekezdés]. Viszont ezekben az esetekben sincs jogellenesség hiánya, ha a megnyilatkozás szándékosan, vagy a foglalkozási, hivatásbeli kötelesség gondatlan megszegéséből fakadóan hamis közlés, vagy gyalázkodó tartalmú [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, indokolás III/2/2.].

Ha a kifogásolt cselekmény olyan tényállítás (híresztelés stb.), ami becsületcsorbításra objektíve alkalmas és a jogellenesség hiánya sem állapítható meg, akkor merülhet fel annak kérdése, hogy van-e olyan közérdek, vagy jogos magánérdek, ami a tényállítás megtételét indokolta (indokolhatta). Ha pedig ilyen megállapítható, akkor el kell rendelni a valóság bizonyítását (Btk. 182. §).

A valóság bizonyítása büntethetőséget kizáró ok [Btk. 32. § e) pont]. „A valós tények közlésének pozitív célja és méltányolható motívuma (közérdek vagy jogos magánérdek) indokolatlanná teheti a megbüntetést. A cél és motívum azonban nem közvetlenül, hanem csupán közvetve, a valóságbizonyítás megengedhetőségének kérdésében való hatósági döntésen és a bizonyítás sikerén keresztül befolyásolja az elkövető büntethetőségét” [36/1994. (VI. 24.) AB határozat, indokolás II/3/3.]. A tényállítás (híresztelés stb.) valós volta esetén felmentésnek van helye, erre a jogi következtetésre azonban csak akkor lehet jutni, amennyiben a valóság bizonyítása azt igazolja. Ha azonban a tényállítás (híresztelés stb.) valótlan, illetve a valóság bizonyítása sikertelen, akkor felmentésnek – értelemszerűen – nincs helye.

III. A jelen ügyben kifogásolt állásfoglalás több, önmagában egyértelműen, és nem is vitatottan tényállítást tartalmaz, ámde – miként a másodfokú bíróság helytállóan állapította meg – ezek egyike sem alkalmas becsületsorbításra.

Amennyiben a vád tárgya valamely verbális cselekmény, a tényből tényre következtetés lehetősége általában kizárt (vagy legalábbis nagyon szűk körben érvényesülhet), mert a szó elhangzásával, rögzítésével a cselekmény azonnal befejezett, és szükségképpen ezen formájában bírálendő el. Ellenkező esetben ugyanis a további tényre következtetéssel, akár a formál logika szabályainak megtartása mellett, viszont önkényesen kiszélesíthető lenne a büntetőjogi felelősség kerete.

Az állásfoglalás nem a jogi személynek minősülő magánvádló társadalmi megbecsülése, kedvező társadalmi (környezeti) elismertsége, kedvező megítélése ellen irányult, hiszen mindenképpen nélkülözi a gyalázkodó vagy egyébként visszaélészerű tartalmat. A bizottság az állásfoglalásában megállapításokat tett arra nézve, hogy egy szakszervezetet cégek tulajdonosai, illetve ügyvezető igazgatói alakítottak, vezetnek; a cégcsoport a helyzetet arra használja fel, hogy a versenytársaknál zavart keltsen, többek között sztrájkokat szervezzen; a szakszervezet a sajtóban követeli, hogy a kormány az összes ágazati párbeszéd bizottság tevékenységét azonnali hatállyal függessze fel; a szakszervezet vezetői kijelentették, hogy a bizottság jelenlegi elnökével és társelnökével nem hajlandók együttműködni. Ezek önmagukban és egymás viszonyában sem becsületsértő állítások. Ennek következtében a felrótt cselekmény nem becsületsértő, azaz nem törvényi tényállászerű, tehát nem bűncselekmény.

Ilyen körülmények között közömbös a vád részéről az állásfoglalásban állított tények valótlanak bizonyultságára hivatkozás (aminek egyébként az irányadó tényállásban alapja sincs), és ugyancsak közömbös az I. rendű terhelt védőjének hivatkozása is a véleménynyilvánítás szabadságára. Az utóbbi kapcsán említendő, hogy az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (kihirdette az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyvvel együtt az 1993. évi XXXI. törvény) 10. Cikkének 2. pontja szerint a véleménynyilvánítás szabadságának gyakorlása a törvényben meghatározott, olyan alakszerűségeknek, feltételeknek, korlátozásoknak vagy szankcióknak vethető alá, amelyek szükséges intézkedéseknek minősülnek egy demokratikus társadalomban – többek között – mások jó hírneve vagy jogai védelme céljából. Az adott körülmények között a jogellenesség, ezen belül a véleménynyilvánítás szabadsága körébe esés vizsgálatára, végső soron pedig a valóság bizonyítására sort sem kell keríteni.

Gazdasági ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Munkaügyi ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Polgári ügyszak

Az adott időszakban nem született ilyen tárgyú határozat.

Kfv.II.37.811/2012/6.

Az ügyvédi tevékenység ellátása során az ügyvédnek a véleménynyilvánítási joga korlátozott, e korlátozás a szakma sajátosságaiból eredően a bíróságok tekintélyének fenntartása érdekében szükséges és indokolt.

Az elsőfokú bíróság az EJEE 10. cikk 2. pontjában foglaltakat helyesen értelmezve mutatott rá arra, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága törvényben meghatározott, szükséges intézkedéssel, és a bíróságok tekintélyének és pártatlanságának fenntartása céljából korlátozható. Ezt az ügyvéd is elismerte felülvizsgálati kérelmében („nyilvánvalóan alkotmányos érték a bíróság tekintélye, aminek védelmében a véleménynyilvánítási jog korlátozható”).

Ezen túlmenően a bíróság – elemezve az EJEB ítélkezési gyakorlatát – arra is helyesen utalt, hogy mit takar a „törvényben kell meghatározni” kitétel. Az ügyvéd saját jogi álláspontjának ismételten kívül semmilyen, az eltérő értelmezést igazoló hivatkozást nem tett, ezzel érdemben nem cáfolta azt az ítéleti megállapítást, hogy az Etikai Szabályzat, az abban szereplő korlátozás megfelel a törvényalkotótól származó felhatalmazáson alapuló norma, a pontos meghatározás, a hozzáférhetőség követelményének, amely jellemzők a foglalkozás-etikai kódexeket egy tekintet alá emelik – e szabályozás tükrében – a törvénnyel. Az Útv. 111.§ (2) bekezdés e) pontjának azon rendelkezése, mely a teljes ülést jogosítja fel a szabályzatok és iránymutatások megalkotására, kiadására, egyértelmű és világos törvényi felhatalmazás, az így megalkotott Etikai Szabályzat előírásai az ügyvédi hivatásrend, szakmagyakorlás jellegzetességéből fakadnak, és erre vezethető vissza az ügyvéd által kifogásolt normák tartalma is.

Az ügyvédi kamara nem az egyesülési szabadság jogán alapított személyegyesülés, egyesület, hanem köztestület, amelynek létrehozását törvény rendelte el. Az egyesülési szabadság lényeges eleme a szabadon megválasztott cél és a csatlakozás önkéntessége, az egyesülés szabadsága és a gondolatszabadság. A szabadon létesített egyesület és ennek önkéntessége, kényszermentessége ugyanis garantálja egyúttal a meggyőződés, szólás, lelkiismereti és véleménynyilvánítási szabadságot is. Ezzel szemben a szakmai kamara mint köztestület keretében végzett tevékenység esetében eltérő szabályok érvényesülnek, így a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozása szükségszerű, indokolt figyelemmel az adott szakma sajátosságaira is.

Az ügyvédekről szóló törvény általános elvként rögzíti (1.§), hogy az ügyvéd a hivatásának gyakorlásával elősegíti a megbízója jogainak érvényesítését és kötelezettségeinek teljesítését. Ezek során törvényes eszközöket vesz igénybe, segítségét törvényes módon nyújtja. Az ügyvéd az Útv. 5.§ (1) bekezdése alapján a bíróságok, továbbá más hatóságok előtt képviseli ügyfelét, eljár ügyfele védelmében; jogi tanácsokat és tájékoztatást ad, beadványokat, szerződéseket és egyéb okiratokat készít, továbbá ellátja az 5.§ (3) bekezdésében biztosított tevékenységeket is. Mindezek alapján az ügyvéd ügyvédi tevékenysége folytatása során nem magánemberként jelenik meg a hatóság (így jelenleg a Megyei Bíróság) előtt, és a szakma szabályai szerint nem saját (magán)véleményét fogalmazhatta meg, mivel tevékenységére vonatkozó törvényi előírások szerint és speciális (jogi) tudása folytán a megbízása arra terjedt ki, hogy szakszerű, eljárásjogi és anyagi jogi ismereteinek, tapasztalatainak felhasználásával tegyen jognyilatkozatot, és ezzel segítse az általa képviselt fél jogainak érvényesítését.

Ahogy arra az ügyvéd is hivatkozott az ügyvéd az Útv. 3.§ (1) bekezdése szerint e tevékenységében szabad és független. Ahogy a törvényi indokolás is kiemeli az ügyvédi tevékenység függetlenségének leszögezése garanciális szabály. A függetlenség egyrészt azt jelenti, hogy az ügyvéd nem utasítható, és nem vállalhat olyan kötelezettségeket, amelyek a függetlenségét veszélyeztetik. Másrészt ez a függetlenség nem korlátlan, hiszen az ügyvédnek a hivatását mindig a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia. E szabad és független hivatáshoz az ügyvédnek a tevékenységében is méltó magatartást kell tanúsítania. Ezért az Útv. ezen garanciális szabálya nem jelenti azt, hogy az ügyvéd szabadon becsmérelheti a bírót, irányában bármikor személyeskedhet, és különféle hivatkozásaival megkérdőjelezheti a bírói függetlenséget. A tevékenység szabad folytatása körében az ügyvéd minden törvényes lehetőséget megragadhat

kifogásainak és ellenkező jogi álláspontjának kifejtésére, érvényesítésére, így élhet az eljárás szabálytalansága, vagy elhúzódása miatt kifogással, a bíró pártatlanságába vetett bizalom megingásakor elfogultságot jelenthet be, a bírósághoz beadványokat intézhet jogi álláspontjának bemutatására, és élhet a törvényben biztosított jogorvoslat lehetőségével. E jogi eszközök kellő garanciát biztosítanak az ügyvéd által képviselt fél jogainak érvényesítésére, védelmére.

Az ügyvédi foglalkozás elsősorban az igazságszolgáltatáshoz és a jogalkalmazáshoz kapcsolódó tevékenység. Az igazságszolgáltatásban védőként vagy jogi képviselőként való közreműködése alkotmányos követelmény és az eljárási törvények kötelező előírása. Az ügyvéd (a jogi képviselő) eljárásjogi státusát és helyzetét törvény szabályozza, eljárásbeli jogait és kötelességeit ugyancsak törvény írja elő. Az ügyvéd tevékenységét és feladatait tehát nem lehet önmagában megítélni és önmagában szabályozni, hanem csak annak az eljárásjogi rendszernek a függvényében, amelyben tevékenysége, feladata magának a rendszernek része, és amely rendszertől, a rendszer munkamegosztásából következik a foglalkozás sajátossága is. Az ügyvédi tevékenység jellegzetessége az igazságszolgáltatás és jogalkalmazás rendszeréből folyik azon túl, hogy az igazságszolgáltatáshoz és jogalkalmazáshoz kapcsolódik. Az ügyvédi foglalkozásgyakorlás szabályai közjogi tartalmú, illetve vonatkozású normák. Az ügyvédi hivatás megkülönböztető jegye, hogy szellemi szabad foglalkozásként olyan magántevékenység, amely a közhatalmi szervek működési körében garanciális okokból hangsúlyozottan magántevénységként különül el a közhatalomtól. Garanciális okok és az alkotmányos jogbiztonság szükségessé teszik és indokolják, hogy a magántevénységként folytatott jogvédő, jogképviseelő feladatok ellátása a szervezett közhatalommal szemben a magántevénységnek intézményes tekintélyt, intézményes jogvédelmet, intézményes ellensúlyt biztosítson. Az ügyvédi kamara köztestületként a jogkereső közönség számára intézményesen garantálja tagjainak szakmai hozzáértését, a jogvédelem és jogi képviselet lege artis ellátását. Ezek érdekében – többek között – ellenőrzi az ügyvédi kamara fegyelmi jogkörében a hivatásgyakorlás szabályainak betartását.

A fentiekre tekintettel alaptalan az ügyvéd azon hivatkozása, hogy az alkalmazott etikai szabályzati előírások (12/1., 15/2. pont) révén sérült a véleménynyilvánítási szabadsága, ezzel az állam jogállami, demokratikus működésének követelménye. Ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen utalt, a szakmai szabályzat által felállított korlátozás megfelelt az EJEE 10. cikk 2. pontjában foglaltaknak, hiszen az a bíróságok tekintélyének fenntartását célozta. Az ügyvédet mint az ügyvédi hivatásrend képviselőjét ugyanúgy megilleti a védelem, hiszen a bíró sem fejtheti ki magánvéleményét egy folyamatban lévő perben (de még a lezárult eljárásban sem) a jogi képviselet minőségével és ellátásával kapcsolatban, kizárólag a féli hivatkozások eljárási és anyagi jogi normáknak való megfeleléséről dönthet, bírálhatja el azok jogszerűségét, megalapozottságát.

Mind az elsőfokú bíróság, mind az eljárási kamarai fegyelmi tanácsok helyesen állapították meg, hogy a bíró személyét becsmérő, személyeskedő, a bíró eljárása tekintetében a szakmai és jogi érvelést háttérbe szorító és nem az adekvát jogi eszköz igénybe vételét célzó ügyvédi képviseleti eljárás az Etikai Szabályzat 12/1., 15/2. és 15/7. pontjában foglaltakat sérti. Az ilyen ügyvédi tevékenység nem tartja tiszteletben a bíróság méltóságát, nem tanúsít sem megbecsülést, sem tiszteletet, ezzel aláássa a bíróságok működésébe vetett közbizalmat. Azzal, hogy a személyeskedés és becsmérés eszközeivel él, nem alkalmazza az eljárásrend szabályait, nem él a jogszerűen biztosított eljárási lehetőségekkel (pl. kifogás, elfogultság bejelentése), sőt a választott formában – fellebbezésben való előterjesztéssel – megfosztja a bírót annak szabályos és objektív kivizsgálásától, e vádak alóli mentesüléstől, így a szakmaiság, megalapozottság követelményét sem elégti ki.

Kfv.III.37.666/2012/27.

Állami tulajdonban álló vállalkozás nem indulhatott az NMHH rádiófrekvencia pályázatán. A belföldi roaming szolgáltatási kötelezettség nem lehet árverési eljáráson való részvétel feltétel.

Az inkumbensek az „enyhébb jogkövetkezmények” választása esetén, az így beálló kötelezettségekkel szemben jogorvoslattal nem élhetnek, ahogy ezt alperes másodfokú határozataiban le is szögezte. Ha az inkumbensek azt választották volna, hogy nem indulnak az árverésen, akkor az alperes JPE eljárásban kötelezte volna őket a belföldi roaming-szolgáltatás nyújtására, amellyel szemben jogorvoslattal élhettek volna, vitathatták volna JPE státuszukat, illetve azt, hogy a kötelezettség, illetve

annak egyes elemei mennyire indokoltak és arányosak. Ha viszont az árverésen indulnak – ahogy ezt tették is – akkor az árverést lezáró határozat kapcsán nem vitathatják a kiszabott kötelezettség arányosságát és indokoltságát. Ezért egy ilyen előírás végső soron az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslati jog sérelmét, az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt és a Ket. 4.§ (1) bekezdésében is rögzített tisztességes ügyintézéshez való jog sérelmét jelenti.

Ennek a fenti levezetésnek a helyességét támasztja alá a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontjának értelmezése során ugyancsak figyelembe veendő azon szempont, hogy a Emberi Jogok Európai Egyezményének 6. cikk 1. pontját sértené egy olyan értelmezés, amely egy kötelezettséggel szembeni jogorvoslati jog gyakorlását egy eredeti kötelezettségnél súlyosabb joghátrány kilátásába helyezéséhez köti.

Az Egyezmény 6. cikkének alkalmazásában a polgári jogok és kötelezettségek körébe esik a tulajdonjogot (mobilfrekvenciák) valamilyen formában érintő perek, például a kisajátítási kártalanítás, építési korlátozások elrendelésével stb. kapcsolatos perek (Allan Jacobson v. Sweden judgment of 25 October 1989, Series A no.163, Mats Jacobson v Sweden Judgment of 28 June 1990, Series A. no.180-A) ahogy mindazon jogviták is, amelyek arra vonatkoznak, hogy az érintett által alkalmazott felhasználási mód, valamely, egyébként számára engedélyezett használati módnak minősül-e. Megállapítható ezért, hogy jelen árverési eljárást érintő jogvita az Egyezmény 6. cikk 1. pontjának hatálya alá tartozhat. Az Emberi Jogok Európai Bírósága kifejtette, hogy az ilyesfajta „választás,” ahol a kérelmezőnek igen komoly joghátránnyal járt volna a bírósági út melletti döntés, nem egyeztethető össze az Egyezmény előírásaival (Deweer v. Belgium judgment of 27 february 1980, Series A no.35.). Ezt a több mint 30 évvel ezelőtt kimondott elvet 2004-ben megerősítette (Marpa Zeeland B.V and Metal Welding B.V. v. Netherlands judgment of 9 November 2004, no. 46300/99).

A 2002/20/EK irányelv értelmezésekor a Kúriának úgy kellett értelmeznie az irányelvet, mint ahogy azt az Európai Unió Bírósága tenné. Ahogy azt az Európai Unió Bíróságának nagytanácsa az Aklagaren v. Hans Akerberg Fransson C-167/10. számú ügyben jelen ítélettel azonos napon hozott 2013. február 26-i ítéletének 44. megfontolásában kifejtette, az Egyezmény ugyan nem az uniós jog része, de a Charta 52. cikk (3) bekezdése azt a kötelezettséget írja elő, hogy a Chartában foglalt, az Egyezmény által biztosított jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. A Charta 47. cikke a hatékony jogorvoslatihoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot szabályozza, és ha ennek tartalma lefedi az Egyezmény által biztosított 6. cikk 1. bekezdését, akkor az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlata, a 2002/20/EK irányelv B. melléklet 7. pontja tekintetében is egy értelmezési szempont.

Kiadja: A Kúria Nemzetközi Kapcsolatok és Európai Jogi Iroda

Felelős szerkesztő: Dr. Pomeisl András József

Szerkesztőbizottság: Dr. Kovács András, Dr. Molnár Gábor, Dr. Osztovits András

Munkatárs: Dr. Kiss Nikolett Zsuzsanna

Figyelem! A jelen hírlevélben közölt anyagok nem tekinthetők a Kúria hivatalos állásfoglalásának, hivatalos fordításnak illetve hivatalos közlésnek, csupán a tájékoztatást és figyelemfelkeltést célozzák, ezért azokra jogokat alapítani nem lehet.